

Başyazı

Cumhuriyet'in 100. yılında
Erdoğan'ın
islami-faşizan
diktatörlüğünü gerçekleştireceği
"Türkiye Yüzyılı"
vizyonunu engelleyelim!

Devamı 48. sayfada

Bu Sayıda

- Sivas Hâlâ "Yanıyor"! Armağan MUTLU (S.2)
- Yanardağ Serbest Bırakılmalı! Çiğdem ASLAN (S.3)
- „Wagner“ Birlikleri İsyanı Yalçın TOKEL (S.6)
- Vilnius'ta NATO Zirvesi Polat MERCAN (S.9)
- Açıklama: Kürt Adını Anmama TKP - 1920 (S.13)
- Lozan'ın 100. Yılında Kerem ASLAN (S.15)
- Kapitalizmin Tabiatı Damla USLU (S.18)
- Akbelen Köylülerinin Direnişi Ceylan DENİZ (S.24)
- Tasarruf Anlayışına Yabancılar Mümin TORAK (S.26)
- "Türkiyeli" Sözcüğü Kovuldu Mehmet ÇALIŞKAN (S.29)
- Graz'da Komünist Başkan Alpay MUTLU (S.33)
- 103. Yılda Haydi Yiğınlara TKP - 1920 (S.40)
- Başyazı Redaksiyon (S.48)

**Partimizin
103. Kuruluş Yıldönümü'nde
yaptığımız toplantıdaki sunum:**

103. Yılda Haydi Yiğınlara!

Devamı 40. sayfada

Sivas hâlâ "yanıyor"

2 Temmuz 1993! Türkiye tarihinde bir kara leke daha. O gün gericilik Sivas'ta Pir Sultan Abdal şenliklerine katılmak için gelen ve çoğu Alevi olan Türkiye'nin en saygın aydın, sanatçı, yazar, şair, müzisyenlerine karşı bir katliam daha işledi. Yaklaşık 15 bin kişilik bir Sünni İslami güruh bu aydınların kaldığı "Madımak" oteline saldırdılar. Devletin gözü önünde oteli ateşe verdiler. 37 can alevler içerisinde yanarak can verdi. Aziz Nesin ve Arif Sağ son anda kurtarılabildi. O gün bu ölümleri alkışlayan güruhattan sadece 124 kişi tutuklandı. Gerçek failler ellerini kollarını sallayarak hala aramızda geziyor-

Nesin ve Arif Sağ son anda kurtarılabildi. O gün bu ölümleri alkışlayan güruhattan sadece 124 kişi tutuklandı. Gerçek failler ellerini kollarını sallayarak hala aramızda geziyorlar. Açılan davalar skandallarla sonuçlandı, hemen hepsi serbest bırakıldı. Başta Erdoğan olmak üzere tüm iktidarlar olayın üstünü kapatmaya gittiler. Bunun hesabı onlardan mutlak sorulacak. Madımak bu canların anısına bir gün müze olacak.

Aşağıda okuyucumuzun yazısını, tüm canları katledişlerinin 30. yılında saygıyla anarak yayınlıyoruz:

Armağan MUTLU

İnsanlık tarihi birçok acımasız insan gördü, birçok acımasız diktatör gördü ve bu insanlar birçok insanı katletti, yağmaladı, yerinden etti.

Caligula'dan Mussolini'ye, Cengiz'den Mussolini'ye...

Birçok acımasız diktatör tarihin kötü öznesi görevini üstlendi.

Ama hiçbirisi sanatçı ve aydın insanları diri diri yakmadı.

Elbette tarihte insanlar yakılarak katledildi.

Ama hiçbirini belirlenmiş bir organizasyon ile gerçekleştirmede. Bu katliamı yapanlar tarihte hiçbir dönem organize bir şekilde yönetici olmadı ya da olamadı.

Ama Türkiye'de oldu.

2 Temmuz 1993 yılında: Sanatçılar aydınlar bir otelde bile isteye organize bir şekilde yakılarak, katledildi.

Devlet sesini çıkarmadı önlem almadı, haberi de vardı üstelik.

Olayı hepimiz biliyoruz ama biraz derinlemesine incelemekte fayda görüyorum.

İnceleme yaparken sorarak irdelemenin daha uygun olacağını düşünerek başlıyorum.

1) Salman Rüşdi 'nin Şeytan Ayetleri kitabı çevirileri Aydınlık dergisinde yayınlanıyordu.

Aydınlık dergisi yayın hayatı boyunca satamadığı dergiyi katliamdan bir hafta

önce sadece Sivas'ta nasıl sattı? Aydınlık gazetesi sahibi olan müsvedde her konuda sallarken Madımak katliamı konusunda neden sus pus?

Peki bu gazetenin sahibi müsvedde, katliamdan 3 gün sonra katliama misilleme olarak yapıldığı söylenen katliamı her seferinde neden dile getiriyor hem de hiçbir olayı dile getirmediği kadar?

Bu müsvedde şu anda kimden yana?

2) Katliam ile ilgili TBMM'nde kurulan araştırma komisyonunun başında olan şahıs Abdülatif Şener şimdiki iktidar partisinin kuruluş aşamasında yer almadı mı? Şimdi muhalefette olması tesadüf mü?

Katliamın üzerini örtmek için tepeden inme gelen iç işleri bakanı mevcut iktidarın kuruluşunda yer almadı mı Şimdi İYİ partinin başında muhalefet yapması tesadüf mü?

3) Katliamı yapanları savunan avukatlar yıllarca AKP' de vekil olmadı mı ?

Aynı AKP genel başkanı dava zaman aşımına uğradığında “hayırlı uğurlu olsun” diyerek sevinmedi mi?

4) Katliam günü “gazanz mübarek olsun!” diye böğüren kişi bu ülkede Cumhurbaşkanı aday olamadı mı? Şimdi muhalefette olması tesadüf mü?

Bu katliamda parmağı olan kitle şimdiki iktidarın ve muhalefetin çoğunluğunu oluşturuyor.

Bunların hepsinin birden, bu katliamı samimi olarak kınayan HDP'ye düşmanlık etmesi normaldir.

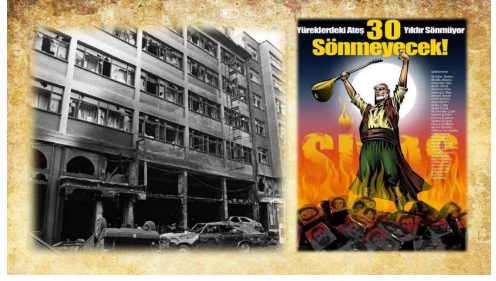
Peki, ge-eceğin iktidarını katliam sorumluları kurdu da, o dönemde iktidar ne tepki verdi?

Dönemin başbakanı “neyse ki dışarıda ki vatan-daşa bir şey olmadı” dedi

Diğerlerini zaten biliyoruz..

Madımak katliamı insanlık suçudur.

İnsanlık suçunun faillerinin yargılanması elzemdır.

Ancak bu yargılama bu iktidar ve zihniyeti ile mümkün değildir.

Yargılama ancak sınıfsız bir toplumda mümkündür.

Sınıfsız toplum inşa edilince katliamın sorumluları hayatta olmayacak muhtemelen ama zihniyetleri yargılanacak tarihe gömülecek.

Ve bu toplumun ezilen kesimleri Aleviler, Kürtler, kadınlar bir daha asla boyun eğmeyecek!

“O da böyle konuşmasaydı”:

Merdan Yanardağ hemen serbest bırakılmalı!

Çiğdem ASLAN

TELE1 Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ 26 Haziran 2023 günü kendi televizyon programında yaptığı bir konuşma nedeniyle önce gözaltına alındı, sonrada tutuklandı ve Silivri Cezaevine kondu. Tutuklanmasının nedeni ise İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının Yanardağ'ın canlı programda Abdullah Öcalan'la ilgili söylediklerinin “Suçu ve Suçluyu Övme” ve “Terör Örgütü Propagandası Yapmak” suçlarını içerdiği iddiasıdır. Yanardağ'ın söylediklerini okuyanlar için bu suçlama gerçekten zorlama bir iddiadır. Ama anlaşılana ki, artık bu düzende PKK'nın değil, Öcalan'ın ismini şu veya bu şekilde kullanmak, anmak bile suç sayılabilecektir.

Onlara göre devletin baş düşman gösterdiği Öcalan'ın ismini anamazsın, 2013/14'te olduğu gibi onun Kürt sorununun çözümünde oynadığı role değinemezsin, değinirsen suç işlemiş olursun. Yanardağ'a yapılan budur. Hedef Yanardağ değil, onun şahsında tüm Türk aydınını ve Türkiye'yi susturmaktır. Ülkenin üzerine ölü toprağı sermektir. Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümünün kamuoyunda tartışılmasını engellemektir.

Öcalan'a uygulanan tecrit yasalara aykırıdır

Yanardağ Ensarioğlu'nun Kürt sorununun çözümünde yeni bir müzakere döneminin başlaması gerektiğine atıfta bulunarak

söylediği sözlere iktidar tahammül edemedi. Yanardağ Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözümünde rol almış “70 yaşını geçmiş” ve “25 yıldır kesintisiz hapisteye” olan biri olarak Öcalan'a uygulanan tecrite karşı çıkararak şöyle diyor:

Öcalan “Türkiye’de en uzun süre yatan siyasi mahkûmdur. Normal infaz yasaları geçerli olsa aslında serbest bırakılması gerekiyor; ev hapsi vs. Abdullah Öcalan’a uygulanan tecritin hukuka hiçbir yeri yoktur. Kaldırılması lazım...”

“Ama orada elinde rehin olarak tutmuşsun, adamla pazarlık yapıyorsun. Onun üzerinden tehdit savuruyorsun. Ailesiyle bile görüşemiyor, avukatlarıyla görüşemiyor. Böyle bir infaz düzeni olabilir mi? Abdullah Öcalan haftfe alınacak birisi değil. Neredeyse cezaevinde filozof oldu, çünkü okumaktan başka bir şey yapmıyor. Siyaseti doğru okuyan, doğru gören, doğru çözümleyen son derece zeki birisidir.”

Yanardağ burada öz olarak tecride, Öcalan'ın ailesi ve avukatlarıyla görüştürülmemesinin infaz yasasının ihlali olduğunu, böyle bir infaz düzeninin dünyanın hiçbir yerinde olmadığını söylüyor. Hem hükümeti hem kamuoyunu açıkça yasalar çiğneniyor diye uyarıyor. Ne suç ne suçlu övülüyor, ne de terör propagandası yapılıyor. Tam tersine hükümetin yasaları çiğneyerek suç işlediği belirtiliyor. İster “terörist başı” olsun, ister mafya babası olsun, yasalar herkes için eşit olarak uygulanır, hukuk herkes için eşit olarak geçerlidir. Tersisi suçtur, anayasal suçtur, insanlık suçudur. Çiğnenen hukuk bir gün çiğneyenler için de gerekli olacaktır. Burada yasaların çiğnendiğini hatırlattığı için kamuoyunun Yanardağ'a müteşekkir olması gerekir.

Filozof ve zeki olmak ne zamandan beri suçtur?

Yanardağ'ın ikinci söylediği Öcalan'ın şahsıyla ilgili, onun okumaktan “filozof” olduğu, siyaseti doğru değerlendiren “zeki”

biri olduğu yönündeki bazı tespitlerdir. Bunlar “övme” değil, durum tespitidir. Hapishanede okuduğu, okuduklarından doğru sonuçlar çıkarttığı için bir insana nasıl kızılır? Yanardağ, hükümetin bile onun “zeki”, doğru siyasi görüşleri olduğu için onunla pazarlık yaptığını, sürekli görüşüğünü belirtiyor. Bunun neresi “suçluyu övme” ve “terör propagandası”dır?

Eğer ülkenin çok önemli bir konusunda fikir yürüten bir aydına kastın varsa şüphesiz bunlardan suç üretebilirsin. İktidarın Yanardağ'a olan öfkesi ve kasıtlı tutumu büyük. Çünkü Yanardağ'ın televizyonu seçimlerde Erdoğan'a karşı muhalefet odaklarından biri olmuştur. Yalnız televizyon değil, Yanardağ'ın kendisi de yaptığı programlarla iktidarın gözüne batmıştır. Bu nedenle Yanardağ “sıradan” herhangi bir aydın, gazeteci değil.

TELE1 gibi çok izlenen bir TV'nin genel yayın yönetmeni, yaptığı programlar, söylediği sözler kamuoyunda dikkate alı-

nan, halk tarafından sevilen yalnızca bir yorumcu ve gazeteci değil, hukukun, adaletin, demokrasinin, hak ve özgürlüklerin, özellikle basın ve fikir özgürlüklerinin ardıcıl savunucularından biridir. Böyle bir kişiyi susturmaya kalkmak topluma gözdağı vermek, onlara korku salacak bir örnek yaratmaktır. Hükümete, hükümetin, Erdoğan'ın politikalarına kim karşı gelirse, onun başına neler gelebileceğini, hapishaneyi boylayacağını göstermektir. Bunun için Yanardağ'a uygulanan muamele onun şahsına değil, onun şahsında tüm Türkiye'ye, tüm muhalefete, tüm aydınlara yapılan bir saldırdır. Sessiz kalmamak, ayağa kalkmak gerekmektedir. Artık Kovala, Demirtaş, Kışanak, Yüksekdağ'dan Öcalan'a, Yanardağ'a kadar binlerce politik tutuklu için özgürlük isteme

zamanıdır. Susarsan demokrasi ve özgürlükler ölmeye başlar, susmazsan canlanır, gürlleşir.

Söylenen ifade ve düşünce özgürlüğüdür anlayışının aşılması

Bazı aydınlar Yanardağ'ı savunurken onun söylediklerinin içeriğine değinmeden söylenenlerin ifade ve düşünce özgürlüğü çerçevesinde olduğunu belirtmekte. Yine bazı aydınlar da keşke “*O da böyle konuşmasaydı, böyle söylemeseydi*” gibi bir yaklaşım sergilemekte, o zaman başına böyle işler gelmeyeceğini ima etmektedirler. Her iki yaklaşım aynı yere çıkmaktadır: Doğruyu savunma, gördüğün eksiklikleri söyleme, söylersen de suya sabuna bulaşma demek istenmektedir. Oysa günümüzde bu yaklaşımlar doğru değildir. Fransız aydınlanmacılığından kalan “*Ben seninle aynı fikirde değilim, ama devletin sana yaptıklarını doğru bulmuyorum, senin bu fikrini söyleme hakkını savunuyorum*” yaklaşımı artık düz mantıksal bir yaklaşım olarak aşılması gerekmektedir. Şüphesiz aynı fikirde olmasan da, bir insanın fikrini söylemesini savunmak gerekir. Bu hâlâ geçerlidir. Ama o insanın söylediği bir haksızlıkta, devletin hukuka bir ihlaliyse, kamuyu, herkesi ilgilendiren bir konuya, söylenen sözün içeriğine bakmak, onun arkasında durmak gerekir.

Yanardağ'ın söylediği sözler bir insanla, Öcalan'la ilgili hukukun, infaz yasasının uygulanamamasıdır. Bir insanın, kim olursa olsun, 28 aydır tecritte tutulması, kimseyle görüştürülmemesi yasanın devlet tarafından ihlalidir. Bu nedenle Öcalan'a uygulanan tecrite karşı çıkmak hukukun savunulmasıdır ve insanlığın gereğidir. Öcalan'a uygulanan tecrite susmak devletin işlediği suçta ortak olmaktır. Onun için Yanardağ'ın söylediği ifade ve düşünce özgürlüğü çerçevesindedir demek ve içerikle ilgili bir şey söylememek hükümetin yasa ihlalinin onayıdır, suç işlemektir. Bu konunun ifade edilmemesini, söylenmemesini söylemek ise insanlık suçudur. Demokrasi savunuculuğunun ayıbıdır. Bu nedenle toplumun önemli bir hukuk ve

insanlık sorununu gündeme getirdiği için Yanardağ'a müteşekkir olmalıdır. Yanardağ toplumda kanayan bir yaraya parmak basmıştır. Kürt sorununu tartışmayı bir kez daha gündeme getirmiştir.

Susmayalım: Yanardağ ve tüm politik tutuklular serbest bırakılmalıdır

Yanardağ'ı tutuklamakla hükümetin hedefi açıktır: Bu ülkede Kürtlerin ve Türklerin birliğini savunan, Kürt sorununun gerçek barışçıl ve demokratik çözümünün Öcalan'la mümkün olduğunu söyleyen aydın, sanatçı, gazetecileri susturmak, geniş yığınlar arasında korku ve dehşet yaymaktır. Yanardağ'ı tutuklayarak bu konuda bir örnek yaratmaktır. Bu onların işine yarıyor. Çünkü bu korku ve dehşetle onlar iktidarlarını sağlamlaştırıp, geniş Türk yığınlarını kendilerine biat ettirebiliyorlar. Mayıs 2023 seçimleri de gösterdi ki, Kürt, PKK, Öcalan karşıtlığı Türklerin geniş bir kesiminden oy almayı kolaylaştırmaktadır. Kürtlere, PKK'ye, Öcalan'a karşı çıkarak, Kürt sorununun çözümünün Öcalan ile mümkün olduğunu söyleyen Türk aydınlarını şeytanlaştırıp susturarak AKP ve Erdoğan, kendilerini hâlâ “vatanı savunan mücahitler” olarak göstermeyi başarmaktalar, milliyetçilik, ırkçılık, şovenizmi körükleyerek Kürt karşıtlığı üzerinden yerel seçimlerde Türk yığınlarının oyunu almayı hesaplamaktadırlar.

Onların bu oyununu bozmak Türk aydınının elindedir. Öcalan'a tecride karşı çıkmak bunun ilk adımıdır. Yanardağ'ın tutuklanmasına karşı çıkarken onun bu haksızlığa ve hukuksuzluğa karşı çıktığı, boyun eğmediği için tutuklandığı sürekli vurgulanmalıdır. Kürt sorunu Türkiye'nin demokratikleşme sorunudur. Türk kamuoyunda bunun anlaşılması, bu konunun üstündeki tartışma yasağının kaldırılması, Öcalan'a uygulanan hukuksuzluğun son bulması için mücadeleyi gerektirmektedir. Yanardağ'ın söyledikleri bir başlangıç olarak görülmeli ve demokrasi bayrağı yükseltilmelidir. Haksızlığın, hukuksuzluğun karşısında boyun eğilmemelidir.

“Wagner” birlikleri isyanının anlattıkları

Yalçın TOKEL

ÖZEL paralı “askerlerden”, daha çok mahkûm olan suçlulardan oluşan, dünyanın birçok yerinde, özellikle Afrika’da, Libya, Mali, Sudan’da operasyonlar yapan, son olarak da Ukrayna’ya karşı savaşta konuşlandırılan, Prigojin yönetimindeki 25 bin kişilik bir güce sahip “Wagner”

birlikleri geçtiğimiz günlerde Rusya yönetimine, Putin’e karşı isyan ettiler. İsyançılar önce Güney Rusya askeri birliklerinin Rostov’daki garnizonunu işgal ettiler, sonrada Putin’e karşı bir darbe yapmak üzere Moskova’ya doğru harekete geçtiler. Moskova’ya 200 km yaklaştılar. Rusya ve Putin’in içine düştüğü bu vahim durum karşısında Batı dünyası bir yandan Ukrayna savaşında Rusya cephesinin zayıflamasına sevinirken, diğer yandan da Putin’in devrilmesi ve Prigojin’in iktidarı ele geçirmesi durumunda Rusya’daki nükleer silahların ne yapacağı belli olmayan bir kriminelin eline geçebileceğinden tedirgin olmaya başladı.

Paralı askerler Putin’e başkaldırıyor

Gerçik ortada Batı’nın umduğu ve tedirgin olduğu bir durum söz konusu değildi. Zira Rusya tarafından Bahmut’un ele geçirilmesinde büyük rol oynayan ve her türlü barbarlık ve gaddarlıktan çekinmeyen “Wagner” birliklerinin isyan etmesi ve cepheden çekilmesi, Rus cephesinde bir karışıklığın yaşanıyor izlenimi Ukraynalıları ve Batı’yı

sevindirdi, ama Rus cephesinde kendi başına buyruk hareket eden, düzenli Rus ordusuyla rekabete giren, cephe koordinasyonunda zorluklar çıkaran “Wagner” birliklerinin, Çeçen ve diğer birliklerin şimdi düzenli ordunun kontrolüne girmesi cephede karışıklığı gidereceği, bir elden birliklerin sevk

ve yönetimini sağlayacağı için Rus cephesinin konumunu daha da güçlendirecekti.

Uzun zamandan beri Rusya Savunma Bakanı Şoygu’yu ve Genelkurmay Başkanı Gerasimov’u kendisine cephane vermiyor, askerleri iyi savaşmıyor diye eleştiren Prigojin, basının da desteği ile Rusya’da oldukça popüler oldu. Kamu yoklamalarına göre Rusya’da

güvenilir beşinci adam ve başkanlık seçiminde Putin’in karşısında en güçlü aday olabilecek biri olarak üzerinde konuşulmaya başlandı. Şüphesiz bu durum Putin’in de gözünden kaçmıyordu. Cephede tüm birliklerin tek elden sevk edilmesi konusuna Putin de onay verince Prigojin “Ordu birlikleri benim birliklerime saldırdı” diyerek 23 Haziran’da başkaldırdı. İsyan etti, darbe girişimi için Moskova üzerine yürüdü.

Prestij kaybadan Putin ve erken sevinen Batı

Putin Prigojin’i vatana ihanetle suçladı ve en ağır şekilde cezalandırılacağını ilan etti. Prigojin’in isyanının bastırılacağı kesindi ama diğer yandan da Putin kan dökülmeden

bu ayaklanmanın sonlandırılması için harekete geçti. Zira uluslararası alandaki operasyonlar için Wagner birlikleri önemliydi. Belarus Başkanı Lukaşenko'nun arabuluculuğu ile soruna çözüm bulundu. Prigojin Belarus'a gitmeyi kabul etti, hakkındaki tahkikat kaldırıldı. Birliklerinden isteyenler Rus ordusuna katılacak, isteyenler Belarus'a gidebilecekti. Batı Prigojin'in isyanı ve darbe girişimiyle Rusya'nın ve Putin'in ne kadar yıprandığını, büyük bir dünya gücü olarak ne kadar "zavallı" ve gülünç duruma düştüğünü tartışırken, şimdi birden Avrupa'nın ortasında, Belarus'ta konuşlanan böylesi bir birliğin kendilerine ne gibi tehlikeler, sorunlar yaratabileceği üzerinde durmaktalar.

Şüphesiz Prigojin'in darbe girişimiyle Putin ve Rusya bir "hasar" gördü, Putin'in prestiji sarsıldı. Ama Putin bu gelişmeler sonrası orduda birliği sağladığı için güçlenerek çıktı. Halk arasında hâlâ en popüler kişiydi. Avrupa ise Rusya'daki gelişmelere sevinirken birden Belarus'da karşısına yeni bir tehlike çıkmış olduğunu gördü. Zira işi savaşmak olan bu yarı kriminal askerlerin boş durmayacağı bir gerçektir. Bunlar ya dünyadaki çatışma bölgelerine gidecek ya da Avrupa'da bir şeyler yapacak. Ne yapacaklarını zaman gösterecek. Avrupalılar daha şimdiden Belarus sınırında güvenliğü arttırmaya başladılar.

Günümüzde paralı asker fenomeni

Paralı asker her çağda olmuştur. Özellikle Orta Çağ'da yaygındı. İnsanlar sultan ve kralların seferine talan, yağma ve işgal için katılıyordu. Sonunda ganimet bölüşülüyordu. Kapitalizme geçilmesi, ulusal devletlerin doğmaya başlamasıyla savaşların ve orduların da karakteri değişmeye başladı. Hem içte huzuru sağlamak hem dıştan gelen saldırıları göğüslemek hem de ulusal çıkarları korumak için düzenli, talim ve terbiyeli milli orduya gereksinim doğdu. Avrupa'da bu gelişim 17. Yüzyılda, Osmanlı'da ise ancak 19. Yüzyılda başlayabildi. Yağma ordusunun miyadının dolduğunu, düzenli or-

dunun gerekliliğini çarpıcı olarak ortaya koyan olay Osmanlıların 1683 Viyana kuşatmasıdır. Yağmaya gelen 300 bin kişilik Osmanlı ordusunu 18 bin kişilik Prens Eugen'nin düzenli ordusu darmadağın etmiştir.

Kapitalizm döneminde özellikle Fransızlar sömürgelerdeki düzeni sağlamak için paralı yabancı asker, lejyonerlerden birlikler oluşturmuşlardır. İngilizler de Hintli ve Pakistanlılardan oluşan birlikler kurmuşlardır. Ama bunlar yine de ordunun kontrolündeydi. Savaşı düzenli ordu yapıyordu. Düzenli ordularla yapılan en büyük savaşlar I. ve II. Dünya Savaşlarıdır. II. Dünya Savaşı sonrasında nükleer silahların, uzun menzilli roketlerin, füzelerin, günümüzde teknolojik silahların ortaya çıkmasıyla ulusal ordular da önemini kaybetmeye başladılar. Profesyonel ordu gereksinimi doğdu. Bugün Türkiye dâhil hemen hemen tüm devletler profesyonel paralı askerlerden oluşan ordulara geçmiş bulunmaktalar. Ayrıca düzenli orduyla bir ülkeyi zaptetme veya işgal etme dönemi de geçmiş bulunmakta. ABD'nin Vietnam ve Irak savaşları bu gibi girişimlerin hem çok pahalıya hem de çok asker kaybına mal olduğunu, toplumda büyük huzursuzluklar yarattığını gösterdi. Artık bugün savaşlar havadan silahlar, roketlerle bombalayarak ve karadan paralı asker girerek yürütülmektedir. Bu paralı askerler daha çok özel firmalar tarafından kurulmakta ve devletler işgal edilen ülkede yapılan barbarlıkları bu özel şirketlerin üstüne atabilmektedirler. Bunların en tipik örneği Libya, Suriye, Ukrayna savaşlarıdır. Günümüzde bu şirketlerin paralı askerleri bir başka düzeyde savaş gündemine oturmuş durumdadır.

İŞİD'den WAGNER'e uzanan yol

Özel şirketlerin veya ordu veya istihbarat birimleriyle ilişkili özel şirket askerlerini, birliklerini ABD ve Rusya'nın yanısıra en çok kullanan ülkelerden biri de Türkiye'dir. Türkiye yalnızca orduda savaşan birlikleri paralı askerlerden oluşturmadı, aynı zamanda özellikle Rojova'da kullanılmak üzere

İslami cihatçılardan oluşan Özgür Suriye Ordusu, ÖSO'yu ve benzerlerini, ülkede ve uluslararası alanda kullanmak üzere de özel paralı askeri birlikler yetiştiren SADAT'ı kurdu. Böylece ölen asker sayısı ve halktan gelen tepkilerde nispeten azaldı. Ölen paralı askerler için de bu “bu işin fitratında var” denmeye başlandı.

Türkiye'nin kullandığı paralı askerler bir yerde Fransız lejyoner tipidir. Daha çok yabancı askerlerden oluşmaktadır. Türkiye'yi bu işe bulaştıran ABD'dir. ABD 2011 yılında Suriye'deki Esad rejimini devirmeye kalkıştığında, Irak'tan da ders alarak, bunu yabancı paralı askerlerle yaptırmak için harekete geçti. Böyle paralı bir ordunun kurulması için Türkiye, Erdoğan'la anlaştı. Erdoğan da Bosna'dan, Çeçenistan'dan, Türkmenistan'dan, Çin'den Uygurlara, Afganistan'daki El Kaidecilere kadar dünyadaki İslami cihatçıları Suriye'nin kuzeyinde, Rojova bölgesinde topladı. Esad'a karşı bu cihatçılar hemen büyük bir başarı sağlayamayınca ve savaşın uzun süreceği anlaşılınca, Türkiye bu cihatçıları Kürtlere, YPG'ye karşı kullanmaya ve El Kaide, El Nusra, HTŞ, İŞİD gibi İslami cihatçıları da Suriye ve Irak'a yerleşmek için oralarda kendi otonom bölgelerini kurmaya başladılar. Bunlar için de en tanınmış İŞİD'dir. İŞİD kısa zamanda bağımsızlaşarak Suriye ve Irak'ı kapsayan bir İslam devleti kurdu, Türkiye'nin de desteği ile Kürtlere ve ABD'ye karşı savaş açtı. Bunun üzerine ABD ile Türkiye'nin arası soğumaya ve giderek bozulmaya başladı. ABD Esad'ı devirmekten vazgeçip İŞİD'e karşı savaşı öne aldı. Esad'a karşı savaşın koordinasyonunu Türkiye'den alıp Arap ülkelerine götürdü. Uluslararası alanda Türkiye İŞİD'i destekler bir konuma düştü. İŞİD'de bundan böyle esas savaşı Kürtlere, YPG'ye karşı yöneltti. Bu bir yerde Kürtlerin

Rojova'da kurduğu otonomiye, Kantonları yok etmek isteyen Türkiye'nin ve Erdoğan'ın da işine geliyordu. “Kobane düştü düşecek” sözü bu dönemde söylendi. İŞİD'e ise gereken dersi YPG ve SDG verdi.

Artık Erdoğan o günden beri Suriye'deki cihatçıları kontrolü altında tutmakta ve istediği gibi kullanmaktadır. Bunlar Türkiye'nin paralı askerleri konumundadır. Rusya, Libya iç savaşına müdahil olunca ve Bingazi'deki General Hafter'i desteklemek için Wagner birliklerini gönderince, Trablus'a sıkışmış olan Linya hükümetini desteklemek üzere Wagner'e karşı savaşmak üzere Trablus'a Suriye'deki cihatçılardan bir

birlik gönderdi. Bu birliğin parasını ve masraflarını Libya hükümeti üstlendi. Birliği yöneten ise Libya'daki Türk subay ve askerleri oldu. Erdoğan bu cihatçılardan oluşan birlikleri Rojova'ya yaptığı operasyonlarda da kullandı. Son olarak Tel Abyad bölgesindeki operasyonlarda da daha çok bu birlikleri Kürtlerin üstüne saldı. Bu paralı birlikler ise her türlü insanlık dışı barbarlıkları yapmaktalar, ama bunların sorumluluklarını Türkiye üstlenmemektedir.

Prigojin ayaklanmasından ders çıkarmak

Özel şirketlere ait bu paralı birlikler zamanla bağımsızlaşmakta, kendi başına buyruk hareket edebilmekte, onu kullanan ülkeye büyük sorunlar açabilmektedir. Bunun son tipik örneği Rusya'da Prigojin'in Putin'e karşı isyanı ve darbe girişimidir. Prigojin bir dönem Putin'in has adamıydı. Afrika'daki operasyonları yaparken onu destekleyen Putin'di. Ama operasyon ülke içinde, Rusya'da olunca işin boyutu değişti. Rekabet başladı, gerekirse darbe bile yapılabileceği ortaya çıktı. 25 bin savaşmaya hazır bir birliğin yarattığı özgüven ülkenin başına büyük işler açabiliyor. Ama bunlar bu birliklere duyulan gereksinimi küçültmüyor, bunların

orduya entegre edilmesi gibi daha iyi kontrol gerektirdiği ortaya çıkıyor.

Rusya'da Putin'in başına gelen başka ülkelerin, hele Türkiye'nin başına gelmez demeyin. Türkiye'nin kaç kez Suriye-Rojova'daki bu İslami birliklerin saldırısına uğradığını, sınırı ve devleti tehdit ettiğini, İdlib'de askerlere saldırdığını istihbarat dışında tam bilen yoktur. 53 kişinin öldüğü Hatay-Reyhanlı saldırısını El-Kaide ve İŞİD'in yaptığı ortaya çıktı. HTŞ kaç kez İdlib'deki askerlere saldırdı. Bilinen üç asker hayatını kaybettiğidir.

Ankara Garı katliamı, Reina gece kulübüne saldırı ve katledilen yüzlerce insan bu cihatçıların işidir. Tabii ki buralarda MİT'in sorumluluğu başka bir konudur.

Bunlar herkesin bildiği örnekler. Duyulmayan daha nice olaylar var. En çok korkulan da, eğer bir gün İdlib tekrar Suriye'ye verilir ve oradan binlerce cihatçı Türkiye'ye gelirse, bu şartlarda Türkiye'nin yaşayacağı büyük destabilizasyondur.

Bu durumda Türkiye'nin başına gelecek olanlar Rusya'nın başına gelenleri arattırıcak cinstendir. Türk kamuoyunun artık Rojo-

va'da cihatçılarla AKP ve Erdoğan'ın giriştiği işbirliğinin ülkenin başına açabileceği sorunları, tehlikeyi düşünmesi gerekmektedir.

Ortadoğu'da Kürtlerle, Suriye ve Irak ile bir an evvel barış sağlanmalı, paralı asker belasından kurtulunmalıdır. Durmadan güçlenen SADAT'a karşı çıkılmalı, ülke Fetö darbesinden sonra bir de SADAT darbesiyle karşı karşıya kalmamalıdır.

Son söz

Bundan böyle patlak verecek savaşlarda hem devletin düzenli paralı askerleri, hem şirketlere ait yerli veya yabancı paralı askerler birlikte rol alacaklardır. Düzenli ordunun miadı daha dolmamıştır. Devlet askerleri havadan füze ve roketlerle bombalama işleri yaparken ve karada şirket askerlerini sevkle yönetirken, şirket askerleri de sahada insanlık dışı barbarlıkları yapacaklar, durumu "sağlamlaştırıcaklardır". Onlar ateşten kestaneyi alacak olan maşalar olacaklardır. Bunlara meydan vermemenin yolu savaşa karşı barışı daha güçlü savunmaktır. Hem içte hem dışta savaş ve operasyonlara imkân vermemektir.

Vilnius Zirvesi'nde NATO'dan yine savaş ve tehdit çıktı, ama boyutu çok daha tehlikeli

Polat MERCAN

SİMDİYE kadar NATO'nun savaş ve tehdit çıkmayan bir toplantısı olmamıştır.

Litvanya'nın başşehri Vilnius'ta 11 ve 12 Temmuz 2023 tarihleri arasında yapılan NATO zirve toplantısından da dünyaya yine savaş ve tehdit bildirileri çıktı. İnsanlık her NATO zirve toplantısından sonra yeni bir dünya savaşı tehlikesinin sürekli artmakta olduğuna şahit olmaktadır. Türkler için önemli gündem, Erdoğan'ın İsveç'in NATO üyeliğine vetosunun arkasında durup durmayacağı konusuyken, diğer NATO ülkelerinin

ve özellikle ABD'nin gündeminde Ukrayna'daki savaş ve Çin'e karşı alınacak önlemler, yeni silahlanma stratejileri bulunuyordu.

Bir dünya savaşına doğru evrilen Ukrayna savaşı

Ukrayna'da savaş tüm gaddarlığı ile devam ediyor. NATO savaşın devam etmesini ve Rusya'nın iyice yıpranmasını istiyor. Bunun için Ukrayna'ya her türlü askeri ve mali yardımı yapmaktadır. Şu an Ukrayna'nın kasasında Batı'dan gelmiş 35 milyar dolar nakit para bulunmaktadır. Bu Ukray-

na'nın dünyanın her yerinden istediği silahı alabilmesi için verilmiştir. Ama Ukrayna silaha doymuyor. Savaş yeni silahların kullanılmasını gerektiriyor. Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenski NATO'dan F-16 savaş uçakları, kısa ve orta menzilli roket ve füze-ler istemektedir. NATO bu toplantısında Ukrayna'nın bu istemlerini ne kadar yerine getirebileceğini gördü. Çünkü, Ukrayna'ya bu silahların verilmesine Rusya şiddetle karşı çıkmakta ve verilmesi durumunda, veren ülkelerin vurulacağını belirtmektedir.

Rusya'nın bu tehdidine rağmen bu NATO toplantısında bu silahların zaman içinde Ukrayna'ya nasıl ulaştırılacağı konuşuldu. Zira savaşın geldiği durum en modern silahların kullanılmasını gerektirmektedir. ABD uluslararası alanda kullanılmaması gerektiği yönünde eğilimlere rağmen, "misket bombalarını" Ukrayna'ya vereceğini açıkladı. Tüm bunlar giderek Ukrayna savaşının bir dünya savaşına doğru evrilmekte olduğunu göstermektedir.

Bu NATO toplantısına giderken Ukrayna'nın en önemli talebi NATO üyeliği konusuydu. Zaten bu savaş da NATO'nun Ukrayna'yı üye almaya kalkışması nedeniyle patlak vermişti. Zira Rusya "burnunun dibindeki" Ukrayna'nın NATO üyeliğine, kendi güvenliği açısından kesin kes karşı çıkmakta ve Ukrayna'nın tarafsız kalmasını istemektedir. Ama Zelenski savaşın da geldiği düzeye bakarak ülkesi için NATO koruyuculuğunu

istemektedir. NATO koruyuculuğu ise ancak NATO üyeliği ile mümkündür. Bunun için Zelenski ülkesinin NATO üyeliğini bu toplantıda iyice dayattı. Türkiye dahil gittiği NATO ülkelerinde bu talebini sürekli yükseltti. Özellikle Baltık ülkeleri ve Türkiye, Zelenski'nin bu talebini desteklediler. Ama başta ABD olmak üzere birçok AB ülkesi Ukrayna'nın NATO üyeliğinin şu an mümkün olmayacağını, Rusya'nın bunu bir dünya savaşını nedeni sayacağını, ama ileride koşullar olgunlaştığında üyeliğin olabileceğini belirterek, Zelenski'ye bildirdiler. Zelenski bu duruma kızdı, şiddetle karşı çıktı. Ama Zelenski NATO toplantısı bitiminde G7 ülkeleri ile yaptığı toplantıda büyük mali ve askeri silah yardımı vaatleri, kurulacak askeri sanayi ve güvenlik garantisi projesiyle memnun edildi. Ukrayna üyeliği koşulların gelişmesine bırakıldı. Gelişecek olan koşullar ise Uzak Doğu'da Çin ile ilişkilidir. O zamana

kadar Rusya'nın yıpratılması ve Ukrayna savaşının yavaş yavaş bir dünya savaşına evrilmesi gerekmektedir.

NATO toplantısında Çin'le bağlar koparılmaya başlandı, NATO'nun alanı genişletildi

Her NATO toplantısında Çin'den gelmekte olan tehlikeye değinilir ve Çin hem bir "ortak", hem kendisiyle "yarışılan" bir ülke ve hem de sistem açısından bir "rakip" olarak nitelenir, Çin'den gelmekte olan tehlikeye dikkat çekilirdi. Bu NATO toplantısında ise Çin'e karşı söylem sertleştirildi ve saldırı düzeyi arttı. Çin Halk Cumhuriyeti'nin açıklanan hedef ve politikalarının NATO'nun yalnız çıkarları için değil, güvenliği için de bir "meydan okuma" teşkil ettiği belirtildi. Buna göre Çin Batı'nın üstünlüğü, hegemonyası anlamına gelen "kurallara dayalı enternasyonal düzenin" "altını oymaktadır". "Kurallara dayalı enternasyonal düzen"

pratikte demokrasi, insan hak ve özgürlükleri adına Batı'nın istediği ülkeye girip, kendi egemenlik ve hegemonyasını sağlama almasıdır. Onlara göre Çin'in bu politikası bunun altını oymaktadır ve bu nedenle Batı'nın hep birlikte Çin'e karşı durması gerekmektedir.

Vilnius'taki bu NATO toplantısında bu karşı koyuşun gövde gösterisi yapıldı. Toplantıya Nato ülkelerinin yanısıra ilk kez Hint-Pasifği bölgesinden Japonya, Güney Kore, Avusturalya, Yeni Zelanda davet edildi. Bu ülkelerle Güney Doğu Asya'da, Pasifik'te Çin'e karşı uygulanacak ekonomik ve askeri politikalar görüşüldü. Ekonomik olarak Çin'e olan bağımlılığın azaltılması, silah ve askeri olarak Çin'in üstünlük elde etmesine asla izin verilmemesi konusunda mutabakat sağlandı. Artık NATO yalnız Kuzey Atlantik bölgesini kapsayan bir askeri ittifak olmaktan çıkmakta, Güney Doğu Asya'yı ve Hint-Pasifik bölgesini de kapsayan bir askeri ittifığa dönüşmektedir. NATO yalnız Doğu Avrupa'ya değil, Uzak Doğu'ya doğru da yayılmaktadır. Japonya Başbakanı Kişida zirvede ülkesinin NATO ile yeni bir ortaklık programı anlaşması yaptığını gururla anlattı.

NATO'nun Pasifik bölgesine yayılması çok tehlikeli bir gelişmedir. Dünya halklarının çok uyanık olması gerekmektedir. Bu Çin ve Rusya'ya karşı yeni bir dünya savaşına doğru gidiştir. Dünya NATO'daki bu tehlikeli gelişmeleri tartışırken, maalesef Türkiye Erdoğan'ın İsveç'in NATO üyeliğini onaylayıp onaylamamasını tartışmaktadır. Bu da önemlidir, hatta Kürtler nedeniyle ayrı bir önem taşımaktadır. Ama dünya gidişindeki tehlike de gözardı edilmemelidir.

Erdoğan'ın vetosu ve İsveç'in verdiği tavizler, Kürt halkına yeni bir ihanet

Ukrayna savaşını bir fırsat bilen İsveç ve Finlandiya NATO'ya girme, ABD ve NATO da onları hızla NATO'ya üye yapma kararı aldı. Ama bir yeni ülkenin NATO üyeliğinin tüm NATO üyeleri tarafından kabul edilmesi ve onaylanması gerekmektedir. Türkiye, yani Erdoğan, İsveç'in üyeliğini veto etti. Se-

bebi ise Avrupa'nın en liberal ülkelerinden biri olan İsveç'in yabancılara, göçmenlere, özellikle de siyasi sığınmacılara karşı uyguladığı geniş hoşgörü politikasını Kürtler için de uygulamasıydı. Aralarında Türk devletinin baskı ve terörüne, asimilasyon politikalarına karşı direnmiş, hapishanelerde yatmış, savaşmış olanların da bulunduğu binlerce Kürt, yıllardan beri İsveç'te yaşamakta, zaman zaman Türk devletinin Kürtlere karşı yürüttüğü savaş ve operasyonları İsveç'te protesto etmekte, dünya kamuoyuna duyurmaktalar. Bunların birçoğu da İsveç vatan-daşı olmuştur.

İsveç'teki Kürtlerin bu politik çalışmaları uzun zamandan beri Erdoğan'ın gözüne diken gibi batıyordu. İsveç'in NATO üyeliği ile Erdoğan eline bir fırsat geçmiş olduğunu hemen gördü, vetosunu kullandı ve İsveç'e koşullar ileri sürmeye başladı. İsveç'in NATO üyeliğini ancak savaşmış bazı Kürt direnişçilerinin Türkiye'ye iadesi ve İsveç'teki Kürtlerin Türkiye karşıtı eylemlerinin kontrol altına alınması ve yasaklanması durumunda kabul edebileceğini açıkladı. Maalesef ne Türkiye'deki, ne de Avrupa'daki demokratik güçlerden Erdoğan'ın bu baskıcı ve antidemokratik, insan hakları karşıtı taleplerini protesto eden bir direniş yükselmedi. Araya NATO Genel Sekreteri Stoltenberg, ABD Başkanı Biden girdi. İsveç Erdoğan'ı tatmin etmek için tavizler vermek zorunda kaldı. Vilnius'daki NATO toplantısına giderken İsveç yasaklanmış PKK gibi "terör örgütlerine" karşı nasıl mücadele edileceğini kapsayan bir "Terörle Mücadele Planı" hazırlama yükümlülüğünü kabul etti. Böylece Erdoğan İsveç'in NATO üyeliğini kabul etti. Bu "mücadelenin" nasıl olacağını önümüzdeki günler gösterecektir. NATO ve Avrupa bir kez daha ikiyüzlülüğünü ortaya koydu ve Kürt halkını ulusal ve demokratik haklar mücadelesinde yalnız bıraktı. Avrupa'nın bu ikiyüzlülüğünde sesini yükseltmeyen demokratik güçlerin payı da büyüktür.

Erdoğan, NATO, İsveç ve AB

Erdoğan İsveç'in NATO üyeliğini veto

ederken bir taşla iki kuş vurmaya hesaplıyordu. Birincisi İsveç'e kendi Kürtlerini disiplinle ettirmektir. İkincisi ise ABD ve AB karşısında elini güçlendirmektir. Tam da Vilnius'a giderken havalimanında yaptığı basın toplantısında bunu tüm açıklığıyla dile getirdi: “Önce gelin Türkiye'nin AB'de önünü açın, biz de İsveç'in... önünü açalım” dedi. u AB ve ABD'ye bir meydan okumaktır. “Siz benim istemlerimi yerine getirmezseniz, ben de İsveç'i veto etmeye devam edeceğim” demekti.

Türkiye'nin AB'ye girmesinin çok zor olduğunu herkes bilmektedir, Zaten AB üyeliğini ne Erdoğan, ne de AB istemektedir. Yıllar önce otoriter tutumu nedeniyle AB ile ilişkileri bozan Erdoğan'ın kendisiydi. AB'ye girmek için demokrasiyi, hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğünü, güçler ayrılığını ardıcıl uygulamak, Kopenhag kriterlerine uymak, en başta Kürtlerle demokratik bir barış sağlamak, AİHM-Kararlarını uygulamak, Kavalâ, Demirtaş ve diğer tutukluları serbest bırakmak, ekonomide rüşvet ve yolsuzluklarla, kara para aklama ve mafyayla mücadele etmek gerekmektedir. Bunlar ise Erdoğan'ın hiçbir zaman kabul etmeyeceği koşullardı. Buna rağmen Erdoğan neden böyle bir söylemde bulundu?

Erdoğan sıkıştı. Para bulamıyor. Körfez ülkelerine gönderdiği heyetler genellikle eli boş dönüyor. Önümüzdeki günlerde kendisi de Körfez'e gidecek. Ama sıcak para bulmakta zorlanıyor. Araplar kesenin ağzını büzmekteler. Sıcak para (dolar) olmadan Türkiye ekonomisi ise dönmüyor. Sıcak para da Avrupa ve ABD'de var. Bunun için tekrar Batı'ya dönmek gerekmektedir. Özellikle AB ile yeneiden başlatılacak ilişkilerle hem para ummakta, hem de Gümrük Birliği ve serbest dolaşım gibi hayallerle Türkiye kamuoyunu avutmaya çalışmaktadır. Zaten Erdoğan'ın bu beyanı karşısında Avrupalıların tutumu da açık oldu. “AB ile NATO bağımız iki kuruluştur, birbirine karıştırmamak gerekir” dediler. Gerçi, Erdoğan Vilnius'ta bu konuyu açtığını ve iyi neticeler

aldığını belirtti, ama sonucu zaman gösterecektir. En azından Erdoğan, ikiyüzlülük de olsa, Türk ekonomisi için AB ile ilişkilerin önemini anladığını ortaya koymuş, göstermiş oldu.

Erdoğan'ın ABD ile ilişkileri ise daha “çetrefilli” gözükmektedir. Çünkü ABD Erdoğan'ın yüzünü tamamiyle Batı'ya dönmesini, Doğu ile “flörtü” bırakmasını, NATO'ya tam sadakatini göstermesini istemektedir. Erdoğan ise hâlâ ikili oynamak istemekte, ABD'den F-16'ları vermesini ve Halk Bankası davasını kapatmasını beklemektedir. Halk Bankası davası bilindiği gibi Rıza Zarrab ve kara para aklaması, ayakkabı kutularındaki paraların hesabıdır, ki ABD bu

konularda çok hassastır. Vilnius'ta ABD Başkanı Biden ile görüşen Erdoğan görüşmeden basına memnun olduğunu açıkladı ve ABD'nin F-16'lar konusunda desteği bulunduğunu belirtti. Ama ABD ziyareti için Biden'den bir randevu koparamadı. Çünkü iki tarafta birbirine hâlâ tam güvenememektedir.

İsveç'in NATO üyeliğine evet, ama onay sonbaharda

Vilnius'ta Erdoğan İsveç'in NATO üyeliğini kabul etti, ama onaylamadı, onay'ın Meclis'e ait olduğunu, bunun da ancak sonbaharda Meclis açıldıktan sonra olabileceğini açıkladı. Oysa bu onay 15 Temmuz'da tatile girecek olan Meclis'in gündemine alınabilir ve İsveç'in NATO üyeliği onaylanabilir. Erdoğan bunu yapmadı. Nedeni açık: İsveç'in NATO üyeliği onayını elinde bir koz olarak daha uzun süre tutmak istemektedir. Beş meteliğe kurşun atar durumda

olan Erdoğan hem ABD'nin, hem AB'nin kesenin ağzını açmasını beklemektedir.

Ama onların da koşulu var. ABD'nin F-16'lar konusunda adım atacağı gözükmemektedir. Ama hem ABD hem AB mali destek konusunda İMF'yi göstermektedir. Biden ile görüşmesinde mali destek konusunda Biden'in ona İMF'yi gösterdiği ve İMF'den 12-13 milyar dolar kredi alabileceğini söylediği belirtilmektedir. Erdoğan da buna pek yanaşır gözüküyor. Bir yanda 12-13 milyar dolar ucuz kredi, diğer yanda geçmişte İMF'ye söylenen laflar!

Esasında şu anda İMF'den ucuz düşük faizli kredi almak Türkiye'nin yararınadır, Erdoğan'ın ise zararınadır. Çünkü İMF kredi verdiği ülkelerden mali disiplin ister. Bunun başında da kamu harcamalarının azaltılması, bu arada da "Saray"ın harcamalarının kontrol altına alınması gerekmektedir. Bu ise "İtibardan tasarruf olmaz" diyen Erdoğan'ın işine pek gelmemektedir. Bunun için yüksek faizli tefeci kredisi aranmaktadır. Önemli olan ülkenin batması, halkın sıkıntıya girmesi değil, Erdoğan'ın rahat

etmesidir. Ama 12-13 milyar dolar da kenara atılamaz. Tefeci bu kadar para vermiyor. Onun için Erdoğan geçimiste söylediklerini yutup İMF'ye gidebilir ve bunu büyük bir zafer olarak da gösterebilir, İsveç'in NATO üyeliğine bağlayabilir.

Bu gösteriyor ki, Erdoğan İsveç'in üyeliği konusunu daha uzun zaman kullanacaktır. Şimdi sol ve demokratik güçlere düşen görev İsveç'in NATO üyeliğini kendisine kalkan edinen Erdoğan'ın hem İsveç'in ülkesindeki Kürtlere baskı yapması girişimlerini hem de Batı'da para bulmak için İsveç'i paravan olarak kullandığı belirtilmeli, ülkenin içine düşürüldüğü çıkmaz, halka anlatılmalıdır. Ama şu da sürekli vurgulanmalıdır. Bizler İMF'ye, NATO'ya, emperyalizme ve Erdoğan'ın Kürtlere karşı uyguladığı inkâr ve imha politikasına, hem ülkemizde, hem bölgemizde, hem dünyada savaşa karşıyız. Barış, özgürlük, demokrasi, eşitlik, dostluk ve dayanışma savunucusuyuz! Halk düşmanı Erdoğan politikasını deşifre etmek bu amaçlar için birer araçtır. Hedef Erdoğan'ı göndermektir.

Açıklama: Kürt adını anmamayı başarabilmek

SİP-TKP yönetiminin Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı olan tutumu bilinmekte. Bu nokta uyguladığı parti politikasının artık yapısal özelliği olmuş, birçok açıklama ve yazısında yer almıştır. Bunların en sonuncusundan biri, Erdoğan'ın NATO'nun Vilnius'daki toplantısında İsveç'in NATO üyeliğine verdiği onayla ilgili yapılan açıklamadır. Erdoğan bu onayı İsveç'in kendi ülkesindeki politik mülteci Kürtlere karşı almasını istediği düşmanca önlemler

karşılığında vermiştir. SİP-TKP yönetimi İsveç'in NATO üyeliğini protesto etmek için yaptığı açıklamada Erdoğan'ın bu şantaj politikasının nedeni hakkında tek

kelime etmemeyi başarmıştır (!) TKP - 1920 bu açıklamayı yayınlayan Almanya'-

daki "Junge Welt" gazetesine aşağıdaki mesajı iletmeyi gerekli görmüştür:

Türkiye Komünist Partisi TKP - 1920

Zorunlu bir düzeltme:

Junge Welt (Gençlik Dünyası) Günlük Gazete Redaksiyonuna

Sevgili Yoldaşlar,

Gazetenizin 12.07.2023 tarihli sayısında „Türkiye Komünist Partisi“, „TKP“nin Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İsveç'in NATO'ya girmesine verdiği onay hakkında yaptığı açıklamayı yayınladınız.

Burada “TKP” İsveç'in NATO üyeliğine “*kayıtsız*” olamayacağını açıklamakta ki, bu husus Ukrayna savaşına “*kayıtsız*” olmayan gerek tüm NATO üyeleri, gerekse de dünyadaki tüm diğer hükümetler için geçerlidir. “TKP'nin “*ilgisi*”, açıklamasına göre, “*diğer*” ülke halklarının ezilmesinde” “kendi hükümetinin” oynadığı rolle ilgili kendi sorumluluğundan doğmaktadır.

Neden o kadar uzaklara gidiliyor? Önce *kendi* ülkemizde Kürt halkının ezilmesinde ve komşu Suriye ve Irak devletlerinde Kürt halkına karşı sürdürülen kanlı saldırılarda “kendi hükümetinin” rolü belirtilebilirdi! Bu ise “TKP”yi “ilgilendirmiyor”, bu nedenle de o, “kendi hükümetinin” İsveç'in NATO'ya girişine neden onay verdiğini “*merak*” etmiyor. Bu nedenler hakkında sürdürülen tartışmalar herhalde “TKP”nin kulağına kadar gelmiş olmalıdır; ama o şu konuda konuşmak istemiyor:

Erdoğan'ın İsveç'in NATO'ya girişini onaylaması, liberal bir ülke olan İsveç'i, demokratlar için kabul edilemez tavizlere zorladıktan sonra olmuştur. İsveç, orada iltica hakkı elde etmiş, sözümona terörist diye nitelenen Kürt aktivistlerini Türkiye'ye iade etmelidir. Aynı zamanda İsveç Kürt

örgütlerinin Türk hükümetinin Kürt politikasına karşı yapacakları aktivite ve protestoları önlemelidir. Açıklamada bunlardan hiç söz edilmiyor.

Bu nedenle “TKP”nin “*ilgisi*” ülkemizdeki “kardeş Kürt halkı”na değil, tüm diğer halklara ve aynı zamanda “NATO üyesi” ülkelerdeki işçilere” yöneliktir. Bunların hepsi NATO tarafından tehdit edilmekte, bu nedenle de “TKP” “NATO'nun tüm üsleri ve askerleriyle ülkemizden sökülüp atılmasını” ve “eşitlikçi, bağımsız, laik bir ülke kurulmasını” “zorunluluk” olarak görmekte.

Bu gerçekten de doğru ve acil bir taleptir. Özellikle de NATO ülkesi olan Türkiye NATO ülkelerinin silahlarıyla Kürt halkının ulusal ve kültürel hakları için direnişini ezen ve yok etmeye çalışırken ve yıllardan beri NATO'nun göz yummasıyla Kürt halkına karşı bir savaş yürütürken. Ama “TKP” bu konuda suspus olmuş. Anlaşılan bu sorun onların “sorumluluk” alanında bulunmuyor.

Öte yandan diğer halklara karşı genel anlamda “ilgi” duyulması ve NATO'nun itham edilmesi boş lafazanlıktan fazla bir şey değildir. Oysa komünistler için hâlâ geçerli olan proletarya enternasyonalizminin kendi ülkesinden başlamanın zorunlu olmasıdır.

Redaksiyonunuzun gelecekte Türkiye'den verilecek haberlerde bu detayları dikkate almasını ve okuyucularına doğru bilgi aktarmasını ümit ederiz.

13.07.2023

TKP - 1920 www.tkp-online.com

Lozan'ın 100. yılında Lozan'ı tartışmak gerek

Kerem ASLAN

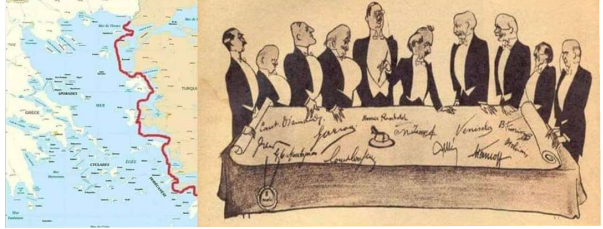
BU yılın 24 Temmuz'u Lozan Antlaşması'nın 100. yılı. Bundan 100 yıl önce 24 Temmuz 1923'de imzalanan Lozan antlaşması üzerine tartışmalar hâlâ sürmektedir. Genellikle Kemalist çevreler tarafından Türklerin en büyük diplomatik “zaferi”, “Türkiye'nin Tapu Senedi” olarak görülen Lozan antlaşması Erdoğan ve AKP çevreleri, Yeni Osmanlıcı ve Halifeci İslamistler tarafından en büyük “hezimet” olarak görülmekte, hatta bunlardan Fesli Kadir gibileri “*Keşke Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı Mustafa Kemal değil Yunanlılar kazansaydı, Lozan'da Türkiye Cumhuriyeti diye bir devlet kurulmasaydı, o zaman halifelik ve padişahlık hâlâ yaşardı*” diyebilmektedir. Lozan'da dışlanan, ulusal ve kültürel haklarından yoksun bırakılan halklar ve azınlıklar da bu antlaşmaya karşı çıkmaktalar, verilmeyen ulusal ve kültürel haklarını almak için haklı olarak mücadele etmektedirler. Kemalist çevreler Erdoğan ve hükümetini Türkiye'nin bu en önemli gününde kutlama toplantı ve etkinlikleri yapmadığı, sessizce geçiştirmeye çalıştığı için şiddetle protesto etmekte, Lozan'da dışlanan ve haksızlığa uğrayan halkların ve azınlıkların yaptıkları etkinliklere de ateş püskürmektedirler.

Lozan senedini emperyalistler yaptı, yeni senedi halklar yapmalıdır

Aradan 100 yıl geçmiş, ama Türkler hâlâ daha Lozan'ı objektif, bilimsel, tarihi gerçekler içinde değerlendirmekten ve tartışmaktan uzaktırlar. Bu yapılmadığı sürece de Türkiye içinde bulunduğu politik krizlere, sorunlara bir çözüm getirmesi de imkansızlaşmaktadır. Çünkü bundan 100 sene önce Sovyetlerin zafere ulaştığı uluslararası koşulların zoruyla

imzalanan ve bugünkü sınırları içinde doğan Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş “senedi” olan Lozan Antlaşması artık günümüz koşullarında miyadını doldurmuştur, işlememektedir. Yeni bir senet ve bu senet üzerinde yükselen yeni demokratik bir cumhuriyet gerekmektedir.

Lozan antlaşması emperyalistler ve hedefi Türklerin kendi kaderini belirlemek olan egemen güçler tarafından yapılmıştır. Ana-

dolu'da Sovyetlere karşı bir Türk devleti kurmak o zaman emperyalist güçlerin çıkarıydı. Bu ise Anadolu'daki gerçekleri, Türkler dışında yaşayan halkları inkâr etmek demektir. Lozan senedi Sovyetlerin varlığı sayesinde Türklüğün senedi olarak doğdu. Bu ise Anadolu gerçeğine aykırıydı. Şimdi bu aykırılığı giderecek yeni bir senet gerekmektedir. Bu senedi emperyalist ve egemen güçlerden bağımsız olarak Türkiye'de, Anadolu'da binlerce yıldan beri oturan ve yaşayan kadim halklar ve Türk halkı birlikte yapmalıdır. Böyle bir senet aynı zamanda bölünme endişesinin, emperyalizmin bölgedeki oyunlarının panzehiri olacaktır.

Halifeci İslamistlerin “Lozan hezimettir” tesbitleri tarihi gerçeklere aykırıdır

Başta Erdoğan ve AKP'liler olmak üzere, Yeni Osmanlıcılarını ve Hilafetçi İslamistlerin savunduğu “*Lozan hezimettir*”, “*Ulusal Kurtuluş Savaşı kazanılmasa, Türk devleti*

kurulmasa Halifelik ve Osmanlı İmparatorluğu bugün hâlâ daha yaşardı” görüşü o günün tarihi gerçeklerine terstir, deşifre edilmesi gerekmektedir. 20. Yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu diğer feodal, çok uluslu ve kültürlü bir ortaçağ imparatorluğu olarak miyadını doldurmuş, imparatorlukta-ki ulusların başkaldırmasıyla çökmekte, parçalanmakta olan bir imparatorluktu. Birinci Dünya Savaşı'ndan Almanlarla birlikte yenik düşünce imparatorluk içindeki halkların ABD Başkanı Wilson Doktrini gereği özgürleştirilmesi uluslararası alanda da gündeme geldi. Sevr Antlaşması bu gelişmenin sonucudur. Eğer kuzeyde Rusya'da Sovyet iktidarı kurulmasaydı başta İngiltere olmak üzere emperyalist güçler Sevr'i uygulayacaklar, Türk devleti Ankara merkezli Orta Anadolu'da kurulan bir devlet olacaktı. Hilafetçi İslamistlerin *“Mustafa Kemal padişaha başkaldırmasaydı, Osmanlı İmparatorluğu yaşardı”* tespiti bir hayaldir. Eğer Kurtuluş Savaşını kazanan Yunanlılar olsaydı, padişah ve halife İstanbul'dan, büyük bir ihtimal Ankara'ya sürülecekti. Eğer kuzeyde Sovyetler olmasaydı, belki bugün hâlâ padişah ve halife hükümranlılığı altında yaşıyor olabilirdik. Ama tarihi gelişmeler birilerinin iradesine göre değil, bu iradelerden bağımsız objektif toplumsal yasallıklara göre oluşur. O günün koşullarında oluşan yasallık Rusya'da Sovyet iktidarının oluşmasıydı. Sovyet iktidarının özelliği yalnız Türklerin değil, tüm uluslararası gelişmeleri derinden etkilemiş ve değiştirmiş olmasıydı. Bu görülmeden Türk devleti fenomeni anlaşılamaz.

Halifeci İslamist çevrelerin *“Türk devletinin halifelğe karşı oluşu İngiliz emperyalistlerinin bir oyunudur”* tespitlerinde bir nebze gerçek payı vardır. İngilizlerin tüm müslümanların manevi lideri olacak bir halifeyi istemedikleri doğrudur. Ama halife olan Osmanlı Padişahı'nın müslümanlar üzerinde böyle bir etkisi yoktu. Birinci Dünya Savaşı'nda emperyalistlerle birlikte Ha-life'ye karşı en başta savaşan Müslüman

Araplardı, hem de Suudilerdi. Hint Müslümanların sempatisi ise Halifeye değil, İngiliz emperyalizmine karşı başkaldıran Anadolu halkına ve Mustafa Kemal'eydi. Halifecilerin görmediği İngiliz oyunu ise Anadolu'da Mustafa Kemal önderliğinde Sevr'de ön görülen değil, bugünkü Türkiye sınırları içinde Sovyetlere karşı tampon bir Türk devleti kurmaktı. Lozan'da bu yaratıldı. Bu açıdan Kemalistlerin Lozan'ı “zafer” olarak nitelemeleri ve “Türkiye'nin tapu senedi” olarak görmeleri doğrudur. Ama bu senedi mutlaklaştırmak, “değiştirilemez” görmek, ebediyete kadar sürdürmeye kalkmak gerçeklere, tarihe gözünü kapatmaktır ve yanlışır. Çünkü bu senet o günün koşullarında “arızalı”, “sakat” olarak doğmuştur. Kadim Anadolu halkları ve azınlıklar inkâr edilmiştir. O gün emperyalistlerin çıkarı Anadolu'da parçalı küçük devletler ve otonom bölgeler değil, Sovyetlere karşı “güçlü” tek bir devlet gerektiriyordu. Bu devlet de Türk devleti olarak kuruldu, şimdi bu devletin “arızalarını”, “sakatlıklarını” düzeltmek gerekmektedir. Bu ise yeni bir senetin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Kemalistler Lozan'ı mutlaklaştırıp yeni bir senede yaşamadıkları sürece Türkiye'ye ve Cumhuriyet'e en büyük zararı vermektedirler, bölücülüğü körüklemektedirler. Artık Türklerin bu ülke gerçekleri anlaması ve görmesi gerekmektedir

Lozan Antlaşması'nı yaratan koşullar

Padişah II. Mahmut'tan, 1820 yıllarından beri Osmanlı aydını, Osmanlı devletini kurtarma çabası içindedir. Batılılaşma, yani kapitalistleşme bir türlü gelişmediği için bu başarısızdır. Osmanlı egemenliği altındaki halklar özgürlük mücadelesine başlarlar. Halklar özgürleştikçe İmparatorluk küçülmemektedir. Birinci Dünya Savaşı'nda yenilince Sevr'de son darbe indirilir, tüm halklara özgürlük verilir ve Türkler Orta Anadolu'ya “hapsedilir”. Osmanlı paşaları “Misak-ı Milli” demiştir ama aldırın yok. İngilizler kesindir. Sevr'i uygulayacaklardır.

İşte tam bu sırada Rusya'da Sovyet ikti-

darı zafere ulaşır, Beyaz Ordu'yu yenen Kızıl Ordu 1920 Aralık ayında Kafkaslar'a dayanır. Akdeniz'e kadar inmek için önünde bir güç yoktur. Moskova'da Sovyet iktidarının zaferi dünyadaki İngiliz emperyalizminin sınırsız egemenliğine son vermiştir. Artık dünyada birbirine rakip ve temelden karşıt iki iktidar vardır. Kapitalist iktidar, sosyalist iktidar. İşte tam bu koşullarda İngilizler hemen İstanbul ve Ankara hükümetlerini Sevri görüşmek üzere 1921 Şubatı'nda Londra'da bir konferansa çağırırlar. Hedef Sovyet iktidarının, Kızıl Ordu'nun Anadolu'ya inmesini engellemektir. Bunun için İngilizler Ankara hükümetinin Sovyetlere karşı tüm Anadolu'ya egemen olmasını isterler. Bu ise Sevri'den açıkça vazgeçmekti, Batı Ermenistan'ın ve Kürdistan'ın Mustafa Kemal'e, Türklere bırakılması demektir. Ama Batı Anadolu'ya çıkmış olan Yunanlıları yenersen Batı Anadolu'da Türklere kalacaktı.

Yunanlılarla iki yıl süren savaş Türklerin zaferiyle sonuçlandı. Artık tüm Anadolu'da bir Türk devleti kurulabilirdi. Bu kuruluş Lozan'da yapılan antlaşmayla sonuçlandı. Anadolu'daki kadim halkların Kürtlerin, Ermenilerin, Rumların, Süryanilerin, Lazların ve diğerlerinin inkâr ve imhası üstünde bir Türk devleti yükseltildi. "Senedi" eline alan bu devlet tüm halkların zorla, baskı ve inkârla asimilasyonuna başladı. Başta Kürtler olmak üzere halklar bu baskıya, asimilasyona karşı çıktılar. İsyân ettiler. Halkların bu direnişi bugüne kadar süre gelmiştir ve çözüm beklemektedir. Çözüm ise halkların kendi özgür iradesiyle yeni bir senet yapmalarıdır. Türk halkının önünde duran görev budur, bunu halka anlatmakta devrimci güçlerin görevidir.

Londra Konferansı, Lozan Antlaşması ve Komünistler

Kafkaslara dayanan Kızıl Ordu'dan gelecek tehlikeyi gören İngilizler hemen Mustafa Kemal'e ilişki geçtiler. O zamana kadar İngilizlerden yüz bulamayan Mustafa Kemal ve diğer Osmanlı paşaları Sovyetlere yaşamışlar, Lenin'le iyi ilişkiler kurmuşlar

ve kurtuluşu Sovyet dostluğunda görmüşlerdi. Sovyetler de Mustafa Kemal ve diğer paşalara gereken yardımı yapıyordu. Ama Mustafa Kemal değişen İngiliz politikasına sarılarak Sovyetlere ve komünistlere sırt çevirdi. Kendisinin komünizme karşı olduğunu İngilizlere ispatlamak, Londra Konferansı'na çağrılmayı garantilemek için Anadolu'da komünistlerin ve taraftarlarının üstüne yürüdü. Halk İştirakiyun Fırkası'nı yasakladı, yöneticilerini hapsedirdi, Çerkez Ethem'in üstüne yürüdü, birliklerini dağıttı, Karadenizde Suphileri katletti. Artık Mustafa Kemal İngilizlerin güvenini kazanmış bir liderdi ve bu andan itibaren Ulusal Kurtuluş Savaşı antiemperyalist bir savaş değildi. Yunanlılara karşı Batı Anado-

lu'nun kazanılması savaşıydı.

Ama bu savaşı kazanması için İngilizler Mustafa Kemal'i Yunanlılarla başbaşa bıraktı. Savaş için Mustafa Kemal'in silah ve mali yardıma ihtiyacı vardı. Yine çaresiz Sovyetlere başvurdu. Sovyetler güney sınırında "dost" bir devlet olması adına Mustafa Kemal'e gereken yardımları yaptı. Bu "dostluk" ve iyi komşuluk ilişkileri sonuna kadar Sovyetlerin politikası oldu. O zaman Mustafa Kemal bu yardımların bir "karşılığı" olarak da komünistleri serbest bıraktı. Komünistler hemen bir kongre toplayıp partiyi yeniden kurdular, çalışmaya başladılar. 30 Ağustos Zaferi'nden sonra 1922 Eylülünde İzmir'e giren Mustafa Kemal artık tüm Anadolu'nun hükümranydı ve bunun tescil edileceği yer Lozan idi.

Zaferden sonra Mustafa Kemal'in İngi-

lizlere Komünistlerle ve Sovyetlerle olan ilişkinin buraya kadar olduğunu göstermesi gerekiyordu. Artık Sovyetlerden de acil bir yardıma ihtiyacı yoktu. İngilizlere bu tutumunu göstermek için ilk yaptığı iş yine komünistlere saldırmak oldu. Türk heyeti Lozan'a giderken Mustafa Kemal Komünistlerin partisini (Halk İştirakiyun Fırkası'nı) yasaklattı ve kapattı.

Bugün TKP'nin üzerindeki yasak o gün Mustafa Kemal'in İngilizlere yaranmak için koyduğu yasaktır. Lozan'ın bir "arızası" da

komünist karşıtıdır. Komünistler o günden beri Kemalistlerin tüm baskısına rağmen Lozanda kurulan burjuva cumhuriyetine karşı demokratik bir cumhuriyet için savaşmaktadırlar.

İşçi sınıfının ve halkların ortak mücadelesiyle Lozan senedi yenilenirken ve demokratik bir cumhuriyet yaratılırken ezilen tüm halklarla birlikte yasaklanan Komünist Partisi de özgür olacaktır. Cumhuriyetin ikinci yüzyılında görev demokratik cumhuriyet için mücadeleyi yükselmektir.

Kapitalizmin tabiatında rasyonel değil, irrasyonel politikalar vardır

Seçim öncesi para dağıtan, seçim sonrası zam ve vergi yağdıran Erdoğan'la

Bakan Şimşek'in politikası irrasyoneldir, akıl dışıdır

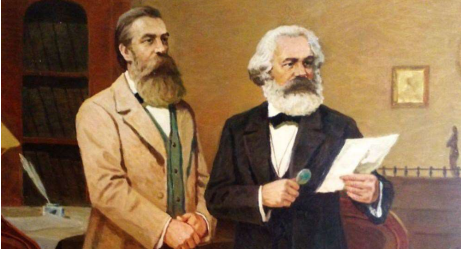
Damla USLU

"Yeni" Maliye ve Hazine Bakanı Mehmet Şimşek 4 Haziran 2023'de selevi Nebati'den görevi devralırken şöyle bir açıklama yaptı: *"Türkiye'nin rasyonel bir zemine dönme dışında bir seçeneği kalmamıştır. Kurala dayalı bir Türkiye ekonomisi özlenen refaha ulaşmamızda önemli olacaktır. Makro finansal istikrarı önceliklendireceğiz"*. Bazı muhalif Türk aydın ve gazetecisi "mal bulmuş mağribi gibi" Şimşek'in bu sözü üstüne atladı. *"Bu şimdiye kadar Erdoğan'ın uyguladığı ekonomi politikaların rasyonel (akılcı) olmadığını, irrasyonel (akıl dışı) olduğunuunun itirafıdır"* diye kendilerine pay çıkarmaya kalkıştılar. Bunun yerine Mehmet Şimşek ne kadar uğraşırsa uğraşsın, neoliberalizmde uygulayacağı politikaların rasyonel değil, irrasyonel olduğunu, kapitalizmin kuralının sömürü, yağma, talan ve kâr olduğunu, emekçilere asla

bir refah getiremeyeceğini, finansal istikrarı asla sağlayamayacağını belirtemediler; Şimşek'i şahit göstererek sözüm ona Erdoğan'ı deşifre ettiklerini zannettiler.

Kapitalizm işçi ve emekçilere sömürü, patronlara kâr, halka kriz, enflasyon, pahalılıktır

Marks ve Engels kapitalist sistemde rasyonelliğin değil irrasyonelliğin egemen olduğunu belirtirler. Onlara göre kapitalizmde rasyonelliğin, akılcılığın fabrikalarda, işletmelerde, üretim süreci planlanırken işlediğini, kapitalistlerin malı en ucuz üretmek için üretimin her safhasını en teferruatlı bir şekilde örgütlediğini, planladığını, ama rekabet nedeniyle, fazla üretim, atıl kapitalin yaratılması, yığınların alım gücünün düşmesi, işsizlik, yoksulluk gibi nedenlerden dolayı ulusal ve uluslararası çapta ekonomiyi asla örgütleyemeyeceğini, planlayamaya-

çağını, toplumda sürekli bir anarşi ve krizin, kaosun egemen olduğunu ve olacağını belirtirler. Kapitalizmin toplumsal çapta işleyişi daima irrasyoneldir, yapılanlar akla sığmaz, akıl dışıdır.

Türkiye gibi kapitalizmin çarpık-çurpuk geliştiği, görece geri kalmış ülkelerde, bu irrasyonellik daha da çarpıcıdır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde üretim ve rekabetten ortaya çıkan bu anarşi ve kaosa ek olarak bir de emperyalist ülkelerin yağma ve talanı, İMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kurum ve kuruluşların dikte ettikleri politikalar, yatırım ve ticaret için döviz ve kredi gereksinimi, tasarruf “zorluğu”, devalüasyon (ülke parasının değer kaybetmesi) ve enflasyon, yolsuzluk, israf gibi sorunlar gelir. Afrika ve Latin Amerika ülkelerinin birçoğu bu durumdadır. Türkiye gibi bu ülkelerin de iki yakası asla bir araya gelmez. Bunlar politik ekonomik, sosyal olarak sürekli kriz içindedirler.

Politik olarak ülke Batı'ya, ABD'ye sadık otoriter, hak, hukuk, adalet tanımayan, demokrasi ve özgürlükleri ayaklar altına alan bir kişi veya bir kliğe, oligarşiye teslim edilmiştir. Emperyalist odaklara bağımlı ekonomi döviz, kredi, cari açık kısılcacında kıvrınır durur. Ülke zenginlikleri emperyalistler, iktidar ve onların işbirlikçileri tarafından yağma ve talan edilir, insan emeği en yoğun şekilde sömürülür. Asgari ücret yaygın uygulanır. Ülkede kalkınma ve istihdamın önlendiği, enflasyon, pahalılık, vergi ve zamlarla halkın belinin büküldüğü neoliberal bir düzen ve sistem hüküm sürdürülür. Sosyal olarak bir avuç iktidar çevresindeki işbirlikçiler zenginleşirken, milyarlarlar ço-

ğalırken, orta katmanlar sürekli erir, geniş işçi ve emekçi halk yığınları yoksullaşır, yeni katmanlar oluşur, yaşam cehenneme döndürür. Bir yanda emperyalist destekli devlet terörü ile halkı susturan, bastıran iktidarla, demokrasi ve özgürlük isteyen, kalkınma ve refah özlemi çeken halk arasında için için giden bir çatışma yaşanır. Günümüzde bu koşulların yoğun olarak görüldüğü ve yaşandığı ülke maalesef Recep Tayyip Erdoğan yönetimindeki ülkemiz Türkiye'dir.

Seçimi kazanmak için Erdoğan'ın uyguladığı politikalar, vaatler ülke için bir yıkımdır

Erdoğan seçimleri kazanmak ve iktidarda kalmak için yasa, kural tanımayan; hazine, parası, malı ve taşıtıyla devlet olanaklarını sonuna kadar kullanan; hile ve sahtecilikle dolu olan, her bakımdan ülke için akıl dışı, irrasyonel bir seçim kampanyası yürüttü. İktidar onun için para, saray, lüks yaşam, itibar, zenginlik, yağma ve talandır. Asla elden bırakılamaz. Ülke batacak olsa bile, ülke batırılır, ama iktidar elden bırakılmaz. Erdoğan da öyle yaptı. Enflasyonun artması pahasına “nas” diyerek faizi düşük tuttu, Kur Korumalı Mevduat “KKM” uygulaması, “arka kapıdan” döviz satışları ile dolar kurunun 20 Liranın altında kalmasını sağladı. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krize, dolar karşısında sürekli değer kaybeden Türk parasına, artan cari açığa, enflasyona ve pahalılığa aldırış etmeden, yoksulluk içinde ezilen halkın gözünü boyamak için kesenin ağzını açtı, bol bol para dağıttı, yerine getirilmesinin maliyetleri “yıkıcı” olacak vaadlerde bulundu. Bütçe daha seçime gitmeden yılın ilk dört ayında 382 milyar Lira açık verdi. Muhalefet de iktidardan geri kalmadı. O da daha büyük vaatlerde bulundu. Kılıçda-roğlu seçilirse Kurban Bayramı'nda emeklilere 15 bin lira ikramiye vereceğini, depremzedelere yapılan evleri bedava vereceğini açıkladı. Bunların ise her biri geçmeci olmayan akıl dışı, irrasyonel politikalarlardır.

Hele iktidarın vaatleri arasında bir tanesi vardı, ki tam popülizm, oy alabilmek için

yapılmış bir vaatti: Ücretsiz doğalgaz uygulaması. Karadeniz doğalgazının seçim öncesi tamamlandığını ve verilmeye başlandığını bir törenle bildiren Erdoğan halka bir de “müjde” verdi: *“Tüm ülkede doğalgaz bir ay boyunca mutfak ve ısınma dahil kullanımı bedava olacak!”* dedi. Bu “müjde” yetmedi. Erdoğan bir de bir yıl boyunca mutfakta kullanılan doğalgazın 25 metre küpünün bedava olacağı müjdesini verdi. Müjdeyi veren Erdoğan bunları kendi cebinden vermiyordu. Bunlar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanacaktı. Bütçe ise halktan alınan vergiler demektir. Yani müjdenin bedelini halk ödeyecekti. Erdoğan'ın seçimi kazanmak için müjdeleri bitmiyordu. İki buçuk milyona yakın EYT'liye emeklilik hakkı tanındı. En düşük emeklilik aylığı 7.500 TL'ye çıkarıldı, en düşük memur maaşının 22 bin lira olacağını açıkladı. Asgari ücretin 500 Dolara tekabül edecek şekilde arttırılacağı bildirildi. Erdoğan'ın müjdeleri bitmek bilmiyordu. Bunlar şüphesiz halkın hoşuna gidecek “güzel” vaatlerdi. Ama bunlar bütçede büyük açıklara neden olacaktı, o zaman bu açıkları kim ödeyecekti? Halk, yani işçi ve emekçiler mi, yoksa patronlar mı, devleti soyan zenginler mi? Erdoğan'ın hiç patronlardan, zenginlerden alıp işçi ve emekçiye, halka verdiği görülmüş müdür? Tüm bu müjdelerin yükü yine işçi ve emekçilerin sırtına binecekti.

Seçim ağzı açılan kesenin yükü zam ve vergilerle halkın sırtına bindiriliyor

Seçim sırasında sol ve demokratik güçler sürekli halkı, işçi ve emekçileri, emeklileri uyardı: *“Size ‘müjde’ diye sunulan bu seçim ‘ikramları’ yine sizden çıkarılacak. Her şeyden evvel şimdi baskı altında olan dolar serbet bırakılacak, başını alıp gidecek. Bu enflasyonu körükleyecek. Buna ek olarak bir de ‘iğneden ipliğe’ yeni zamlar ve vergiler gelecek, hem de katmerli gelecek, Erdoğan'ın müjdelerindeki bedava doğalgaz, ücret ve aylıklara zam anında eriyecek. Siz yine yoksullaşacaksınız!”* dedi. Ama dinlemediler, çünkü yokluk ve

yoksulluk içinde kıvrılan halk yığınları için ağzına çalınan bir parmak bal tatlı geliyordu. Onlar da biliyordu: Emekçi halkın fakirleşmemesi için Erdoğan'ın zenginden alıp fakire vermesi, zenginlere getireceği özel vergilerle bütçe açığını kapatması imkansızdı. Erdoğan ise bunu asla yapmazdı. Zenginden alıp fakire vermek onun doğasına aykırıydı. Onun doğasında olan halkın boğazını sıkamak, sırtına binmekti. Nitekim Erdoğan ve “rasyonel” politika uygulayıcısı Maliye ve Hazine Bakanı Şimşek de böyle yaptı. Kur farkını, vergi ve zamları halkın sırtına bindirdi. Zira onları aklı, rasyonelliğe böyle işliyor! Bize göre ise rasyonel olan bu vergi ve zamları zenginlerin sırtına bindirmektedir.

Seçim biter bitmez Erdoğan ve yeni ekibi Maliye ve Hazine Bakanı Şimşek ve Merkez Bankası Başkanı Gaye Erkan önce doları serbest bıraktılar, arkasından da vergi ve zamlar yağdırdılar. Bu koşullarda dolar aldı başını gitti. Seçim günü 28.05.2023'de dolar daha 19,97 TL iken 15.06.'da 23,60 TL'ye, 30.06.'da 26 TL'ye fırladı ve son haftada 27 TL'yi gördü. Yaz sonunda doların 30 TL'yi, yıl sonuna doğru da 35 TL'yi görebileceği tahmin edilmektedir. Bu ise işçi ve emekçilere, emeklilere verilen ücret ve maaş artışlarının eriyip yok olması demektir. 11.500 TL'ye yükseltilen asgari ücret 28 Mayıs'ta 575 dolara tekabül ederken bugün 425 dolara tekabül etmektedir. Kayıp 150 dolar. Yıl sonuna kadar asgari ücretin alım gücü daha da düşecek. Ev kirasını bile karşılayamaz hale gelecektir. Bu sırf yükselen kur nedeniyle ortaya çıkan gerçek. Bir de buna vergi ve zamlar eklenecek. Alım gücü daha da düşecek. Enflasyon azacak, yaşam işçi ve emekçilere, memurlara, esnafa, emekliye zehir olacaktır.

Körfez ülkeleri gezilerinden sıcak para, dolar çıkmadı

Enflasyonu durdurmak, doların yükselişini engellemek için dışardan dolar, sıcak para bulmak gerekiyor. Bakan Şimşek ile çiçeği burnunda yeni Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan Hanım Körfez ülke-

lerinde dolar aramaya veya “dilenmeye” çıktı. Onlar eli boş döndü. Şimdi de Cumhurbaşkanı Erdoğan gitti. Körfez ülke kiral ve veliahtlarına veya emirlerine birer “Türk otomobili” TOGG hediye etti. Sonuçta çoğu niyet açıklaması olan 50 milyarlık bir anlaşma yapıldı. Hatay'da kurulacak 10 milyar dolarlık petro-kimya tesislerine Suudilerin ortak olmak istedikleri açıklandı. Ama bunların dolara dönüp dönmeyeceğini zaman gösterecek. Reise, Bakanına ve Başkanına göre dolar bulma gezisine çıkmak, “dilenmek” rasyonel politikadır. Reis zaten Şimşek ve Erkan'ı dolar bulmaları için bu görevlere getirdi. Erdoğan'ın amacı onların uluslararası alandaki ilişkilerini kullanarak, tedarik edilen dolarlarla durumu Mart 2024'deki yerel seçimlere kadar idare etmektir. Ondan sonrası Erdoğan için tam bir diktatörlük demektir. Her şeyi yönetecek olan kendisi olacaktır. O zamana kadar ise döviz bulmak şarttır. Şimşek ve Erkan'ın da ondan sonra işi büyük bir ihtimalle bitecektir.

Ama döviz bulmak için en azından faizleri arttırıp kur yükselişini ve enflasyonu durdurmak gerekiyor. Hem Şimşek, hem Erkan faizleri ilk etapta yüzde 15'e, ikinci etapta şimdi de yüzde 17,5 yükseltebildiler. Bu ise kurun yükselişini engelleme ve enflasyonla mücadelenin ciddiye alınmadığının, ekonomiyi hâlâ Erdoğan'ın belirlediğinin göstergesiydi. Rasyonel politikalar diye Şimşek'in uyguladığı bu politikalar ülke gerçekliğinden uzak irrasyonel politikaları. Anlaşılan Şimşek de Erdoğan'ın irrasyonel olan düşük faiz, düşük asgari ücret politikasını uygulamaktan başka bir yol görmüyor. Şimşek şu an zevahiri kurtarmak, durumu idare etmek için çalışıyor. Bunlar ise bize göre irrasyonel bir politikadır. Çünkü kimse senin kara kaşına ve kara gözüne para vermez. Fazlasıyla karşılığını ister.

Karşılığını verirken sıcak para bulursun, veremezsen kıvrırır durursun. Ama bu politikayla ülke kalkınmaz, refah sağlanmaz. Sırf patronlar, Reis ve çevresi daha zengin olur. Bize göre ise rasyonel olan kendi ülke kaynaklarını planlı bir şekilde değerlendirip kendi dolarını yaratmaktır. Bu da onlara göre irrasyoneldir, talan ve yağma edilen bu ülkede artık döviz yaratılmaz demektedirler.

Dolaylı vergiler ve dolaysız zamlar

Bütçe açığını kapatmak için en rasyonel ve “adil” yol vergi gelirini, dolaysız vergi denen kazanç ve servet vergisini proporsiyonel, orantılı olarak alıp sağlamaktır. Yani az kazananan az, çok kazananan, serveti çok olanan çok vergi alacaktır. Genellikle Türkiye'de ve birçok kapitalist ülkede bu yola gidilmez. Vergi geliri KDV, ÖTV, MTV gibi günlük ihtiyaç olan mal ve hizmetlerden alınan vergilerden, yani dolaylı vergilerden sağlanır. Bu da Bütçe açığını halkın, geniş yığınların omuzlarına yüklemek demektir. Erdoğan ve Şimşek de böyle yapıyor.

Erdoğan 7 Temmuz'da çıkarttığı bir kararla Türkiye'de satılan ve tüm ürünlerden alınan Katma Değer Vergisi (KDV) oranını artırdı. Şimdiye kadar temel gıda maddelerinden yüzde 8 ve temel gıda maddeleri dışında kalan tüm mal ve hizmetlerden yüzde 18 KDV alınıyordu. Erdoğan bu kararıyla bunları 2 puan arttırdı. Yüzde 8 olan KDV yüzde 10'na ve yüzde 18 olan da yüzde 20'ye yükseltildi. Mart ayında deterjan, sabun, tuvalet kâğıdı, bebek bezi gibi temel ihtiyaç ürünleri ve yeme-içme sektöründe KDV yüzde 18'den yüzde 8'e inmişti. Bugün yayımlanan kararlar bu ürünlerin KDV'si bundan böyle yüzde 10 olacak. Bu halk arasında büyük tepkiye yol açtı, ama Erdoğan hiç tınmadı. Zira örgütlü bir direniş yoktu. Mobilya ve beyaz eşyadan, sigara ve alkollü ürünlere kadar pek çok malın KDV'si

yüzde 18'den yüzde 20'ye yükseltildi. Sürekli enflasyon nedeniyle temel gıda maddelerinin yüzde 1'e indirilen KDV'sine şimdilik dokunulmadı. Ama Noter, pasaport, vize harçlarına yüzde 50 zam yapıldı. Tüm bu vergi ve zamlar malların fiyatını arttıracak için enflasyonu da körükleyecektir. Enflasyonla mücadele boş laflardan ibarettir.

**Erdoğan'a 5 kat ÖTV yetkisi:
Bütçe açığı için benzine üç kat,
doğalgaza %224 ÖTV zammı**

KDV'nin 2 puan artması bütçe açığını kapatmaya yetmiyordu. Bu yılın başında yapılan ve 3 trilyon 674 milyar vergi gelirli bütçede ön görülen 659,4 milyar liralık açık yılın ilk 6 ayında 483 milyar 227 milyona ulaşmış oldu. Yalnız Haziran ayındaki bütçe açığı 219 milyar liradır. Bu gidişle bu yılın bütçe açığı yıl sonuna kadar bir trilyonu aşacağı görüyor. Bu nedenle Erdoğan Meclis tale girmeden 1 trilyon 150 milyarlık bir ek bütçe çıkarttı. Böylece 2023 Bütçesi 4 trilyon

824 milyar TL'ye yükseldi. Erdoğan yine Torba Yasası ile kendisine, yani Cumhurbaşkanlığına nerede ve ne için harcanacağı belli olmayan 794 milyarlık bir ek ödenek çıkarttı. Bu bütçede gözüküyor, ama vergilerden karşılanacak, yani bütçeden. Böylece 2023 bütçesi 5 trilyon 618 milyarı bulmaktadır. Yine buna Erdoğan'a verilen 2,2 trilyonluk borçlanma yetkisi dahil değildir. Görülen o ki 2023 bütçesi, Erdoğan'ın özel bütçesidir. Özellikle yerel seçime giderken Erdoğan istediği gibi harcama yapacaktır. Kimse bundan hesap soramayacaktır. Bir diğer değişle bu bütçenin trilyonlarca açık vereceği apaçık ortadadır. Bu bütçe açığını kapat-

mak için yalnız KDV değil, Özel Tüketim Vergisi ÖTV'nin ve diğer tüm vergilerin de artırılması şart oldu. Bunun için Erdoğan Meclis'in son gününde sunduğu Torba Yasası'na bir ekle ÖTV yasasında gösterilen vergileri 5 katına kadar artırma yetkisi aldı ve aynı gün akaryakıt ve doğalgazdaki ÖTV'ya zamlar yağdırdı.

Seçim öncesi oy almak için halka doğalgazı tümünden bir ay, mutfaktakini de bir yıl bedava yapan Erdoğan şimdi bunun acısını halktan çıkartmakta, bedava demenin ne olduğunu, getirdiği astronomik zamları göstermektedir. Torba Yasasından aldığı yetkiye dayanarak acilen doğalgazın mekreküpünden alınan 2,3 kuruşluk ÖTV oranı 7,47 kuruşa yükseltildi. Bu ise tam yüzde 224'lük bir artışa tekabül etmektedir (7,47-

2,3=5,17:2,3x100=224). Bakanlık (EPDK) utanmadan bu yüzde 224'lük zammı yalanladı ve yapılanın KDV dahil hepsi 6 kuruşluk zam olduğunu söyledi. Yapılan zammı küçümsetmek istedi ve yüzde 224 zam-

mın kötü niyetlilerin işi olduğu intibamı uyan-dırmaya kalktı. Oysa bu 6 kuruşluk KDV'li zam yüzde olarak brüt yüzde 221'lik bir zamla tekabül eder. Yüzde 224 ise net zamdır. Bu sayılar kimin kötü niyetli olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Seçim öncesi verilen "müjdeler" in halktan katlanarak geri alındığını örtmeye yönelik ucuz manevralardır.

Bunlar evde ve sanayide kullanılan doğal gazla getirilen zamdır. Bir de petrol ürünleri akaryakıtta zam getirildi. Benzinin litresinde 2,52 TL olan ÖTV 7,52 TL'ye, motorinde ise 2,05 TL'den 7,05 TL'ye yükseltildi. LPG'de ise ÖTV 1,77'den 5,77'e çıkarıldı. Bunlar 3

kattan fazla bir artışa tekabül etmektedir. Yıl sonuna kadar bunlar 5 kata kadar çıkarılacağı kaçınılmazdır. Böylece güncel olarak benzin ve motorinin litresine 6 TL zam yapılmış oldu. 28 Mayıs seçiminden bu yana benzin ve motorine yapılan zam yüzde 33'ü bulmaktadır. Bu yetmiyormuş gibi motorine hemen 2 lira daha zam yapıldı. Dünyada petrol fiyatları artmazken Türkiye'de petrol ürünleri fiyatı sürekli artmaktadır. Bunun neresi rasyoneldir. Petrol ve doğalgaza yapılan zamlar daha şimdiden tüm malların fiyatında etkisini göstermeye, ulaşımdan ekmeğe, ilaca kadar her şeye zam gelmeye başladı. Bunlar ise yeni bir enflasyon dalgasının habercisidir. Görüldüğü gibi Şimşek'in rasyonel politikası halka refah vaadeden değil halkın belini daha da çok büken bir politikadır.

Yerel seçimlere giderken halkı aydınlatmaya hız verilmelidir

Bakan Şimşek bu vergi ve zamları depremin yol açtığı masraflara bağlamak istedi. Şüphesiz deprem felaketinin bütçeye getirdiği bir yük vardır. Ama esas yük irrasyonel politikaların getirdiği yüküdür. Hesapsız alınan kredilerin faiz yüküdür, cari açık yüküdür, Merkez Bankasına yüklense de KKM'nin yüküdür, köprülere verilen garantilerin yüküdür, Sarayın doymaz yüküdür, Kürtlere karşı savaşın yükü ve daha niceleridir. Bunların yükü daha da artacaktır. Yertel seçimlere giderken Erdoğan kesenin ağzını bir kez daha açacaktır. Bütçe açığı kapatılmaz boyutlara ulaşacaktır. O zaman herkesin önüne "ülke nereye gidiyor, ne yapılacaktır?" sorunu çıkmaktadır.

Erdoğan'ın ne yapacağı bellidir. O daha Türkiye'nin hâlâ varolan THY gibi Varlık Fonu'ndaki kârlı kurum ve şirketlerini satacaktır. Körfez gezisinde bu şirketleri dolar karşılığında Araplara devredeceği sözü konuşulmaktadır. Satışlar yolunda gitmezse o zaman Erdoğan 2,2 trilyon liralık borçlanma yetkisini kullanacak, o da yetmezse Merkez

Bankası'na karşılıksız para bastırtacaktır. Bunlar da yetmezse IMF'ye gidecektir. Daha şimdiden Bakan Şimşek'in bu zamları İMF için yaptığı söylenmektedir. Hatta Bakan Şimşek'in bakanlıklara, devlet, kamu ve yerel kurumlara gönderdiği tasarruf edileceklerin genelgesinin, sırf İMF'ye "bak biz tasarruf için genelge çıkarttık" demek için yapılan bir göstermelik operasyon olduğunu herkes itiraf etmektedir. Zira başta Saray olmak üzere kimse "itibardan" tasarruf etmeyecek, israf ve yağma devam edecektir. Şimşek kendi kendini aldatmaya başlamıştır. Onun rasyonelliği de budur. İMF'yi de aldatır mı? Bu ise imkansızdır, ABD araya girmezse!.

Ülkemizi zor günler bekliyor. Bu koşullarda solcu, ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci güçlerin de ne yapacaklarının belli olması gerekir. Mayıs'ta yapılan seçimler yığınlara gitmek, onları kazanmaya çalışmaktan başka çare olmadığını gösterdi.

Şimdi halkımıza gidip Erdoğan ve Şimşek'in bu irrasyonel politikalarını bir bir onlara anlatmak gerekmektedir. Erdoğan yerel seçimlere giderken vereceği "müjdelerle" onları yine kandırmaya çalışacaktır. Onların kanmasını öleyemsek de en azından onları düşündürmeye sevk etmek ve onlara Erdoğan'ın gerçek yüzünü göstermek gerekmektedir. Bu sol ve demokratik

güçlerin günümüzde en acil görevi olmalıdır. Bu yapılmazsa Osmanlı'nın son dönemi gibi Erdoğan iktidarını sürdürür. Ülke batır, halk bitkin düşer. Bu nasıl o zaman padişahın umurunda değilse, bugün de Erdoğan'ın umurunda değildir. Onun için önemli olan, hasta da olsa iktidarda kalmaktır. Çevresi de onu iktidarda tutmak istemektedir. Bilinmeli ki, onlar kendiliğinden gitmez. Onları gönderecek olan her çeşit burjuva muhalet ve ittifakları değildir, onları gönderecek olan sol ve devrimci güçlerin öncülüğünde kazanılan ve bilinçlenen yığınlar olacaktır.

Akbelen köylülerinin direnişi Türkiye'nin direnişidir

Jandarma karşısında halk geri adım atmıyor, ormanına ve ülkesine sahip çıkıyor!

Ceylan DENİZ

EN az 70 yaşında bir nine ağaca sarılmış, nineye de 30 yaşlarında genç bir kadın sarılmış: “Ağacımızı kestirmeyeceğiz, ormanımızı yok ettirmeyiz, o bizim toprağımız, suyumuz, havamız, yaşamımız” diye haykırıyorlar. Bir başka köylü kadın kameralara konuşuyor: “Türkiye sesimizi duy, Akbelen'i kaybedersek, tüm Türkiye'yi kaybederiz. Gelin, tüm Türkiye gelin, dayanışmaya gelin” diyor. Akbelenliler direne, direne dayanışmanın önemini kavramışlar. Devlete, hükümete ancak tüm halk birlik olur direnirse geri adım atılabileceklerini öğrenmişler. Şimdi Türkiye'nin her tarafından dayanışma için Akbelen'e çevre aktivistleri, gençler, kadınlar, insanlar geliyor, ormanı, ağaçları savunuyor. 24 Temmuz 2023'ten beri direnen Akbelenlileri destekliyor, ağaçları kesen şirketi koruyan devlete, jandarmaya çıplak elleriyle karşı koyuyorlar.

Limak Holding'e karşı Akbelenlilerin geceli gündüzlü mücadelesi

Ağaçları kesen, katleden, ormanı mahveden şirket tanınmış bir şirket, Erdo-

ğan'ın 5'li inşaat çetesinden Limak Holding. Bu holding İttaş Enerji ile birlikte kurdukları YK Enerji'nin Muğla Yeniköy ve Kemerköy'deki termik santrallerini işletiyorlar. Bu santraller bu bölgeden çıkarılan linyit kömürüyle çalıştırılıyor. Santrallerin kömür havzasını genişletmek için Akbelen ormanlarının altında olduğu tahmin edilen linyit kömürünü çıkarmak istiyorlar. Bunun için Erdoğan'dan izin almak sorun değil. Erdoğan izni hemen veriyor. Ama köylüler ayaklanıyor. Ağacımıza, ormanımıza dokundurmamız diye mücadeleye başlıyorlar. Köylüler inşaat makinalarını ormana sokmamak ve ağaç katliamını önlemek için nö-

bet tutmaya başlıyorlar. Bu mücadele 4 yıldan beri çoğu kez geceli gündüzlü sürüyor.

Ama Akbelen'de kömürü çıkartmak için ÇED raporu gerekli. ÇED raporu burada linyit kömür işletmeciliğinin çevreye ve halkın sağlığına zararlı olacağını tespit ediyor. Bunun üzerine arkasına Erdoğan'ın desteğini alan Limak Holding ÇED raporuna itiraz ediyor. Rapor “eğiliyor, bükülüyor”, Limak Holding'in istediği şekle getiriliyor, mahkeme kararı kaldırılıyor ve Limak Holding 2 sene önce makinalarıyla gelip ormana dalıyor. Köylüler yeniden ayaklanıyor, katliamı durduruyor, Limak Holding geri adım atıyor. Olay mahkemeye ta-

şınıyor. Mahkemeden daha karar çıkmış değil. Köylüler o günden beri ormanda nöbet tutuyorlar.

Seçimi Reis kazandı:

Limak Holding rant için ağaçları katledebiliyor

Limak Holding'in bekle-yişi seçimlere kadar sürüyor. Reisi Erdoğan seçimleri kazanınca artık beklemeye gerek kalmıyor. Yalnız yürütme değil, yargıda, yasa-mada artık tek adamın; Reis'in iki dudağı arasında. Reis'ten aldığı güçle Limak Holding 24 Temmuz'da makinalarıyla birlikte Akbelen ormanına dalıp ağaç katliamına başlıyor. Köylüler yine ayaklanıyor. Ama bu kez Limak Holding artık kimseyi dinlemiyor. Arkasında devlet, Erdoğan, yanında yüzlerce kalkanlı jandarma ve polis. Halka copla, biber gazıyla, tazyikli su, toma ile düşmana saldırır gibi saldırıyor. Barikat kurup ormana giriş yollarını kapatıyor. Gelenleri fişliyor. Akbelenli köylüler bakıyorlar, şirket kimseyi dinlemiyor. Jandarma köylülerin değil şirketin yanında. Jandarma köylü çocuğu, ama üniformayı giyince devletin ve te-kellerin, kapitalin koruyucusu ve vurucu gücüdür.

Bu türkünün dediğı gibi: "jandarma sen ah bir bilsen / sana ne iş verdiler / belki bir gün zabıt sana / köylünü, ananı kurşunla der". Akbelenlilerin bugün yaşadığı budur. Üniformayı giyen köylü çocuğunda kapital din,

iman, vicdan bırakmaz!

Akbelenliler bakıyorlar ki, bu kez devleti, şirketi, jandarmayı durdurmaya kendi güçleri yetmiyor, bu kez tüm Türkiye'ye sesleniyorlar, çünkü daha büyük bir birlik gerekiyor. Bu direnişle durdurulacak olan esas güç; devlet ve Erdoğan'dır. Erdoğan yalnız Akbelen ormanlarının mahvedilmesine değil, Cudi'de, Kemer'de, Çanakkale'de yanan ormanlara da sessiz kalıyor. O Sarayında kendi çıkarını düşünüyor. Çevresindeki çetelerine rant sağlamakla meşgul. Ülkenin ormanı, halkın sağlığı, çevrenin korunması onu ilgilendirmiyor. Akbelenliler haklı olarak kendi sorununu kendi eline alması gerektiğini görüyor ve Erdoğan'ı durdurmak için Akbelen düşmemeli! diyorlar.

Termik santraller halkın sağlığı, çevre ve iklim için en büyük tehlike

Artık çağımızda linyit kömürüyle santral çalıştırmak, enerji üretmek akıl kârı değildir. Bunların hem randımanı düşük; hem çevreye, iklime verdikleri zarar büyük. Çıkarttıkları emisyon, karbondioksit miktarı çok fazla. Bu çevre ve iklim için büyük tehlike. Bacadan çıkan zehirli gazlar hem insan sağlığına hem de topraktaki ürünlere zarar veriyor. Uluslararası alanda tüm ülkeler kömür santrallerini kapatıyor, onun yerine rüzgârdan, güneşten yenilenebilir enerji üretimini geliştiriyorlar.

Birleşmiş Milletler İklim ve Enerji Konferanslarında alınan kararları yerine getirebilmek için tüm ülkeler kömürden vazgeçiyorlar, rüzgâr ve güneş enerjisine yöneliyorlar.

Türkiye ise bunun tam aksini yapıyor. Erdoğan hükümeti kendi 5'li çetesinden Limak Holding'e rant yaratmak için Akbelen ormanını feda etmektedir. Onun için birincil olan çevre ve halk sağlığı, doğanın suyu ve oksijeni değil, Limak Holding'in kârıdır. Burada, eğer bu santraller çalışmazsa ülke enerji sorunu tehlikeye girecek argümanı ise doğru değildir. Zira bu iki santral 104 bin megavat olan Türkiye'nin enerji gücünün ancak bin megavatını, yani yüzde birini karşılamaktadır. Bu bin megavat için Akbelen ormanları ve halkın yaşam alanları feda edilmektedir. Bu dört sene içinde rüzgâr ve güneş enerjisinden bunun 10 katı enerji üretilebilirdi. Ama yapılmıyor. Amaç en iyi şekilde halkın enerji ihtiyacını karşılamak değil, Limak Holding gibi tekellerin kârını garanti altına almak, onlara halkın sırtından rant sağlamaktır.

Tüm Türkiye Akbelen için ayağa kalkmalıdır

Akbelen'de direnen köylüler ve çevre aktivistleri, onları destekleyen tüm Türkiye biliyor ki Akbelen'de yalnız ormanlar değil tüm Türkiye'nin geleceğı savunuluyor. Akbelen'de ülke

kaynaklarını yağmalayan kapitale ve onun arkasında olan Erdoğan rejimine karşı bir mücadele verilmektedir. Bu mücadelenin sınıf boyutu öne çıkmakta, çevre ve sınıf mücadelesinin iç içe geçtiğini ortaya koymaktadır. Akbelen'de halk kazanırsa, ormanı katleden şirkete, holdinge ve onu destekleyen hükümete büyük bir darbe indirilmiş olacaktır. Bu nedenle 24 Temmuz'dan beri

devam eden direnişte ne halk ne hükümet ne de şirket bir adım geri atmaktadır. Hükümet, Erdoğan rejimi Hasanköy'de, Rize İkizdere'de, Artvin'de HES'lerde ve diğer direnişlerde olduğu gibi zamanla oynayarak Akbelen'de de halkı kesim sahasına sokmayarak planladığı ağaç kesimini halkın gözü önünde tamamlamaya çalışmaktadır. Ama bu kez halk daha güçlü, dayanışma daha

büyük. İşçi sınıfı sendikalarından ve örgütlerinden, HDP ve YSP'den, Kürt hareketinden, burjuva partilerinden, sol ve demokratik devrimci güçlerden büyük destek gelmektedir. Halk sonuna kadar mücadelede ve Erdoğan'ı yenmekte azimli. Akbelenlilere destek verelim.

Onların mücadelesi tüm Türkiye'nin mücadelesidir. Akbelen yaşmalıdır!

Tasarruf anlayışı yalnız Erdoğan'a değil, Maliye Bakanı Şimşek'e de yabancısıdır!

Mümin TOPRAK

ERDOĞAN ve Maliye Bakanı Şimşek dâhil hükümette herkes tasarrufun gerekliliğinden bahsetmektedir. Geçenlerde Maliye Bakanı Şimşek tüm bakanlıklara, devlet kurumlarına gönderdiği bir genelgede tasarruf talebinde bulunmuştur. Erdoğan böyle bir genelge yayınlasaydı kimse bunu ciddiye almazdı. Zira itibardan tasarruf olmaz diyen bir cumhurbaşkanının tasarruf sözüne inanılmaz. Ama bir maliye bakanı bir tasarruf genelgesi yayınlarsa insanlar devletin tasarruf yapılacağı konusunda beklenti içine girerler. Ama Bakan Şimşek'in genelgesi böyle bir beklenti yaratmadığı gibi, inandırıcılığı da olmadı. Çünkü Mehmet Şimşek de Erdoğan gibi tasarruf anlayışına yabancı bir kişidir. Hem geçmişteki hem günümüzdeki icraatından deliller pek çoktur.

**Kamusal taşıt harcamalarına
“çerez parası” diyen bir bakan**

Mehmet Şimşek'in tasarruf konusunda düşüncesinin ciddi olup olmadığını anlamak

için biraz gerilere gitmek gerekiyor. 2015 senesinde Şimşek maliye bakanıdır. Erdoğan o zamanki Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez'e 1 milyon dolara bir zırhlı Mercedes araba alır. Bu araba kamuoyunda tartışma konusu olur. Bu tartışmalar şimdi hapiste olan HDP Eşbaşkanı Demirtaş da katılır ve şöyle der: “Sen bir din adamı, din âlimisin. Acaba bu Mercedes'in zırhı seni günahlardan da koruyor mu? Ey sevgili hoca, Sırat Köprüsü'nden Mercedes'le geçil-

miyor ha! Sırat Köprüsü'nden buradaki fakir fukarayla aynı şartlarda geçeceğiz hepimiziz."

Tartışmalar ve eleştiriler artınca Diyanet İşleri Başkanı Görmez araba zırlı değil, 1 milyon dolar da değil diye savunmaya geçer ve arabaya binmeyeceğini ilan edip arabayı geri verir. Erdoğan bu duruma kızar ve

Görmez'e gerçekten zırlı ve değeri 4 milyon dolar olan özel bir Mercedes arabası "hediyey" eder. Görmez de bu hediyeyi geri çeviremez, kabul eder ve biner. Arabaların neden bu kadar iyi zırlı olması gerektiği de "PKK terörü" ile açıklanır. Bunun gerçekliği ayrı bir soru ama demek ki Kürt sorunu çözülmüş, "terör" korkusu kalkmış olsa zırlı arabalara gerek kalmayacak ve bütçede milyonlarca dolar tasarruf edilecektir.

Bu tartışmaya o zamanki Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de dâhil oldu. Kamu tasarrufunun simgesi haline gelen kamu taşırırlarının bütçeye yükü konusunda şöyle konuştu: "Bakın 2014 yılında Türkiye'deki bütün araçların satın alınması, kiralınması, bakımı, onarımı ve yakıtı 3 milyar 300 milyon liradır. Türkiye'nin bütçesi 473 milyar liradır" dedi ve bunun bütçenin "binde 7"si olduğunu belirtti ve bu "Türkiye milli gelirdinde, bütçesinde çerez parası değil, çerez" dedi. Şimdi 3 milyar 300 milyon TL'yi bütçede çerez parası bile değil diyen bir bakanın kamu kurumlarına gönderdiği tasarruf genelgesini kim ciddiye alır? Kendisi bile gönderdiği genelgeye inanmamaktadır.

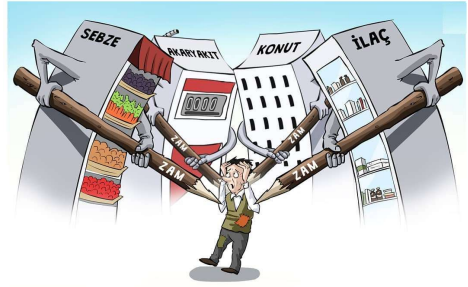
Bütçe açığını tasarruf değil vergi ile kapatın ve

halkın sırtına yükleyen bakan

Bakan Mehmet Şimşek'in kamu kurumlarına gönderdiği "Tasarruf Genelgesi" kap-

samında, deprem harcamaları hariç, kamu kurumlarının tüm harcamalarının gözden geçirilmesi, resmî taşırların ve taşırmazların edinilmesi ve kiralınması, haberleşme giderleri, personel görevlendirmeleri, basın ve yayın, kırtasiye ve demirbaş alımları, temsil, tören, tanıtım, enerji alımları gibi giderlerde tasarruf yapılması bekleniyor. Bu kalemler arasında en çok dikkati çeken yine kamu taşırlarının bütçeye getirdiği yüküdür. Bu yük 2023 senesinin, yani bu yılın ilk 6 ayında 3,4 milyar TL'dir. Tüm kalemlerin yılın ilk altı ayında tutarı 54,2 milyar TL'dir.

Maliye Bakanı Şimşek bu yıl ön görülen 1 trilyonluk bütçe açığını kapatmak için iğneden ipliğe her şeyi vergi koyar, KDV, ÖTV vergilerini yükseltir, benzine ve motoringe haftada iki, üç kez bir lira, 2 lira zam getirirken kamuda tasarrufu ciddiye alma-

dığını, bütçenin yükünü yine vatandaşın, işçi ve emekçinin sırtına bindireceğini göstermektedir. Tasarruf hangi bakanlığın, hangi devlet kurumunun somut ne kadar tasarruf yapacağını planlamasıyla olur. Aksi takdirde tasarruf genelgeleri çöp sepetine atılan kâğıtlardır. Bakan ise kamu kurumlarından ne kadar tasarruf yapacaklarını 28 Temmuz'a kadar bildirmesini istemiştir. Şimdiye kadar gelen bir tasarruf haberi duyulmadı. Aslında Bakanın bu genelgesi kamuoyunun gözünü boyamak içindir. Başta taşırl olmak üzere kamu masraflarını "çerez parası" gören bir bakandan ve kurumlarından tasarruf beklenemez. Tasarruf yapacak olan bir maliye bakanı tasarrufa önce Erdoğan'ın sarayından

başlaması gerekir. Şimdiye kadar sarayın örnek olacak bir tasarrufa gideceği haberi de duyulmadı. Tersine masraflarını arttığı haberleri gelmektedir.

Saray tasarruf tanımıyor, masrafı her gün artırıyor

Erdoğan'ın sarayının masrafları sınır tanımıyor. Zira Erdoğan tasarruf kendisine gelince "İsraf ekonomisini bir kenara koyalım" diye lafa başlıyor. Çünkü sarayın günlük gideri 14 milyon 694 bin liradır. Korumalara yapılan günlük ödeme 10 milyon liradır. Uçakların, arabaların giderleri, temsil, itibar giderleri, o tantanalı toplantı masrafları bunlara dâhil değil. Maliye Bakanı'nın genelgesinden sonra Erdoğan'ın bir tasarruf listesi çıkarıp bakanlığa göndermesi gerekmez mi? Gerekir, ama sarayı söz konusu olunca tasarruf kelimesi Erdoğan'a yabancıdır

Sarayında tasarrufa yanaşmayan Erdoğan'dan en azından o geçilmeyen köprülere, otayollara, uçakların inmediği havaalanlarına her ay ödenen dolar karşılığındaki garantilerin Türk parasına çevrilmesi ve sabitlenmesi beklenemez mi? Böyle bir adım bütçeyi büyük ölçüde rahatlatacaktır. Ama Erdoğan bunu da yapmaz, çünkü 5'li çete ayağa kalkar. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırmalar Vakfı'nın geçen yıl yayımladığı rapora göre Türkiye'nin, köprü, yol, havaalanı, hastane ile Akkuyu Nükleer Santrali için verilen 35 milyar dolarlık gelir garantisi dâhil toplam 153 milyar dolar olarak kabul etmiş olduğu garanti bulunmaktadır. Tasarruf yapılacaksa buralardan başlamak gerekmez mi? Ama Erdoğan buna müsaade etmemektedir. Çünkü bu dolar bazındaki garantilerin çoğu başta 5'li çete olmak üzere kendi çevresine tanınan garantiler, verilen imtiyazlardır. Maliye Bakanı da "sıkarsa" tasarrufa buradan başlaması gerekir. Hayır, hem Erdoğan, hem Şimşek'in

politikası; tasarruf değil bütçe açığını halkın omuzlarına yüklemektir. Zaten yerel seçimlere giderken tasarruf düşünülmez!

Merkez Bankası Başkanı Gaye Erkan da tasarruf düşünmüyor

Bir basın toplantısı yapan Merkez Bankası yeni Başkanı Gaye Erkan'ın, faizin kademeli artacağını, enflasyonla mücadelenin hızlı faiz artışıyla değil kredi kısıtlamalarıyla yapılacağını ve KKM'lere devam edileceğini, yılsonuna kadar enflasyonun yüzde 58'e yükseleceğini açıklaması, Erdoğan'ın geniş para politikasına devam edileceğini gösteriyor. Bu ise enflasyonla ciddi bir mücadele yapılmayacağı ve halkın enflasyon altında daha çok ezileceği anlamına geliyor. Ekonomi politikaları belirleyen hâlâ Erdoğan olduğunu ortaya koyuyor. Hem Erkan'ın hem Şimşek'in görevi Erdoğan'a uluslararası alanda dolar bulmak ve yerel seçimlere kadar Erdoğan'ı idare etmektir.

Erdoğan yerel seçimlerde başarı elde edilmesine, özellikle İstanbul Belediyesi'nin geri alınmasına büyük önem veriyor. Bunun için kesenin ağzını açacaktır. Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanı bu politikayı bulacakları dolarlarla destekleyeceklerdir. Tasarruf kelimesi ağza bile alınmayacaktır. Şimşek ve Erkan yerel seçim boyunca Erdoğan'ı başarıyla desteklerse makamlarını koruyacaklar ama Erdoğan'a zorluk çıkarırlarsa günleri sayılı olacaktır.

Ne Erdoğan'dan, ne Maliye Bakanı'ndan, ne de Merkez Bankası Başkanı'ndan devlet kurumlarında tasarruf beklenemez. Onların politikası halkın sırtına yeni vergiler, zamlar yüklemektir. Bunu engellemenin bir yolu yerel seçimlere giderken halkı aydınlatmak, halk arasında, işçi ve emekçi yığınlar içinde çalışmalara hız vermektir. En büyük güç ve irade yığınlarla kurulan bağlardır.

Sözlükten “kovulan” Türkiyeli sözcüğü

TÜRKİYE'de toplumsal gerçekle yasalar arasında genellikle uzlaşmaz büyük çelişkiler, çatışmalar, zıtlıklar vardır. Bunlardan bir tanesi Türkiye'nin sosyal gerçeği ile bu gerçeği yansıtmayan, inkâr eden Anayasa ve yasalarındaki “Türklük” kavramıdır. Türkiye gerçeği Türkiye'nin çok uluslu, çok halklı, çok dilli, çok kültürlü, çok dinli bir ülke, bir halklar mozaïği olmasıdır: Türk, Kürt, Çerkez, Laz, Rum, Ermeni, Arap, Boşnak, Arnavut ve daha birçok Kafkas ve Balkan halklarının bu ülkede yaşamasıdır. Ama başta Anayasa olmak üzere birçok yasaya göre Türkiye'de “Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür”. Buna göre kimse kendisini Kürdüm, Çerkezim, Lazım, Boşnağım diye ifade edemez. Herkes kendisini “Türküm” diye ifade etmek zorundadır. Bu ise saçmadır, Türkiye gerçeğine taban tabana zıttır. Gerçekle gerçeğin yansıtılması tam bir çelişkiler yumağına dönmüştür.

Aşılamayan Türklük çıkmazı

Türklük anlayışı Türkiye için çoktan bir çıkmaz olmuş, en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Ekonomik kalkınma, halkın

refahı, kültürel ve bilimsel gelişme, toplumsal barış ve huzur büyük ölçüde bu kavramda düğümlemektedir. Bu çıkmaz bir türlü aşılamamaktadır. Bu çıkmazın aşılmasının önünde büyük engeller bulunmaktadır. Bunun kökü taa İttihat ve Terakki dönemine, Osmanlı çökerken Türklere bir vatan yaratma anlayışına dayanır. Ermeni, Pontus ve Anadolu'nun diğer kadim halklarına soykırım bunun bir sonucudur. Bu soykırım Cumhuriyet ile birlikte Kürtlere yöneldi. Zamanla ülkede çarpık da olsa kapitalizm geliştikçe bu engellerin sınıfsal karakteri daha belirgin olarak ortaya çıkmaya başladı.

Gelişen kapitalizmle birlikte Türkiye'de hızla burjuvalaşan ve zenginleşen bir zümre, bir kesim, bir kapita-

list sınıf oluşmuştur. Bu sınıf bugün Türkiye'de yaşayan tüm halkların zenginleşen, burjuvalaşan, kapitalistleşen kesimlerini kapsamaktadır. Bu kesim Türkiye'de politik iktidarları elinde tutan egemen güçtür. Bunlar Türklüğe dört elle sarılmakta ve Türklük adına, emperyalistlerin desteği ile işçi ve emekçileri, köylü ve esnafı, aydın ve sanatçısını sömürmekte, ülkeyi talan ve yağma etmektedir. Türklük ve Türklük adına egemenlik bu sömürü ve yağma üzerinde yükselmektedir. Buna işçi ve emekçi yığınlar karşı çıkmakta, hem birlikte hareket etmekte, hem de kendini dili ve kimliği ile ifade etmektedir. Aralarında enternasyonalist dayanışma anlayışı gelişmekte, egemen güçlerin baskısına, inkâr ve imha

politikasına karşı her halk, başta Kürt halkı, kendi direnişlerini yükseltmektedir. Bu oluşan egemen güç kendi iktidarlarını sürdürmek için savaşı, Türkiye'yi parçalamayı, halklara Anadolu'da ortak yaşamı zehir etmeyi göze almaktadırlar. Günümüzde Erdoğan'ın tek adam rejimi böylesi bir iktidardır.

Halklar mücadele içinde soruna çözüm yaratıyorlar

Halklar baskıya karşı kendi özgürlükleri için mücadele ettikçe, bu mücadele içinde sorunun çözümü de yaratılmaktadır. Osmanlı çökerken Mustafa Suphi önderliğindeki TKP Anadolu'da ortak yaşam için "hür halkların hür itihadi" temelinde Demokratik Şuralar Cumhuriyeti'ni önermiştir. 60'lı yıllarda Türkiye'nin Doğu Sorunu değil Kürt sorunu olduğunu savunan TİP "Kürt sorununun işçi sınıfının sosyalist devrim mücadelesinin gerekleri açısından" bakılmasını saptamıştır. 68 Hareketinin önderleri, Denizler, Çayanlar, Kaypakayalar Kemalizmi itham etmişler, idam sehpasında "Yaşasın tam bağımsız Türkiye! Yaşasın Marksizm Leninizmin yüce ideolojisi! Yaşasın Türk ve Kürt halklarının bağımsızlık mücadelesi! Kahrolsun emperyalizm! Yaşasın işçiler, köylüler!" diyen Deniz Gezmiş, Kürt sorununun çözümünü ortak mücadele olarak hem ulusal, hem ideolojik, hem

de sınıfsal yanını ortaya koymuştur. Bu ortak mücadelenin boğulduğu yerde Kürtler tek başına sayısız isyana kalkışmışlardır. Bunun en sonuncusu PKK önderliğindeki isyandır.

70'li ve 80'li yıllarda darbeler ve askeri rejimlere karşı ortak mücadelede özellikle Avrupa'ya çıkan Türk ve Kürt devrimcilerinin ortak mücadelesinde Türklük ve Kürtlük üzerine yapılan tartışmalarda Türkiyelilik kavramı ortaya çıktı. Herkes kendisini Türk, Kürt, Çerkez, Laz, Ermeni, Rum gibi kendi ulusal kimliği ile ifade edecek, diğer yandan geldiği ülkeyi belirtme açısından da Türkiyeli veya Türkiyeli Türküm, Kürdüm, Çerkezim veya Türkiye Kürdistanı'ndanım, Lazistanı'ndanım diyecekti. Kürt arkadaşlar "Derneklerinizin ismi Türk olduğu sürece Türkiye'den gelen Kürt, Laz ve diğer işçileri ve devrimcileri çekemiz çok zordur" dediler. Gerçekten de eleştirilerinde haklıydılar. Onlar da "sizlerin derneği Türklerin derneği" deyip kendi derneklerini kurmaya başladılar. Ayrıca bu derneklerdeki Marksist-Leninistler, Diyalektik ve Tarihsel Materyalizmi kendine klavuz edinen solcular hemen Diyalektik ve Tarihsel Materyalizme göre bir kavramın bizim irademizden bağımsız olarak maddesel ve toplumsal gerçeği yansıtması gerektiğini hatırladılar. Türklük kelimesi Türkiye'deki toplumsal gerçeği tam olarak yansıtmıyordu. Türkiyeli kavramı ise büyük ölçüde yansıtmıyordu. Bunun üzerine sol ve devrimci dernekler isimlerini Türkiyeli diye değiştirmeye başladılar. Bu kez de Kemalist olan Türkler "Biz Türkiyeli değil Türküz" diyerek ismini Türkiyeli yapan dernekleri terkettiler. Ama Türkiyeli kavramının birleştirici, ortak mücadele yanı ağır bastığından dernekler bu kavramda ısrar ettiler ve ısrarcı olmağa yanılmadılar. Çünkü askeri cuntalara karşı demokrasi mücadelesi Türkiye'deki tüm halkların ortak mücadelesiyle kazanılabildi. Cuntalar ancak bu ortak mücadeleyle yenilebilirdi:

Türkiyeli kavramına büyüyen tepkiler

Türkiyeli, kavramına kısa zamanda tepki çok büyüdü. Özellikle Türk aydın çevrelerinden tepkiler geldi. Tepki gösterenlerden biri de Cumhuriyet gazetesi Yazarı Ali Sirmen idi. Ali Sirmen 60'lı yılların sonunda Almanya'da kurulan "Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu, ATTF"nin kuruluş toplantısına Fransa temsilcisi olarak gelmişti. Sonra Federasyonun isminin "Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonu, ATTF" olarak değiştirilmesine tepki gösterdi ve Cumhuriyet gazetesindeki köşesinde bu tepkisini o zaman şöyle dile getirdi: "Bizim kurduğumuz federasyon Türkiyeli Toplumcu-

lar Federasyonu değil, Türk Toplumcular Federasyonu idi” dedi.

Bu tepkiler “Türklük” konusunda Türk aydınının ne kadar “hassas” olduğunu gösteriyordu. Ama bunlar “Türklük” ve “üniter devlet” anlayışının Türkiye gerçeğini yansıtmadığını bir türlü anlamıyorlardı. Tekçi politikanın: tek millet, tek ülke, tek devlet, tek bayrak, tek dil, tek din anlayışının gerici faşizan bir anlayış olduğunu bilmek istemiyorlardı. Oysa Türkiyelilik anlayışı egemen güçlerin politikalarını bile etkilemeye başlamıştı. En azından Demirel'den, Çillerden, Yılmaz'a kadar burjuva politikacılar Türkiye gerçeği ile yüzleşmek zorunda kalmışlardır. Demirel'in “Kürtler birinci sınıf vatandaşdır” açıklaması, Çiller'in “Ne mutlu Türkiyem”, diyen sözü veya Yılmaz'ın “AB'ye giden yol Diyarbakır'dan geçer” deyişi buna birer örnektir.

Dilbilimci Necmiye Alpay: “Türkçenin düzeni ve kesişen kümeler” yazısı

Avrupa'daki göçmenlik yıllarında yapılan bu tartışmaları T24 yazarı dilbilimci Necmiye Alpay'ın 27 Temmuz 2023 tarihli “Türkçenin düzeni ve kesişen kümeler” adlı yazısını okurken hatırladım. Alpay [Atatürk Kültür Derneği, Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu](#)'nun hepsinin birden kısaltılması ve ortak adı olan AKD-TYK-TDK Türkçe Sözlük'tünde ve

Yazım Kılavuzu'nda belli zamanlarda düzeltmeler yaptığını belirtir ve son toplantıda Türkiyeli kelimesinin başına gelenleri şöyle anlatır:

• “Son olay bazı yeni imla değişikliklerini de kapsamakla birlikte, asıl çingar

“Türkiyeli” sözcüğünün sözlüğe alınmasıyla koptu. Sözcüğün önce alınıp sonra “gelen tepkiler üzerine” hemen kaldırılıp atılması, hatta müsebbipler hakkında soruşturma açılması şeklinde özetleyebiliriz olan biteni.” Evet, TDK tarafından Türkiyeli sözcüğü toplumda bir karşılık bulunduğu için Türkçe Sözlük'e alınıyor, sonra da tehlikeli bir sözcük tür diye Sözlük'ten atılıyor, “kovuluyor”. Anlaşılan “birileri” Türkiyeli sözcükten korkmuş. Oysa her ülkede zamanla toplumda karşılık bulan sözcükler o ülkenin görevli kurumu tarafından sözlüğe alınır. Mesela Almanya “döner”, “ayran”, “börek” gibi sözcükleri Almanca Sözlük'e aldı. Zira Almanlar alışverişte “ein Döner” veya “ein Ayran”, “ein Börek” derler. Bunların

Almanca karşılığını söylemezler, çünkü bunlarla ilgili Almanca sözcükler bunları içerdiğini tam ifade etmezler.

Türkiyeli sözcüğünün başına gelenlerin duyulmasından sonra BBC Türkçe ve Hürriyet Gazetesi bir dilbilimci olan Necmiye Alpay'a da telefonla fikrini sorar. Alpay telefon kısıtlı ortamı nedeniyle “derdini” T24'deki köşesine de taşır ve bunun etrafında incelenmesi gerekti-

ğine inanır, buradaki faşizan tavrı ortaya koymaya çalışır. Mesela İmralı ve Kandil ile sürdürülen barış ve müzakerelere sürecine ve seçimler öncesinde kurulan ittifakları inceleyerek Türkiye'de bir konuda faşist bir kümede yer alan birinin bir başka konuda antifaşist bir kümede yer alabileceğini, tersinin de mümkün olduğunu anlatır ve Türkiyeli kavramında bunun nasıl hayata geçtiğini belirtir:

Ali Sirmen'den İber Ortaylı'ya

“Ve işte buyurun, bir de seçkin bireylerin kesişen bölgeleri var. Son dil olayında, Hürriyet muhabirinin yukarıda andığım telefonuna Mülkiye'den sınıf arkadaşım çok ünlü tarihçi İber Ortaylı da yanıt vermiş. Muhabirin aktardığına göre, “Türkiyeli” kelimesinin -

şimdi çıkarılmış olsa bile-sözlüğe girmesini 'edepsizlik' olarak yorumlarken, 'Ben Türkiyeli değil, Türk'üm" demiş İlber Ortaylı. Umarım kayıta bir yanlışlık vardır; çünkü İlber Ortaylı bu iki terimin, "Türk" ile "Türkiyeli"nin, birbirini dışlayan türden olmadığını bilmeyecek kadar; ne diyelim, okumamış bir kimse değildir.

Ortaylı

Sirmen

İlber de benim gibi Türkiyeli Türktür. Yeri gelmedikçe "Türkiyeli" diye eklememiz gerekmez elbette, bunu söylemek bile abes. Ama diyelim uluslararası bir toplantıda herkes var; o zaman İlber'le ben kendimiz için "Türkiyeli Türk", Neşe Yaşın için "Kıbrıslı Türk", Emine Özdamar (Almanya'da göçmen Türkiyeli Alman yazar, red.) için herhalde "Almanyalı Türk" vb. deriz. "Almanya Türkü", "Balkan Türkleri", "Irak Türkleri" vb. kullanımlar da vardır. Tümü de, o anki ayırt etme ihtiyacımıza bağlıdır; bağlam meselesidir, dilde her zaman olduğu gibi."

"Ama tabii bu fevralardaki bilim dışılığın altında tarihsel bir dram da yatıyor.

İlber ve onunkine benzer tepkileri verenler; bir yandan Galile'lik yaparken bir yandan da anadili açısından komşusu açken tok yatan kimse konumundalar" diyor Necmiye Alpay.

Faşist ve antifaşist kümeler

Alpay Türkiyeli sözcüğünü sözlüğe alanlarla atanların hangi kümede yer alacaklarını sorar ve şöyle der:

"İşin faşizm bilinci açısından daha önemli yanı, kümeler arasındaki kesişmelerde

yatıyor. "Türkiyeli" sözcüğünü sözlüğe alanlar; özerk olması gerekirken devlet kurumuna dönüştürülmüş olan dil kurumunun mensupları oluyor da, kalkıp bu sözcüğü suç sayıp sözlükten atılmasını isteyenler eski "özerk" kurumun "demokrasi yanlısı" bilinen çalışanları! Şimdi antifaşist cepheye hangisini buyur edeceksiniz? Seçimler boyunca bunu hep yaşadık ve kesişme bölgesi gitgide daha çok büyüdü. "Demokratik" muhafefet, iktidarı Çözüm Süreci fikrini terk etmekle suçlaması gerekirken, benimsemekle suçladı. Faşizm karışıklığı, tutarlı ve somut bir barış çabasını gerektirir; biz böyle bir çabayı çok kısa bir

süre için gördük, o da muhafefetteki kümede değil, iktidardaki kümede! Faşizan fikirlerin savunucularıyla ittifak kurmak konusunda da iki küme birbirini aratmadılar."

Alpay'ın bu analizi Türklük altında toplanmış egemenliklerini sürdürmek isteyen güçlerin "demokrat" gözükürken birden nasıllı faşizan bir anlayışı savunabildiklerini göstermektedir. Bir Dersimli Alevi Kürdü olan Kılıçdaroğlu'nun Kürtlerin de, Alevilerin de soyunu kurutmak isteyen Kafkas kökenli Dağıstanlı faşist Ümit Özdağ ile iktidar konusunda ittifak kurması Türklük adına Türkiyeli anlayışına karşı egemenliği sürdürmeye başka bir örnektir.

Türkiye'de dün demokrat bugün faşizan anlayışı savunabilmek veya tersini de yapabilmek Türklük adına iktidarı, üniter devleti, tekçi politikayı yaşatmak içindir. Onlar Türkiyeli sözcüğüne iktidar ve egemenliklerini tehlikeye atacağı için korktuklarından karşı gelmektedirler. Çünkü bu sözcük Türkiye'nin toplumsal gerçeğini ifade ettiği için onları canevinden vurmaktadır.

Bir sözcük sözlükten atıldığı için yok olmaz. O toplumda karşılığını bulduğu için daha yaşayacaktır ve egemenleri korkutacaktır. Sınıfsal ve ulusal mücadele, toplumsal gerçeği ifade eden daha nice sözcükler yaratacaktır.

En önemli ittifak halkla olanıdır:

Avusturya'nın ikinci büyük şehri Graz'ın belediye başkanı bir komünist kadın

Alpay MUTLU

DENEBİLİR ki son 2 yıldır Avusturya'da bir sürpriz değil, bir "mucize" yaşanmaktadır: Şimdiye kadar seçimlerde yüzde 0,4 ve en son 2019 parlamento seçimlerinde yüzde 0,78 oy alan ve asla dikkate alınmayan, hatta zaman zaman bıyık altından kendisine tebessümle bakılan bir parti, Avusturya Komünist Partisi, KPÖ 2021'den beri herkesi şaşırtaan başarılarla imza atmaktadır.

Avusturya Komünist Partisi KPÖ'nün başarıları

Eylül 2021'de yapılan yerel seçimlerinde Graz Büyükşehir Belediye Başkanlığına Komünist Partisi'nden aday olan Elke Kahr oyların yüzde 29'unu alarak birinci oldu ve Graz Büyükşehir Belediye Başkanı olmaya hak kazandı. Yeşil ve Sosyaldemokrat Partileriyle koalisyon kurmayı başardı ve 17 Kasım 2021'den beri artık Avusturya'nın Viyana'dan sonra ikinci büyük şehri Graz'ın Büyükşehir Belediye Başkanı Avusturya Komünist Partisi üyesi bir komünist kadın: Elke Kahr.

Herkes onun bu başarısını hem takdir etti, ama hem de başarısına şaşırıldı. Çünkü onlara göre bu kadar insan bir komüniste nasıl oy verebilirdi?

Graz şehrindeki başarıyı 23 Nisan 2023 Salzburg eyalet seçimleri izledi. Şimdiye kadar yapılan seçimlerde yüzde 0,4 oy alan komünistler bu kez yüzde 5 barajını aşmakla kalmadılar, herkesi şaşırtaan iki haneli yüzde 11,7 oyla dördüncü parti olarak Sosyalde-

mokratların arkasında yerini aldı. Yüzde 0,4'den yüzde 11,7'ye sıçramayı şimdiye kadar hiçbir parti başaramamıştı. Aşırı sağcı faşist FPÖ oyunu yüzde 2,2 artırırken diğer partilerin hepsi oy kaybetmiştir. KPÖ yalnız bu partilerden oy almakla kalmamış şimdiye kadar seçime gitmeyen seçmeni mobilize ederek onların oyunu da kazanmıştır. En büyük başarısı da burada yatmaktadır.

Alternatif artık aşırı sağcı partiler değil komünist partisidir

KPÖ'nün bu başarıları altında uzun yıllardan beri işçi ve emekçi yığınlar içinde sürekli yaptığı ardıcıl çalışmalar yatmaktadır. Özellikle çalışmalarını kentlerin varoş-

larında, işçi mahallelerinde yoğunlaştırmıştır. Bu mahallelerde hem oy kullanma oranı çok düşük, hem de yoksulluk ve işsizlik çok büyüktür. Batı dünyasında tekeli kapitalizmin ağır sömürü ve yağması altında işsiz kalan veya işini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalan emekçiler, orta katmanlar, hatta küçük işletme sahipleri ve esnaf genellikle aşırı sağcı faşizan partilere yönelmektedirler. Bu partiler popülist, milli-

yetçi, yabancı ve göçmen karşıtı söylemleriyle bu yığınları etkileyebilmektedir. Onlar toplumdaki yoksulluğun, işsizliğin, artan kriminal fiillerin sorumlusu olarak kapitalistleri, kapitalist sistem ve düzeni değil yabancıları göstermekte, yabancılar ülkeden sürülürse herkese iş, herkese daha büyük sosyal yardım diyerek yabancı düşmanlığını körüklemekte, böylece bu çevrelerin ya apolikleşmesini ya da onların oy deposuna dönüşmesini sağlamaktadırlar. Avusturya'da FPÖ, Fransa'da Le Penciler, Hollanda'da Wildersçiler, Almanya'da AfD gibi Avrupa'daki aşırı sağcı faşizan partiler bu yığınlardan aldıkları oylarla ülkenin 3. veya ikinci partisi olmayı başardılar, hatta iktidara doğru yürümektedirler.

İşte Batı'da bu tehlikeli eğilim ilk kez Avusturya'da Komünist Partisi KPÖ'nün çalışmasıyla kırılmaya başlandığı görülüyor. Yığınlar komünist partisine yönelmeye başladı. Bu işçi ve emekçi yığınlar için kendi sınıfsal özüne de bir dönüştür. Yığınların aşırı sağcı, çoğu faşist partilere yönelmesi bir yanda bu partilerin tüm burjuva medyasını kullanarak toplumda yarattığı manipülasyon, çarpık bilinç, diğer yandan da komünist partilerin özellikle reel sosyalizmin çöküşünden sonra içine düştükleri dağınıklık, yığınlarla kopan bağlarıydı. Birçok ülkede KP'ler marjinalleşti, bazıları ismini değiştirdi, bazıları yok oldu. İşçi ve emekçi yığınlar başsız kaldı. Başsız kalan yığınlar bu aşırı sağcı, ırkçı, faşist partilere av oldu. Şimdi herkes soruyor: Şimdiye kadar yüzde 0,4- 0,7 gibi oy alan Avusturya Komünist Partisi KPÖ nasıl oldu da bu kısır döngüyü kısa zamanda kırabildi ve yüzde 30'lara varan oylar alabildi? O zaman Avusturya Komünist Partisi'nin çalışmalarına, deneylerine bir bakmak ve ders çıkarmak gerekmektedir.

KPÖ bu başarıları nasıl kazandı?

Yakıcı sorun mesken ve kira sorunuyla başlamak

KPÖ'nün bu başarısının altında daha 1981 yılında başlayan uzun soluklu bir

taban, yığın çalışması yatmaktadır. Ve bu çalışma 1981 senesi yerel seçimlerinde Graz parti örgütünün üyesi Kaltenegger'i belediye meclis üyesi adayı göstermesiyle başlar. Kaltenegger toplumda en yakıcı sorun olan mesken ve kira sorununu kendisine çalışma alanı olarak seçer. O zamanlar Graz şehrinde de mesken bulmak çok zordur, kiralar çok yüksektir, işsizlik çığ gibi büyümekte, kirasını ödeyemeyen ve evden atılan, sokakta kalanlar çoğalmaktadır. Belediyenin evleri el altından gitmekte, rüşvet ve suistimal diz boyudur.

Kaltenegger bu sorunları tek tek ele alır. Önce halka bir "Kira acil çağrısı" yapar. Halkla birlikte mesken ve kira sorununu tartışır. Tartışma sonuçlarını partisine, KPÖ'ye götürür. Parti örgütü ve uzmanları ile birlikte sorunlara çözüm yolları, projeler geliştirilir. Halka sunulur. Halk bunları benimser. Geliştirilen çözüm yolları arasında

"kiralardan insanların gelirinin üçte birini aşmaması, meskenden atılmaların zorlaştırılması ve belediye evlerinin ihtiyaç ve şeffaflık esasına göre dağıtılması gerektiği" gibi talepler vardır. Bu talepler etrafında halk yığınları mobilize edilir. Sırf bu taleplerle kalınmaz. Evden atılanlara, ihtarname alanlara, ev arayanlara yardımcı olunur, sosyal ve hukuki danışmanlık ve yardım sunulur, belediyenin vurdumduymazlıklarına karşı halk duyarlı hale getirilir, burjuva politikacıların tutum ve tavırları deşifre edilir. Bu çalışmalar bıkmadan, usanmadan, yorulmadan 17 sene yapılır. Bu çalışmalar içinde halkın güveni kazanılır ve bu sorunun komünistlerle çözülebileceği inancı uyanır. Halkın bir kesimi komünistleri belediye meclisine göndermeye hazırdir.

Belediye meclisinde mesken departman sorumlusu bir komünist

1998 senesinde yapılan yerel seçimlerde KPÖ Graz'da yüzde 7,9 oy alarak hem barajı geçer hem de belediyenin iş alanlarından bir departmanı, bölümü yönetme hakkını kazanır. 17 yıllık çalışma meyvesini vermiştir. Avrupa'da belediyedeki eğitim, sağlık, trafik, mesken, maliye, inşaat vs. gibi departmanlar-bölmeler partilerin oyuna göre partiler arasında bölüştürülür.

Komünist partisinin belediye meclisine girmesine kızan gerici burjuva partileri Kaltenegger'e bir oyun oynamak isterler ve derler ki, mesken departmanını KPÖ'ye verelim, meclise girmeden önce halka verdikleri vaatleri yerine getiremesinler ve rezil olsunlar, bir daha seçilemesinler diye düşünürler. Mesken bölümünün sorumluluğunu

komünistlere verirler. Ama yanılırlar, Sorumluluğu alan KPÖ'lü Kaltenegger hemen işe koyulur. Belediye meskenlerinde oturanların gelirlerinin üçte birini ödeyecek şekilde bir "kira ödeme modeli" hazırlar ve bunun hayata geçmesi için yurttaşlardan bir "girişim komitesi" kurar ve alttan, tabandan baskıyla modeli hayata geçirir. Komünistler ve Graz Belediyesi Mesken Departman Şefi Kaltenegger departmanın mali olanaklarını standartların altında olan 1000 meskenin onarılmasına, içine WC ve banyo yapılmasına seferber eder. Belediye binalarının özelleştirilmesine son verir ve belediyenin yeni meskenler inşaa etmesi için projeler geliştirir. Komünist Partisine karşı halkta büyük bir güven ve saygı uyanmaya başlar.

Kaltenegger 2005 senesinde çalışmaları KPÖ Graz parti örgütü yöneticilerinden yoldaşı Elke Kahr'a devreder. Elke Kahr Graz'ın yabancıların da yoğun oturduğu bir kenar mahallesi, varoşu olan Gries'den bir işçi ailesinin kızıdır. Hiçbir zaman mahallesini terketmemiş, bugün belediye başkanı

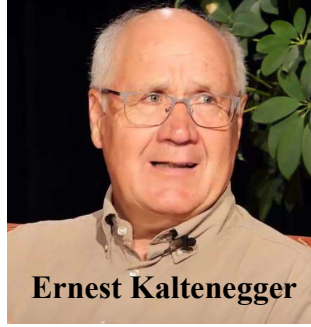
olarak da aynı mahallede oturmakta ve halkla bağlarını sürdürmektedir. 2005 yerel seçimlerinde Elke Kahr belediye meclisine girer ve mesken bölümünden sorumlu şef olur. O da Kaltenegger gibi çalışmalara hemen koyulur. Bir işçi semtinde yaşayan komünist olarak 1985'den beri insanların sorunlarıyla boğuşmaktadır. Elke Kahr'a göre yerel yönetimler halka en yakın olan yerdir, insanlar için gözle görülen, elle tutulan çalışmaların yapıldığı yerdir. Hem belediye meclisinde hem de kişisel olarak insanların sorunlarıyla teke tek ve birlikte ardıcıl ilgilenenlerin komünistler olduğunu halkın gördüğü yerdir.

Bir işçi gibi yaşamak sözde değil

fiiliyatta olmalıdır

Elke Kahr'a göre belediye meclis üyesi, bölüm şefi, hatta belediye başkanı olmak

komüniste başka bir ayrıcalık vermemelidir. Komünist her zaman orta ve aşağı düzeyde geliri olan bir insan gibi yaşamalı, herkes gibi kirada oturmalı, ne düşündüğünü insanlara açıkça söylemeli, dürüst ve samimi olmalı ve bu durumunu insanları görmeli, onun kendilerinden biri olduğunu hissetmeli, ona güven duymalıdır. Onlardan biri gibi yaşamak demek onların geliri düzeyinde bir parayla geçinmek ve yetinmek demektir. Elke Kahr bunu sözde bırakmadı, fiiliyatta geçirdi. Kendi maaşının üçte ikisini partideki bir yardım fonuna yatırdı. Sorumlu bölüm şefi olarak Elke Kahr'ın maaşı 6000 € (euro), bunun 2000 €'sünü kendi geçimi için ayırmakta 4000 €'sünü fona vermektedir. Belediye Başkanı olduktan sonra maaşı 8300 € (euro) oldu, ama o yine 2000 €'yu kendi geçimi için ayırdı, maaşının 6300 €'sünü fona verdi. Yalnız Elke Kahr değil eyalet ve belediye meclis milletvekilleri de maaşlarının üçte birini kendisi için, üçte ikisini de fon için ayırmaktadır. Fonda toplanan para 2 milyonu euroyu geçmiştir. Her sene Aralık

Ernest Kaltenegger

ayında bu paranın nerelere harcandığı halka açıklanmakta, hesap verilmektedir.

Fondaki para yalnız eylemlere, yurttaş girişimlerine ve çalışma projelerine değil, bilfiil zor durumda kalan vatandaşa da yardım olarak kullanılmaktadır. İşsiz kalıp kirasını ödeyemediği için evden atılmakla karşı karşıya kalan insanların kirası hemen ödenerek sokağa atılması önlenmektedir. Çocuklarıyla tek yaşayan özellikle kadınlara, hastalara, yaşlılara da yardım yapılmaktadır. Hatta komünistlerin sorumlu olduğu bölümlerin bütçesi kısıldığından bazı alanlarda çalışanları işten çıkartmak gerekiyor. Bu fon hem bu alanlardaki hizmetlere devam edilmesini sağlıyor hem de çalışanların işsiz kalmasını engelliyor. Graz Komünist Parti Örgütünün bu uygulaması tüm Avusturya'da

meşhur olmuştur, kimi saldırmış, kimi gıpta etmiştir, kimi de ağır eleştirmiştir.

“Sadaka” politikası mı yoksa devrimci politika mı?

KPÖ'nün fonu Avusturya'da meşhur ama kendisine sol ve devrimci diyen bazı güçler tarafından şiddetle eleştirilmekte ve zor durumda kalanlara yardım etmeyi bir “hayırsever kurum” çalışması, “sadaka” dağıtma politikası olarak itibarsızlaştırmaya kalkmaktadırlar. Oysa fonun her önüne gelene para dağıtma diye bir politikası yok. Her yardımın altında uzun bir politik mücadele vardır. Mesela evden atılmak zorunda kalan bir kişiyle tüm idari, sosyal-mali ve hukuki yollar denenmekte, tüm bu yollardan olumlu

bir sonuç çıkmazsa o zaman parti fonu devreye girmektedir. Ama bu mücadele boyunca o kişi devletle, kapitalist sistemle mücadele etmeyi öğrenmekte ve sistemin kokuşmuşluğunu görmekte, kendi haklarını almak ve sahip çıkmak için bilenmektedir. Çoğu kez bu mücadeleler bir vatandaş girişimi olarak yürütülmektedir. Fondan yapılan bir yardım altında esasında böylesine derin bir yığın çalışması yatmaktadır. Bu solcuların düzene uyum sağlama diye partiye karaçaldıkları bir politika değil özünde devrimci bir politikadır. Gerçek bir yığın çalışmasıdır. Güven ve itibar kazandıran bir politikadır. Halk yığınları “devrimci” laflara değil fiili çalışmalara bakmaktadır.

Partinin, KPÖ'nün politikası “*ne devrimcidir ne de komünistçedir*” diye küçümseyen solcular için Elke Kahr bunlara çok önem vermediğini belirterek şöyle diyor: “*Biz komünistiz ve herhangi bir sol sloganın arkasına saklanmayız. Bizim hedefimiz ülkemizde sosyalizmi kurmaktır. Bu partimizin programında yazılıdır. Ben bunu Belediye Başkanı olarak söylüyorum. Ama bunun için güçler dengesinin değişimine ihtiyaç vardır. Biz bunun gerçekleşmesi için çalışıyoruz... Antikomünist olan ve partiyle hiçbir somut deneyi olmayan birini ikna edemezsin. Ama bizim çalışmalarımızı gören insanları, Graz'da birçok antikomünisti KPÖ'yü seçmesi için ikna ettik.*” Bu çalışmalar olmasaydı hedefinin açıkça sosyalizm olduğunu söyleyen Elke Kahr bir komünist olarak oyların yüzde 29'unu alıp Belediye Başkanı olamazdı. Devrimci olan çalışma barış, demokrasi ve sosyalizm için yığınları kazanan çalışmadır.

Mesken bölümü komünistlerin elinden alınıyor

Elke Kahr Mesken bölümü şefi olarak sadece belediye evlerinin adil ve şeffaf dağıtımıyla, kira ödemelerindeki sağlanan kolaylıkla tanınmıyor, yeni mesken inşasına da hız veren biri olarak biliniyor. Sorumluluğu döneminde 1500 yeni mesken inşaa ettiriyor ve 1000 meskenin daha inşası için

arazi sağlıyor. Bu başarılı çalışması özellikle faşist parti FPÖ'nün gözüne batıyor. KPÖ'yü itibarsızlaştırmak için iftiralar atıyor, "Elke Kahr evleri yabancılara veriyor, yerli halk evsiz kalıyor" diye kampanyalar yürütüyor. Ama bir türlü attığı çamurlar tutmuyor. Çünkü halk belediye evlerinin şimdiye kadar görülmemiş şekilde adil ve şeffaf dağıtıldığını, önceliğin yerli yabancı fark etmeden zor durumda olanların olduğunu biliyor. 2017'de yapılan yerel seçimlerde halk, denebilir ki KPÖ'yü ödüllendirdi. KPÖ Graz'da oyların yüzde 20,34'nü alarak ikinci parti oldu ve belediyede iki bölümün yönetimini hak etmiş oldu.

Yeni dönemde faşist parti FPÖ, Avusturya Halk Partisi ÖVP ile koalisyon kurarak belediye başkanlığını aldı. Bununla kalmadı dış bilemediği komünistlerin elinden mesken bölümünü de aldı. Onlar 20 sene evvel KPÖ'ye mesken bölümünü verirken KPÖ'yü itibarsızlaştırmak istiyorlardı. Ama Mesken

bölümünde KPÖ öylesine itibar kazandı ki, şimdi ondan bu bölümü almaktadırlar. Onlara yeni sorumluluk alanı olarak trafik ve sağlık bölümünü verdiler. FPÖ Komünistlerin mesken bölümünde yarattıkları tüm iyileştirmeleri kaldırdı. Belediye evlerinden sokağa atımlar çoğaldı. Yabancılara belediye evlerinin kiralınmasını durdurdu. Ama

Elke Kahr ve KPÖ onlara yine sahip çıktı. Onlara nesil direneceklerini gösterdi. "Onlar bizden bir bölümü alabilirler ama yeteneklerimizi alamazlar" dediler. Haftada iki kez halk için danışma saatleri koydu. Herkes sorununu anlatmak, çözüm ve yardım almak için bu saatleri doldurdu. Öyleki bu danışma toplantılarına işverenler bile gelmeye başladı. Onlar KPÖ yetkilileri nezdinde dertlerini dinleyen, çözüm yolları gösteren birini görüyorlardı. Belediye başkanı olduktan sonra Elke Kahr'ın danışma saatleri dolup taşmaktadır. İnsanlar KPÖ sorumlularınca kendilerinin ciddiye alındığını görüyor ve bunu bilfiil yaşıyorlar. Bu komünistlerin büyük başarısıdır.

Belediye başkanlığına giden yol

2017 senesinde komünistler kendilerine verilen sorumluluk alanı trafik ve sağlık bölümlerinde de hemen çalışmalara başladılar. Burada da büyük başarılar elde ettiler. Kamu taşımacılığını genişlettiler, otobüs ve tramvay biletlerini ucuzlattılar. Yeni tramvay hatlarının kurulmasında, yeni ana caddelerin açılmasında halkla birlikte, onların talepleri doğrultusunda kararlar alınmasını sağladılar. Elke Kahr'a göre politika halkın gerçek sorunları ele alınarak yapılmalıydı. Halk komünistlerin ayrıcalığını bu alanda da görmeye başladı. Sağlık alanının da halkın sağlığının işsizlik ve meskensizlikle bağ kurularak sağlık hizmetlerinin halka hizmet olduğunu belirterek yeni bir anlayış getirdi.

Komünistlerin belediyede verilen her görevi başarıyla yürüttüklerini gören halk artık belediyenin yönetimini komünistlere vermenin zamanı geldiğini gördü. Ve 2021'de yapılan yerel seçimlerde KPÖ'yü yüzde 29 oyla birinci parti yaptı ve herkesin sevip saydığı Elke Kahr Graz Büyükşehir Belediye Başkanı oldu. Bu yıllardan beri sağcı olarak tanınan bir eyalette ve bir şehirde başarılıydı. Elke Kahr ise herkesin başkanıydı, kapısı herkese açıktı. İşverenler bile herkes gibi onun konuşma saatlerinde onunla görüşmek için sıra beklemektedir. O sıradan bir başkan değil, herkesi ciddiye

alan, sorunlarını dinleyen, birlikte çözümler arayan, halka hizmeti öne alan bir başkandı.

En önemli ittifak halkla olandır

Elke Kahr Belediye Meclisi'nden halkın yararına bir karar çıkmıyorsa, çoğunluk sağlanamıyorsa, bir proje engelleniyorsa hemen parlamento dışı yollara, halka başvuruyor, yurttaş girişimlerini ve protestolarını destekliyor, halk oylamasına gidiyor, halkın desteğini arıyor. Başarıyı hep halkla birlikte ve halkla ittifak içinde mücadele ederek kazanıyor. Politik çalışmanın her aşamasında en önemli ittifak halkla olan ittifaktır diyor.

Bu mücadelede Elke Kahr halk oylamasına büyük önem vermektedir. Bir konuda halkın o konuyu oylamasını sağlamak, 20 eylem yapıp halka kendisinin bu konuya karşı olduğunu söylemekten ve göstermekten çok daha başarılıdır. Parlamenter yolla başarılabilen sorunların çözümü için başvurulacak yol halk oylaması olmalıdır. Bu yolla halk düşünmeye ve kendi sorununa sahip çıkmaya sevk edilir. Bu mücadelede yenilmekte mümkün. Ama önemli olan yenilgiden de başarıyla, yeni insanları örgütleyerek, kazanarak çıkabilecektir.

Halkla ittifaka böylesine önem veren Elke Kahr kendisinin, yani komünistlerin öncülüğünde olmayan bir koalisyonuna, ittifaka girmeyi reddediyor ve muhalefette kalıp yığınları kazanmayı tercih ediyor. Belediye meclisine girip bir bölüm sorumlusu olduktan sonra diğer partiler komünistlerle özellikle belediye başkanı belirlenmesinde koalisyon ve ittifak öneriyorlar. Elke Kahr bu önerileri reddediyor. Çünkü bir burjuva koalisyonuna ortak olmak demek onların halk düşmanı, vurguncu ve yağmacı politikalarına alet olmak demektir. Elke Kahr ancak kendi belediye başkanlığında halk yararına politikalar uygulanabileceğini görüyor ve kendi belediye başkanı oluncaya

kadar muhalefette kalıp, yığınlar arasında çalışmayı önüne koyuyor. Bu nedenle Elke Kahr için halk arasında çalışmayı ve halkla ittifak kurmayı başa alıyor ve bu politikada da başarılı oluyor.

Yalnız Graz değil

Salzburg'ta da komünistler başarılı

Salzburg Viyana'dan sonra Avusturya'nın en burjuva şehridir. Sanayi yok denecek kadar azdır. Salzburg sanat ve müzik şehridir, festival ve sanat gösterileri şehridir, Mozart'ın şehridir. Halkı koyu muhafazakâr ve katoliktir, sanatçı, aydın ve akademisyeni çoktur. Bu şehir son zamanlarda politik sistemi oluşturan partilerden bıkmıştır. Bu partilerin hepsi sağa kaymaktadır. Eriyen orta katmanlar faşist parti FPÖ'ye gitmektedir. "Burjuva halk" bundan rahatsızdır, bir değişiklik, alternatif arayışı içindedir. Böylesi bir ortamda komünistler "beklenen" alternatif olabilir mi? Belki de en iyi alternatiftir. Yani komünistler burjuvazi için kurtuluş alternatifi olacak! Bu maddenin tabiatına aykırı değil mi? Aykırı, zira komünistler işçi sınıfının çıkarı için burjuvaziye karşı savaşırlar. Ama burada yeni bir olgu var: Tekelci kapitalizm döneminde eriyen, proleterleşen bir orta katman, orta büyüklükte kapitalistler var. Bu orta katman ya seçimleri "boycot" ediyor ya da FPÖ'yü seçiyor. Bu koşul-

Kay Michael Dankl

larda onların esasında komünistleri, seçmesi gerekir. Çünkü onların kurtuluşu da işçi sınıfı ile birlikte tekelci kapitalizme karşı mücadeleyi gerektirmektedir. O zaman onların da komünistleri seçmesi sağlanmalıdır, ama nasıl? Komünistler ne yapmalı?

Şimdiye kadar ki koyu Sovyetçi veya sekte sol ve komünist kadrolarla bir burjuva ortamında bunu başarmak zordur. Bunun için yeni Sovyetçi gibi tutarlı, ama zamanın ruhunu kavrayan esnek, yığınlarla ve insanlarla çabuk bağ kurabilen genç kadrolara ihtiyaç vardır. Komünist partilerinde ise

bunlar yoktur, aranmaktadır. İşte Salzburg'ta bu kadrolar Komünist Partisi'ne Yeşil Parti'den geldi. Yeşil Parti'nin gençlik kolları parti yönetiminin sağa kayışından ve tekelci kapitalist sistemin bir parçası haline gelmesinden çok rahatsız oldu ve yönetime başkaldırdı.

Bunun üzerine yönetim bu gençleri partiden attı. Parti Federal Sözcüsü Kay Michael Dankl yönetimindeki grup da 2017'de Salz-

burg KPÖ örgütüne katıldı. Marks'ın tarifleriyle bir grup burjuva aydını sırtını burjuvaziye çevirmiş, yüzünü işçi sınıfına dönmüş ve KPÖ'ye katılmıştı.

Bu gençler partiye canlılık getirdi, çalışmalar yeni bir ivme kazandı, sokaklara, yığınlar arasına taşındı. Salzburg halkı birden sokaklarda, meydanlarda kendileriyle "akıllı", "mantıklı" argümanlarla konuşan genç aydın, bilgili komünistlerle karşılaştı. İçinden işte aradığımız, beklediğimiz alternatif budur dedi. Dankl çalışmalarında Graz Parti Örgütü'nün çalışmalarını, Elke Kahr'ı kendine örnek aldı, mesken ve kira sorununu çalışmalarının odağına yerleştirdi. Çünkü Salzburg'da da ev bulmak bir sorun, kirayı ödeyebilmek bir başka sorun. Dankl'ın mücadelesi ve önerileri halk arasında tuttu. Şimdiye kadar hemen hemen Salzburg'da yüzde sıfır alan parti birden yerel seçimlerde yüzde 5'i geçip belediye meclisine girdi. Nisan 2023 Salzburg Eyalet Seçiminde herkesi şaşırtan yüzde 12'ye yakın oy aldı. Sırf Salzburg şehrinde oy oranı yüzde 22'yi buldu. Önümüzdeki yıl yapılacak yerel seçimlerde Dankl'ın Salzburg Büyükşehir Belediye Başkanı dahi olabileceği tahmin edilmektedir. Komünistlerin bu başarısını çekemeyenler "bu oylar komünist partisinin oyları değil, komünistler için verilen oylardır" diyerek başarının geçici olduğunu belirtmek istiyorlar. Ama onlar yanlıyolar. Geçici bile olsa

artık partinin bu oyları parti oyuna çevirecek kadroları, deneyi vardır. Seçmen de komünist oyu olmanın başarısını duyarak, güvenceyle kem düşünenleri hayal kırıklığına uğrattacaktır, zira tekelci kapitalizm koşullarında komünistlerden başka bir alternatif olamaz.

Kıssadan hisse

Partimiz için de kardeş Avusturya Komünist Partisi KPÖ'nün bu çalışma ve deneylerinden çıkaracağı dersler vardır. Nedir bu dersler?

1. Parti üye ve kadrolar mahallesinden, köyünden kopmamalı, burjuvalaşmamalı, burjuva yaşam tarzına özenmemeli, orta halli bir işçi gibi yaşamasını bilmelidir. Fabrika ve mahallelerin kalemiiz olması için genç işçileri kazanmaya ve yetiştirmeye önem vermelidir. Çalışmalar günü birlik değil uzun erimli planlanmalı ve yapılmalıdır.

2. Yığınlarla bağ kurmak onun yakıcı, can alıcı sorunlarına eğilmekle, gerçekçi çözüm yolları bulmakla mümkündür. Çözüm: devleti, sistemi deşifre etmeyi, halkı mobilize etmeyi ve bireysel yardımı da içermelidir. Sırf konuşan değil iş yapan olmalıdır.

3. En önemli ittifak yığınlarla kurulan ittifaktır. Yığınlarla bağlanmadan, onların desteğini kazanmadan burjuva ve diğer partilerle somut eylem birlikleri dışında ittifak ve koalisyon kurulmamalıdır. Yığınları kazanan mücadele biçimi devrimci mücadeledir.

4. Çalışkan, girişken, bilgili genç kadrolar kazanılmadan parti çalışmaları gelişmez. İşçi sınıfı davasına bağlı aydın kesimlerden, üniversite çevresinden sürekli yeni kadrolar kazanılmalıdır.

5. Tekelci kapitalist sistemde eriyen, yoksullaşan orta katmanları, işten atılan işsizleri sağcı faşist partilere kaptırılmamalıdır. Onların kurtuluşu komünist partisidir. KP sınıf ve demokrasi mücadelesinde yığınların tek alternatifini olduğunu her gün eylem içinde ispatlamalıdır. Gerçek öncülük yığınların destek ve güvenidir.

Partimizin 103. Kuruluş Yıldönümü'nde yaptığımız toplantıdaki sunum:

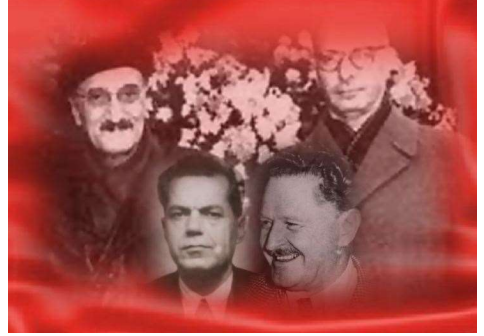
103. Yılda Haydi Yığınlara!

Değerli Yoldaşlar,

Partimiz, Türkiye Komünist Partisi TKP 103 yaşında. Bu bir asırdan fazla dönemde, partimizi kuran Suphileri ve onların yükselttikleri Marksizm-Leninizm bayrağını günümüze kadar taşıyan, bu uğurda hayatını feda eden tüm komünistleri saygıyla anıyoruz.

10 Eylül 1920'de Bakü'da Mustafa Suphilerin, Ethem Nejatların Sovyetlerden, Moskova'dan, Anadolu'dan ve İstanbul'dan gelen delegelerin katılımıyla kurdukları TKP'miz zafer ve yenilgilerle dolu şanlı bir tarihe sahiptir. Burjuvazinin her seferinde “yok ettim”, “belini kırdım” dediği bir anda o yeniden ayağa kalkmış, işçi sınıfı içinde örgütlenmiş, burjuvazinin, egemen güçlerin karşısına dikilmiştir. Bu Mustafa Kemal'in Suphileri Karadeniz'de katlettiği 1921'den sonra böyle olmuş, parti 1922'de yeniden ayağa kalkmıştır. Aynı yıl yasaklanmış, ama İstanbul'da yeniden toparlanmış, mücadeleye devam etmiştir. 1925'de Kürt halkının Şeyh Sait önderliğinde ayaklanması ileri sürülüp partimiz İstanbul'da da yasaklanmış, ama ne tutuklama, ne sürgün, ne zindan onları inandıkları haklı, sosyalizm yolundan koparıp alamamıştır. Nazım Hikmetler, İ. Bilenler, Reşat Fuatlar, Yakup Demirler bu mücadeleyi sürdürmüşlerdir. Onlar hapisten, zindandan çıkmışlar, sürgünden geri dönmüşler, mücadeleye, işçi sınıfı, köylü ve emekçi yığınlar içinde örgütlenmeye devam etmişlerdir.

Bu dönemde partimiz en büyük darbelerden birini 1951/52 Tefkivatı ile almıştır. ABD'nin gözüne girmek, NATO'ya üye olmak için Kore'ye asker gönderebilmek için yeni Bayar-Menderes iktidarı kendilerine en

büyük rakip gördükleri komünistlerin “kökünü kazımak” istemişlerdir. Yüzlerce komünisti tutuklamışlar, ağır hapis cezalarına çarptırmışlar, tabutluklara atmışlar, sürgünlere göndermişlerdir. Ama TKP'yi yok edememişlerdir. Partimiz Bilen Yoldaş öncülüğünde Aram, Şiko ve Yelkenci yoldaşların girişimiyle 1973 Atılımı'nı gerçekleştirmişler, partimizi yeniden ayağa kaldırmışlar, işçi sınıfı, köylü ve emekçiler, gençler, kadınlar, aydın ve sanatçılar arasında örgütlenmesini sağlamışlardır. Dev Bir Mayıs gösterileri, MESS-Grevleriyle sınıf mücadelesini yükseltmiştir.

70'li yıllarda ülkemizde yükselen devrimci mücadeleyi egemen güçler 12 Eylül 1980'de yaptıkları askeri darbe ile durdurdular. Bu darbeye partimiz ağır yaralar aldı. Nabi Yağcı yönetimindeki Parti Sovyetlerin de dayatmasıyla TİP, TSİP ve diğer sol güçlerle uyguladığı Birlik Politikası sonucunda tam bir likidasyona uğramıştır. 1989 karşı devrimle reel sosyalizmin çökmesi, Sovyetlerin dağılması bu sınıf özünden kopuk ilkesiz politikanın yanlışlığı ortaya çıkmasına rağmen Nabi Yağcı ve şürekâsı bu politi-

kayı Kemalistlerle birliğe kadar götürerek likidasyonu ihanete vardırıdılar. Marksist-Leninist ilkelerden, sınıf savaşından vazgeçip burjuvazi ile uzlaşmaya yanaştılar.

Nabi Yağcı ve şürekâsının bu politikası partimizde yeni değildi. Uzun yıllar partimizin lideri durumunda olan Şefik Hüsnü'nün, parti yöneticisi olan Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı'nın Kemalizm'le, burjuvaziyle uzlaşma politikaları partimize, işçi sınıfının mücadelesine büyük zararlar vermiştir. Şefik Hüsnü sicilli Kemalist oldukları açık olan Nedim Tör ve Şevket Süreyya'dan kopamamış, 1946'da kurduğu Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi TSEKP ile parti kadrolarını legale çıkartıp likidasyona neden olmuştur. Mihri Belli ve Kıvılcımlı 60'lı yıllarda TKP'li Aybar-Boran-Aren yönetimindeki TİP'e, sosyalist harekete karşı çıkıp Kemalist Doğan Avcıoğlu ile birlikte asker-sivil aydın öncülüğünde MDD stratejisini savunmuş, gençlik hareketini TİP'ten ve sosyalist hareketten koparmış, bir başka likidasyona neden olmuştur. Partimiz geçmişte bu burjuva Kemalist uzlaşmacılarla hep mücadele ede gelmiştir. Onların partiye verdikleri zararlar çok büyük olmuştur. Bu gelecek nesillere ders olmalıdır: Marksist-Leninist ilkeleri sulandırmaya, sınıf mücadelesini inkârâ, Kemalistlerle uzlaşmaya, Kürt sorununa Kemalist gözle bakmaya kalkanlara dikkat edilmeli, onlarla mücadele asla elden bırakılmamalıdır. Nabi Yağcı ne ilk ne de sondur. Ama onun verdiği zararların acısını bugün biz çekiyoruz, işçi sınıfı ve demokratik devrimci güçler çekiyor. Zira Marksçı-Leninist komünist partisinin olmadığı bir yerde demokrasi mücadelesi, insan hak ve özgürlükleri gelişemez, bugün Türkiye'de olduğu gibi gericilik ve faşizan hareket kol gezmeye başlar.

Yoldaşlar,

İhanetin sonu yoktur. Bu yola girenin sonu burjuvaziye teslimiyettir, burjuvaziye hizmettir. Nabi Yağcı bu teslimiyeti SİP-TKP kurulurken bir kez daha gösterdi. Onların TKP isminin üstüne çökmesine karşı çıkmak

şöyle dursun, susarak, onları çevresinde toplayarak zımnen destekledi bile. Oysa SİP-TKP devletin Suphilerden beri yaşayan Marksçı-Leninist işçi ve komünist hareketi tamamıyla burjuvazinin, Kemalizmin kuyruğuna takma, yeni nesilleri TKP diye Kemalizme yamama, şanlı bir geçmişi unutturma, yok etmeye yeltenme projesinin en önemli bir halkasıydı. Bu hedefini devlet Kemal Okuyan, Aydemir Güler ve diğerleri için *“bunlar bizim çocuklarımızdır, diğer parti ile ilişkileri yoktur.”* diyerek açıkça itiraf etti. Kendisinin TİP ile birlikte kurduğu Birleşik Komünist Partisi TBKP'yi devlet yasaklar-ken, SİP-TKP'nin kuruluşunu, yasaklanmamasını bir demokrasi kazanımı olarak övmekten çekinmedi. Şu bilinmeli ki, devletin SİP-TKP projesi 1920'de Mustafa Kemal'in kurduğu Resmi TKP projesinden çok daha tehlikelidir. Özellikle Erdoğan döneminde devlet bu projeyi sırf TKP değil, TİP ve diğer sol hareketin devrimci geleneğini *“kurutmak”* için de kullanmaktadır. Devlet SİP-TKP'yi ikiye böldü. SİP-TKP'den kopan Erkan Baş'ı TİP isminin üstüne çökertti. Hedef aynıydı: TİP'in devrimci geleneğini, özellikle Kürt sorunundaki Marksçı-Leninist politikasını yozlaştırmaktı. Erkan Baş'ı *“ittifak”* adı altında önce HDP'ye yamadı, orada bitlendirdi. Sonra da, seçimlere giderken *“Kürtlerle yanyana durulmaz”* diyerek Kürtlere, HDP'ye kazık atmaya kalkıştı, TİP geleneğine taban tabana zıt davrandı. Maalesef HDP'li dostlar bu konuda gerekli ardıcılığı gösteremediler. Ama bu tutarsızlık seçim sonuçlarının gösterdiği gibi çok pahalıya mal oldu. Sırada diğer sol güçlerin devrimci geleneğini yok etmek bulunmaktadır. Çok uyanık olmak gerekiyor.

Yoldaşlar,

SİP-TKP'nin kurulmasından ve onun bir devlet projesi olduğunun ortaya çıkmasından sonra, o zamana kadar parti disiplini gereği geri duran Şiko ve Yelkeni yoldaşlar 2001 senesinde harekete geçtiler. SİP-TKP'yi partimize, işçi sınıfına, geleneğimize, tarihimize büyük bir saldırı olarak değer-

lendirdiler ve partiyi bu saldırıdan korumaya, içine düştüğü likidasyon bataklığından kurtarıp ayağa kaldırmaya karar verdiler ve yollara düştüler. Partililerle görüşmeye, toplantı yapmaya başladılar. Ama gördüler ki, Nabi Yağcı'nın yol açtığı likidasyonun eski üyeler üzerindeki etkisi çok derindi. Bir zamanlar canını vermeye hazır olan komünistler komünizm davasından, sınıf mücadelesinden, Marksizm-Leninizm ilkelerinden vazgeçmişler, atomize olmuşlar, burjuva saflarına savrulmuşlar, birçoğu Kemalizm'e sarılmış, Kürt halkının özgürlük mücadelesinde devletin yanında yer almaya başlamışlardı. Çoğu çürümüş, komünist moral ve yaşam biçimini terk etmiş, çıkarıcı, bencil, oportünist konumları benimsemiş, omurgasızlaşmış bir oraya bir buraya savruluyorlardı.

Şiko ve Yelkenci yoldaşlar “*bu bataklığın içinde acaba diri yoldaşları bulabilir, onlarla birlikte partiyi ayağa kaldırabilir miyiz?*” diye 20 sene uğraştılar. Hayal kırıklığına uğrayacak zaman yoktu, her yoldaş bir umuttu. Özellikle “*ben varım*” diyen yoldaşlarla uğraşmak çok zaman aldı. Tekrar “çürük” insanlarla yola çıkılamazdı. Yola çıkılabilecek bazılarını ayırmak, ama çoğundan da ayrılmak gerekiyordu. Geçen seneki toplantıda kimlerden ayrıldığımızı sıralamıştık. Ama bir kez daha hatırlamakta, tekrarda yarar vardır:

İlişki kurulan, toplantılara katılan yoldaşlardan bir kısmı Marksizm-Leninizm'e karşı çıkıyorlardı, Marksizm-Leninizm'i Sovyetlerin, reel sosyalizmin yıkılmasından sorumlu tutuyorlardı. Proletarya diktatörlüğü, Stalin dönemi, demokratik merkezîyetçilik ilkeleri onlara göre yanlıştı ve geride kalmıştı. Böyle düşünenlerle birlikte olunamazdı. Onlardan ayrıldık.

Bunlardan bazıları Leninci devrim sürecine, demokratik devrimle sosyalist devrim arasındaki diyalektiğe, partimizin ileri demokrasi strateji ve taktikğine karşı çıktılar. Esasında buna karşı gelen birinin neden

partiyeye girdiğini sorgulaması gerekirdi. Onlara göre 'aşamalı devrim' stratejisi yanlıştı, önümüzde demokrasi değil sosyalizm mücadelesi durmaktaydı. Onlar ileri demokrasinin sosyalist devrime giden yol olduğunu anlamak istemiyorlardı. Bunlarla birlikte olamazdık, bunlardan da ayrıldık.

Bir kısmı devletten, Kemalizm'den kopamıyordu. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla, Anadolu halklarına uygulanan jenositlerle yüzleşmek istemiyordu. Özellikle Kürt sorununda milliyetçi konumlar sergiliyor, Kürt halkının barışçıl olmayan direnme yollarını tasvip etmiyor, PKK'nin mücadelesine devlet gözüyle bakıyordu. Bu gibileri de birlikte yol alınamazdı. Onlardan da ayrıldık.

Bir diğer kısmı da kariyerizm ve çıkar peşindeydi. Yapılan toplantının parti konferansı olarak ilan edilmesini, kendilerinin MK veya PB üyesi olarak açıklanmasını istiyorlardı. Onlar partiyi yığınlar içinde örgütlemeye yanaşmıyor, kazanacakları unvanla etrafta “ca-ka” satmak istiyorlardı. Bunlardan

partiyi bir şirket, aile şirketi gibi yönetmeye, maddi ilişkiler kurmaya kalkanlar da oldu. Bazıları da partiyi bir ekmecek kapısı olarak görmeye başladı. İşi asalaklığa, hatta yüz kızartıcı hareketlere kadar vardırırlar oldu. Bunlarda moral, komünist âhlâk normları kalmamıştı. Bunlarla da daha fazla gidilemezdi. Onlardan da ayrıldık.

Bir diğer kesim ise bizlerle birlikte gözüküyor, ama Nabi Yağcı ile de ilişkilerini sürdürmek istiyordu. Bu ilkesizliğin, omurgasızlığın bir başka örneği idi. Nabi Yağcı partiyi likide eden, işçi sınıfına ihanet eden, komünistler arasında itibarını kaybeden kişidir. Onunla ilişki kurma, onun birlik politikasının likidasyon olduğunu görmeme ona itibar kazandırmaktır. Bu gibileri de yollarımızı ayırdık.

Sonunda çoğu kez iki elin on parmağından daha az insan kaldık. Bu kez partiyi ayağa kaldırmak 1973 Atılımı'ndan çok daha

zordu. Ne Türkiye'de yükselen bir işçi, emekçi ve gençlik hareketi vardı ne de dünyada çekim merkezi olabilecek bir Sovyetler Birliği, bir DDR, bir sosyalist sistem vardı. Sınıf mücadelesi zayıflamış, kimlik, çevre ve iklim için mücadeleler öne çıkmıştı. Yükselen bir Kürt Özgürlük Hareketi vardı. Ama hareketleri birleştirecek, bir mecraya, barış, demokrasi, sosyalizm mücadelesine akıtacak bir örgüt yoktu. Bu örgüt Suphilerin kurduğu Marksçı-Leninici TKP idi. Bu TKP olmadan tüm bu hareketleri Kemalist veya İslamcı iktidarlara karşı mücadeleye sevk etmek, başarı sağlamak zordur. Onun için TKP'nin bir an evvel ayağa kaldırılması, işçi sınıfı içinde örgütlenmesini sağlamak gerekmektedir. Son bir kez daha Avrupa ve Türkiye'yi taramak, varsa daha ulaşılmamış yoldaşlara ulaşmak gerekiyordu. Şiko ve Yelkenci yoldaşlar bu görevi Zeynep Alkan yoldaşa verdiler ve onu kendi çevresi dâhil köşede bucakta kalmış olanları taramak üzere Türkiye'ye gönderdiler. Zeynep yoldaş 7 yıllık bir çalışma sonunda partimiz daha güçlenmiş olarak çıktı. Şu an geldiğimiz noktada onun ve hepimizin büyük katkıları vardır.

Biraz toparlandık, işçi ve gençler arasında yapacağımız çalışmalarla ilgili planlar yaparken önce Mehmet Güneş yoldaşı, arkasından Şiko yoldaşı, onun arkasından Mustafa Şahin yoldaşı kaybettik. Bunlar partimiz için büyük kayıplardı, hem azaldık hem güç kaybettik. Onları bir kez daha burada saygıyla anıyoruz. Mehmet Güneş yoldaş Trakya'da, Mustafa Şahin yoldaş Kocaeli'nde parti örgütlenmesini üstlenmişlerdi. Şimdi bu görevleri yeni yoldaşlar üstlenecekler ve onların mücadelesini sürdürecekler ve yaşatacaklardır. Onların planları hayata geçirilecektir.

Tüm yoldaşları genç yaşta, en verimli olacakları bir dönemde kaybettik. Özellikle Şiko yoldaşın aramızdan ayrılması partimiz için büyük bir kayıptı. Şiko yoldaş 1973 Atılımı'nın motoruydu. Bu atılım onun o bitmez enerjisi sayesinde hayata geçmiştir.

2001 senesinde partiyi yeniden ayağa kaldırma mücadelesinde o hareketin kalbiydi. En son nefesine kadar hangi adımların atılması gerektiğini konuştuk. Onun vasiyeti Marksist-Leninist ilkelerden asla taviz vermeden proletarya enternasyonalizmi ruhuyla partiyi ayağa kaldırmak, işçi ve emekçi yığınlar içinde kök salan, Kürt Özgürlük Hareketiyle, gençlik, kadın, çevre ve iklim hareketleriyle bağlı, saflarında sınıf uzlaşmacılığına, oportünizme, reformizme, Kema-lizme asla müsaade etmeyen bir parti yaratmak, TKP bayrağını yükseltmek oldu. Onun fikirleri, çalışma yöntemleri bizim çalışmalarımızda yol gösterici olmaya devam edecek, o her zaman aramızda yaşayacaktır.

Yoldaşlar,

Şiko yoldaş yaşarken illegal çalışmanın en iyi yapıldığı, legal alandan maksimum şekilde yararlanıldığı çalışma yönteminin desantralizasyon olduğunu hep söylerdi. Desantralizasyon bizim partimizde yanlış anlaşılmış bir kavramdır. Komintern faşizm döneminde legal dönemlerde olduğu gibi parti örgütlerinin merkezi, santral değil, adem-i merkeziyetçi, yani desantral yönetilme ilkesini getirdi. Buna göre faşizm döneminde zorunlu olan illegal çalışmada yerelle merkezin ilişkileri en asgari, minimum noktaya indirilir. Yerelde her parti örgütünün özerkliği, otonom, başına buyruk çalışması öne çıkar. Yerelde her parti örgütü, komitesi toplanır, bölgesindeki çalışmaları, yapılacak işleri yukarıdan bir emir beklemeden görüşür, karar alır ve uygular. Yerel örgütler parti merkezine pamuk ipliği ile bağlıdır. Parti merkezinden bir yetkili ayda, altı ayda belki yılda bir gelir, parti sekreteri veya komiteyle görüşür, tartışır, partinin genel politikasını ve gelişmeler karşısındaki tutumunu anlatır ve gider. Bundan sonrasında ne ve nasıl yapılacağına yereldeki örgüt karar verir. Bu kararlarda gayet tabii ki, parti yayın organlarındaki görüş ve yönlendirmeler temel alınır. Ama belirleyici olan yerel örgütler ve onların çalışma koşullarıdır.

Avrupa'daki faşizm koşullarında parti

çalışmaları illegaldi. Parti genel merkezi ya bir komşu ülkede, ya da Moskova'da idi. Gidip gelmeler zor ve tehlikeliydi. Onun için her örgütün kendi başına buyruk hareket etmesi esastı. Böylece hem polisin hem servislerin saldırısından korunmak daha kolaydı. Komünist partilerinde her yerel örgüt çalışmalarında otonomdur, bölgesiyle ilgili kararı yerel komite alır. Ama burada legal dönemde merkezle sıkı bir işbirliği vardır. İllegal koşullarda ise böyle bir işbirliği yoktur. Yerel örgüt kendi başına buyruktur, gazete, bildiri çıkarıp dağıtmaktan, her türlü eylem yapmaktan, yeni üye kazanmaya kadar tüm çalışmalardan sorumludur. Bir parti örgütü çökertilmiş olsa bile bir diğer parti birimi çalışmayı tüm sorumluluk kendisindeymiş gibi sürdürmeye devam edecektir. "Nerede bir komünist varsa, parti ordadır!" belgisinin içeriği de budur. Desentralizasyon budur.

Komintern'in desentralizasyon kararı 30'lu ve 40'lu yıllarda bizim partimizde partinin dağıtılması olarak anlaşıldı. Zaten illegal olan parti birimleriyle bağlar koparıldı, kendi başına bırakıldı, ama kendi başına çalışmaya alışık olmadığı için, hep yukarıdan birisinin gelip ne yapacağını söylemesini beklediği için "başına buyruk" çalışmayı desentralizasyonu uygulamadı. Maalesef bu anlayış parti örgütlerinde bugüne kadar şu veya bu şekilde sürmüştür. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra ağır saldırılara uğrayan parti birimleri kendisini bir türlü toplayamadı, ya geri çekildi, ya savruldu, ya da devletin hizmetine girdi. Çalışan bir parti birimi ortaya çıkmadı, çünkü böyle bir çalışma alışkanlığı yoktu.

Günümüzde bu anlayışın kesinkes yenilmesi gerekmektedir. Geçen yılda belirttiğimiz gibi, artık partinin eski üyelerini toparlama, onlarla partiyi kalkındırma aşaması kapanmıştır. Eski üyelere tutarlı köşede kıyıda kalmış eski üyelere rastladığımız zaman gayet tabii ki, onları kazanacağız. Ama artık hedefimiz işçi ve emekçi yığınlarla kurduğumuz ilişkileri geliştirmek, daha

ileriye taşımak, böylelikle genç kadrolar kazanmaktır. Partinin ve parti biriminin artık kendi bölgesini taramalı, semtlerde ve işyerlerinde komiteler kurmalı, yaşadıkları ve çalıştıkları yerlerdeki yakıcı sorunlara el atmalı, halkın örgütlenmesine öncülük etmeli ve gençliğe yönelmelidir. Bunun için her komünistin ve her parti biriminin desentralizasyon anlayışı içinde çalışmayı öğrenmesi ve uygulaması gerekmektedir. Sizlerde son toplantılarınızda bu konuyu ismini koymadan tartıştınız ve uygulamaya geçtiniz. Bunun ilk adımı bundan böyle her yoldaşın kendi oturduğu ve çalıştığı yerde bir parti birimi kurmak ve kendi bölgesinde otonom çalışmaya başlamasıdır. Büyük toplantılar böylesi özel günlerde yapılmalı, bunun dışında her yoldaş kendi bölgesinde "başına buyruk" çalışmalıdır. Bu çalışmalarda partinin genel politikası, tutum ve anlayışı parti yayımlarından, Durum'dan takip edilmelidir. Her birim de kendi çalışmalarını Durum'da haber etmelidir. Lenin'in sözünü hepimiz biliriz: "Parti gazetesi sadece propagandist ve ajitator değil, aynı zamanda örgütçüdür." Artık yayını ciddiye almalı ve Durum'u güçlendirmeliyiz.

Erdoğan'ın islami-faşizan rejiminin hüküm sürdüğü ülkemizde desentralize çalışma yöntemi ayrı bir önem taşımaktadır. Seçim sonrasında Erdoğan'ın her alanda sertleşmeye başladığı görülmektedir. Önümüzdeki Mart ayında yapılacak yerel seçimlerden sonra Erdoğan'ın daha da sertleşeceği anlaşılmaktadır. Bizim de çalışmalarımızı ona göre ayarlamamız gerekiyor. Bunun

yolu da desentralize çalışmadır.

Yoldaşlar,

Türkiye 2023 yılına kader yılı olarak girdi. Ya Erdoğan'ın islami-faşizan tek adam rejimi sonlandırılacak ya da Türkiye demokrasiden ve özgürlüklerden yoksun, ekonomik kalkınmasını başaramamış geri kalmış bir Orta Doğu ülkesi olarak bocalayıp duracak. İşte 2023'te yapılacak seçimlerle Erdoğan rejimini sonlandırmak, ülkeyi demokratikleştirmek, en azından işleyen bir burjuva parlamenter sisteme geçileceği umudu doğdu. Ama bu umudu gerçekleştirmek gerekiyordu. Bunun için koşullar da çok elverişliydi. Erdoğan ülke ekonomisini mahvetmiş, ekonomik krizden bir türlü kurtulamıyordu. Dışarıdan sıcak para gelmiyordu. Sıcak para gelmeyince Türkiye'de ekonomi işlemiyordu. Enflasyon aldı başını gitti. Halk pahalılık altında ezilmeye, geçinemiyoruz feryatları yükselmeye başladı. İğneden ipliğe, özellikle doğal gaza, suya, elektriğe, benzine zam üstüne zamlar geldi. Buna bir de Erdoğan'ın saray masrafları, israfı, çetelerine verdiği garantiler, Kürtlere karşı yapılan; Suriye'de, Irak'ta girişilen yayılma savaşının yükü bindi. Halkın pahalılık altında beli büküldü. Artık herkes bu yılki seçimde Erdoğan'a gidici gözüyle bakmaya başladı. 6 Şubat'ta ülkemizi, 10 ilimizi vuran depremde Erdoğan'ın 2 gün atıl kalıp binlerce insanın enkaz altında ölümüne neden olması eklenince "Erdoğan halktan oy alamaz" dendi.

Ama seçimler gösterdi ki Erdoğan yaptığı hileler, sınırsız kullandığı devletin olanaklarıyla birlikte halktan beklenmeyen den fazla bir oy aldı. İktidarını korudu. Ülkenin geleceği üzerinde demokrasinin değil, gericileşmenin, faşistleşmenin kara bulutları görülmeye başladı. Büyük bir fırsat kaçırılmıştı. Acaba neden? Bunun nedenlerini seçim değerlendirmelerimizde yaptık. Burada kısaca tekrar etmek gerekirse, muhalefetin seçimi kaybetmesinin nedeni sırf Erdoğan'ın hileleri ve kullandığı devlet olanaklarıyla açıklanamaz. Esas neden muhalefetin içine düştüğü atalet, yığınları hareket

geçirememesi, Erdoğan'ın politikalarını, Kürtlere ve komşulara karşı savaş ve gerginlik politikalarını deşifre edememesi ve halka inandırıcı bir ekonomi ve kalkınma modeli sunamamasıdır. Bu tutumuyla burjuva muhalefeti objektif olarak halkın güvenini kazanamadı, güven vermeyen bir ittifaka da oy vermedi. İktidar "çantada keklik" değildi, çetin bir mücadele ve seçim kampanyası gerektiriyordu. Bunu başaramadılar. Buna bir de muhalefet ittifakı 6'lı Masa içindeki sübjektif sürtüşmeler, kavgalar eklendi. Halka Erdoğan'ı yenecek bir güç birliği içinde çıkamadılar. Başta Kürtlerle, HDP ile işbirliğine karşı çıktılar. Oysa seçimi kazanmak için Kürtlerin oyu şarttı. Onlarda ise Kürt düşmanlığının kökleri derindi. Oy istemeden önce bunların kırılması gerekiyordu. Bunlar kırılmadan zevahiri kurtarmak, Kürtlerin ve demokratik güçlerin gözünü boyamak için Kılıçdaroğlu hatırı için HDP'yi Mecliste ziyaret etti, herkesin kabul ettiği anadil Kürtçe hakkında yaptığı açıklamalarla Kürtlerin oyunu almayı başardı. Ama derin devletin Akşener'le giriştiği adaylık operasyonu Kılıçdaroğlu'nu küçük düşürdü. Yığınlarda güveni sarstı. Bugün görülüyor ki, Kılıçdaroğlu da, Akşener de, 6'lı Masa da derin devletin Erdoğan'ı iktidarda tutmak için bir oyun ve planıydı. İlerici ve devrimci güçler bunu görürdü ama yeterince halka bunu açıklayamadı. Burada aman ittifak bozulmasını anlayışı egemen oldu. Oysa ortada Erdoğan'ı devirecek bir ittifak yoktu. Maalesef sol ve demokratik güçler de burada gerekli inisiyatifi alamadı. Seçimler gümüş tepsi içinde Erdoğan'a sunuldu.

Burada HDP yönetiminin, Türk sol ve demokratik güçlerinin de büyük eksiklikleri oldu. Sırf Erdoğan'ı devirmek için bir eylem birliği oluşturulamadı. Türk sol ve demokratik güçlerinin büyük bir kısmında da Kürt düşmanlığı, Kemalizm bağımlılığı köklüydü. Bunlar Kürtleri kullanmak ama Kürtlerle yanyana durmak istemiyorlardı. SİP-TKP ve Sol Parti zaten başından Kürtlerden ayrıldı. TİP, EMEP gibileri de seçimde milletvekili

çıkarmak, baraja takılmamak için Kürtlerle zoraki bir "ittifaka" girdi. Oysa HDP'nin böyle ittifaklara ihtiyacı yoktu. Bunlar zararlıydı ve bunlarla sürtüşmeler günlerce HDP'yi atıl duruma getirdi, yığın çalışmalarını engelledi. Oysa HDP'nin daha başından kendi cumhurbaşkanı adayını çıkarması, TİP ve EMEP'le olan ittifakı sonlandırması, kendi seçim kampanyasını yürütmesi gerekiyordu. Hepimiz için bu seçimlerden çıkarılacak çok dersler var. Önümüzdeki yerel seçimlerde bu hatalar yapılmamalıdır.

Yoldaşlar,

Şimdi önümüzde yerel seçimler var. Görülen o ki, burjuva muhalefeti büyükşehir belediyeleri dâhil yerel seçimleri yine gümüş tepsi içinde Erdoğan'a sunmuş durumda. Erdoğan daha 28 Mayıs akşamı yerel seçim kampanyasını başlatırken, tüm büyükşehirleri muhalefetten almak

için start verirken muhalefet partileri hâlâ kendi içinde birbirine düşmüş birbiriyle boğuşmaktadır. Onların yerel seçim diye bir derterli yok. Ama yoldaşlar bizim var. Şimdi den var gücümüzle yerel seçim kampanyaları başlatmalıyız. HDP ve YSP kendi içlerinde ve yığınlarıyla birlikte seçim değerlendirmesini yaptılar. Önümüzdeki günlerde yerel seçimle ilgili politikalarını açıklayacaklar. Onların önünde Kürdistan'da tüm belediyeleri kazanma, Batı'da da belediye meclislerinde güçlü temsiliyet elde etme mücadelesi durmaktadır. Biz HDP'yi veya YSP'yi Mayıs'taki seçimde olduğu gibi tüm gücümüzle destekleyeceğiz. Aday çıkarmadıkları yerlerde demokratik adaylara oy vereceğiz. Biz bu yerel seçimlerde de yığınlar içinde aktif bir seçim kampanyası yürüreceğiz ve yığınlarla bağlarımızı güçlendireceğiz. Şimdiden haydi yerel seçim kampanyasına!

Yoldaşlar,

2023 Yılı'nın bir başka özelliği de Cumhuriyet'in yüzüncü yılı olmasıdır. 29 Ekim 2023'de Cumhuriyet yeni bir yüzyıla giriyor. Bu yüzyıl içinde Mustafa Kemal'in kurduğu Cumhuriyet'in miadını doldurduğunu hemen herkes kabul ediyor. Kürtler ve Türk demokrasi güçleri ceberut, baskıcı, inkâr ve imhacı cumhuriyetin miadını doldurduğunu, bunun yerine eşitlik, özgürlük, özerklik temelinde demokratik bir cumhuriyet istiyorlar, bunun için savaşıyorlar. Kemalist ve İslamcı egemen güçler bir yandan Kürtlere,

işçi sınıfına ve demokratik güçlere karşı bu baskıcı üniter cumhuriyete sıkı sıkıya sarılarken diğer yandan da bu cumhuriyetin sona geldiğini kabul etmektedirler. Kemalist güçler bu cumhuriyetin miadını doldurduğunu, ama sonlandırılması değil yenilenmesi, Batı'daki gibi burjuva demokrat bir cumhuriyetin oluş-

turulmasını istiyorlar. Erdoğan ve İslamist güçler için ise bu cumhuriyet baştan kurulmamalıydı. Padişahlık ve halifelik devam etmeliydi. Onun için Erdoğan bu cumhuriyeti bitirmek, başlayan yeni yüzyılım kendi yüzyılı olmasını istemektedir. Sözde belki bir cumhuriyet ismi kalacak, ama özde Yeni Osmanlıcı, yayılmacı, İslamcı, faşizan, demokrasi ve özgürlüklerden yoksun, hukuksuz, adaletsiz, güçler ayrılığının olmadığı tek adamın, Erdoğan'ın hüküm sürdüğü, hatta seçimle gelen "modern" bir padişahlık düzeni, diktatörlük olsun istemektedirler. Bunun adımlarını çoktan beri atmaktadırlar. Ama seçimden sonra bu adımlar hızlandırıldı. İslami yaşam tarzımıza aykırı diye festivaller, konserler yasaklanmakta, okullara imamlar atanmakta, ayrı kız ve erkek sınıflar istenmekte, hızla demokratik güçlerin üzerine gidilmekte, Merdan

Yanardağ, Barış Pehlivan gibi yeni tutuklamalar olmakta, mazbatasını alan Can Atalay bırakılmamakta, Demirtaş, Yüksekdağ, Kavala, Öcalan ve Mücella Yapıcı ve diğer Gezi direnişi tutukluları gibi birçok insan yıllardan beri rehin tutulmakta, toplum sindirilmeye çalışılmaktadır. Yerel seçimlerden sonra bu gidişat büyük bir ihtimalle daha da hızlanacaktır.

Bu Cumhuriyet konusunda partimizin tutumu başından beri açıktır yoldaşlar. Komünistler nasıl bir cumhuriyet istediklerini Bakü'daki daha ilk kongrelerinde saptamışlardır: "Özgür halkların özgür birliği"ne dayalı Demokratik Şuralar Cumhuriyeti. Suphi ve Nejatlar Mustafa Kemal'in böyle bir "Sovyet Cumhuriyeti"ne karşı olduğunu biliyorlardı. Komünistler hiçbir zaman görüşlerini saklamadılar. Komünistler her zaman işçi, köylü, emekçi yığınların haklarını savunan bir hükümet için savaştılar. Kemalistler de burjuvazinin, tüccarın, ağanın çıkarını savunan bir hükümet için savaştılar. Ama Mustafa Kemal'le en azından halkların muhtar olduğu, işçi ve emekçilerin daha özgür olduğu, toprak reformunun yapılacağı burjuva demokratik bir cumhuriyette anlaşmaları mümkündü. İngilizlerin Mustafa Kemal'e yüz vermeyip Sevr'i uygulamak istediği, Mustafa Kemal'in de Sovyetlerden başka gidecek bir yeri olmadığı dönemlerde onun böyle bir cumhuriyeti kabul etmekten başka bir çaresi yoktu.

Ama bu durum Kızıl Ordu'nun Beyaz Ordu'yu yenip Aralık 1920'de Kafkaslara dayanmasıyla değişti. Kızıl Ordunun bu başarısıyla artık Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı kesin zafere ulaşmış ve dünyada kapitalist sistemin yanı sıra bir de sosyalist sitem doğmuş, dünyada güçler dengesi kökten değişmişti. İngilizler için Sovyetlere karşı Anadolu birden önem kazanmıştı. Onların Anadolu'da Sovyetlere karşı tampon bir devlete ihtiyaçları doğdu. Artık Sevr üzerinde diretmenin bir anlamı yoktu. Dünyadaki yeni koşullar yeni konferans gerektiriyordu. İngilizler Mustafa Kemal ile ilişkiye

geçti, hem İstanbul hem Ankara hükümetlerini Londra'da Şubat 1921'de bir konferansa çağırdılar. Mustafa Kemal bu konferansa giderken Sovyetlere ve komünistlere karşı olduğunu, Anadolu'da tampon bir devlet istediğini İngilizlere ispatlamak için Çerkez Ethem'in üstüne yürüdü, Halk İştirakiyun Fırkası'nı kapattı, Mustafa Suphileri Karadeniz'de katletti. Artık emperyalist güçler Mustafa Kemal'e güvenebilirdi. Bu tarihten itibaren Ulusal Kurtuluş Savaşı artık antiemperyalist değildir. Bu tarih aynı zamanda Anadolu'da bugünkü sınırlar içinde Türkiye Cumhuriyeti'nin doğuşudur.

Ama bunun için Yunanlılarla savaşmak gerekiyordu. İngilizler Mustafa Kemal'i Yunanlılarla baş başa bıraktı. Savaşmak için yardıma ihtiyacı olan Mustafa Kemal çareyi Sovyetlere gitmekte buldu. Sovyetler de Güney komşusuyla iyi geçinmek zorundaydı. Sovyetler Mustafa Kemal'e yardım etti. Savaş sonunda artık bugünkü sınırlar içerisinde cumhuriyet ilan edilebilirdi. Bu da 29 Ekim 1923'te oldu. Eğer Kuzeyde Sovyet iktidarı 1920 sonunda zafere ulaşmasaydı İngilizler Sevr'den vazgeçmezlerdi ve bugünkü Türk devleti oluşmazdı. Eğer Sovyet yardımları olmasaydı Yunanlılarla savaşılmazdı ve bugünkü Türk devleti olmazdı. Türk demokratik güçlerinin bu gerçekleri sürekli göz önünde bulundurulmalıdır.

Sovyetler daha sonra Türkiye'nin kalkınması, bir sanayinin kurulması ve planlı bir kalkınmaya geçilmesi için yardımlarını esirgemedi. Böylece de Türkiye'nin nasıl kalkınacağına da bir örnek verilmiş oldu. Burada belirtmek gerekir ki, Türkiye'nin kalkınması bugün uygulanan neoliberal kapitalist politikalarla mümkün değildir, kalkınma cumhuriyetin ilk yıllarında olduğu gibi karma planlı ekonomiyle mümkündür. Sadece kalkınma sorunu değil, aynı zamanda ülkenin demokratikleştirilmesi ve özgürleştirilmesi, Kürtlere ve komşulara karşı verilen savaşa son verdirilip barışı sağlama sorunu da önümüzde durmaktadır. Bunları

savunmak ve gerçekleşmesi için savaşmak biz komünistlerin görevidir. Bu bizim politikamızdır.

Yoldaşlar,

Önümüzde çok iş var. Ama tutacağımız ana halka partimizi ayağa kaldırmaktır. Parti olmadan, örgüt olmadan her alanda bir başarı elde etmek mümkün değildir. Şimdi önde duran görev desantralizasyon anlayışıyla herkes kendi semtinde ve işyerlerinde, yığınlar içinde parti örgütleri, komite ve hücreleri kurmaktır. Partimizin 103. Kuruluş

yıl dönümünde yaptığımız bu toplantı çalışmalarımıza yeni bir ivme olsun.

Haydi yığınlara!

Yeniden semtlerden, fabrikalardan kavga sesleri yükselsin!

Unutulmasın, TKP yaşıyor ve savaşıyor!

Yaşasın TKP, Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

10 Eylül 2023

TKP-1920

www.tkp-online.com

29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti 100. yaşına basacak. Bir asrı, bir yüzyılı doldurmuş, yeni bir yüzyıla adım atmış olacak: Cumhuriyet'in ikinci yüzyılı. Bu yeni yüzyıl için egemen burjuvazinin her iki kanadından da; laik, Kemalist, liberal kanadından ve islami-faşizan kanadından "iyi" iddialı istemler, dilekler, vaatler, plan ve projeler dillendirilmeye başlandı. Her ikisi de kendi politik ve ideolojik anlayışına göre daha seçim öncesinde yeni yüzyılda neler yapacaklarını, Türkiye'yi ve Cumhuriyeti nasıl değiştirip geliştireceklerini ilan etmeye başladılar. CHP'nin başını çektiği muhalefet, burjuva parlamenter demokrasisi vurgusu yaparken, AKP'nin başını çektiği ittifak yeni yüzyıl için "Türkiye Yüzyılı" vurgusu yapıyordu.

Hür milletlerin hür ittifadına dayalı demokratik cumhuriyet

Önce şunu belirtmek gerekir ki, bunların

yeni yüzyıl için plan ve projeleri, aralarında "büyük farklılıklar" varmış gibi izlenimler uyandırsa da, özü aynıdır: Bunların projelerinin temel karakteri başta Kürt halkı olmak üzere Türkiye halklarına, işçi, emekçi sınıf ve katmanlarına karşı otoriter, baskıcı, ezici davranmaktır, asimilasyoncu, soykırımcı politikalar uygulamaktır, halklara ve işçi sınıfına karşı sürekli savaş açmaktır, ülkeyi, devleti soyup yağmalamaktır. Bunların cumhuriyet anlayışlarındaki ortak öz halklara ve işçi sınıfına baskıdır, ülkeyi talandır.

Bu nedenle Türkiye halkları, işçi ve emekçileri, aydınları, demokrat ve devrimcileri bu otoriter, baskıcı, asimilasyoncu, yağmacı Cumhuriyet'e karşıdır, yeni yüzyılda da bu cumhuriyete karşı olacaklar ve bu cumhuriyetin yerine "hür milletlerin hür ittifadı" temelinde "federasyon usulü"ne dayalı "muhtelif milletlere mensup amele, rençber şuraları" üstünde yükselen

eşitlikçi, özgürlükçü, özerk, kalkınmacı demokratik cumhuriyet için savaşmaya devam edeceklerdir. “Hür milletlerin hür ittihadı”, her millettten işçi ve çiftçi şuralarına dayalı kalkınmacı demokratik cumhuriyet ilerici ve devrimcilerin, sosyalist ve komünistlerin yakın hedefidir.

İlerici ve demokratik güçler bu demokratik cumhuriyet için mücadele edecekler. Ama bu mücadeleyi verirken egemen güçlerin vaatlerini, cumhuriyeti baskıcı ve asimilasyoncu, otoriter antidemokratik yönde değiştirme projelerini de demaske etmelidirler. Egemen güçlerin cumhuriyeti gericileştirme, faşistleştirme girişimleri veya Kemalist parlamenter sınırlara hapseden anlayışları demaske edildikçe ve bu cumhuriyetin baskıcı karakteri halk tarafından anlaşıldıkça demokratik cumhuriyet yönünde yol almak daha da kolaylaşacaktır. Hem kendi cumhuriyet anlayışımızı yayacağız, hem de egemen güçlerin yeni yüzyılda cumhuriyet projelerine karşı mücadeleye geçeceğiz.

Ceberut Cumhuriyeti savunan ve değiştiremeyen parti CHP

Mayıs 2023'de yapılan seçimlere, iktidarı almayı kesin gözüyle bakarak giden muhalefet, seçimlerde umduğunu bulamayınca büyük bir hayal kırıklığı ve dağınıklık yaşamaya başladı. Hem 6'lı Masa partileri birbirine düştü, hem de bunların büyük kısmı kendi içlerinde birbirine girdiler. Özellikle Ana Muhalefet Partisi CHP'de başkan tartışması, içeriksiz, şekli, kişiler üzerinden bir değişim tartışmasına dönüştü. Onlar değişimin kişilerde değil zihniyette olması gerektiğini gerçeğini görmek istemiyorlar. Bu başkanlık tartışması içinde parti tabanı “çobansız sürü” gibi başsız kaldı. Parti kadroları kendi derdine düştü. Cumhuriyetin 100. yılı, demokrasi ve özgürlükler unutuldu. Genel Başkan deği-

şince her şeyin düzeleceği, değişeceği anlayışı yayıldı.

Oysa CHP bu ceberut devleti, cumhuriyeti kuran ve sahiplenen parti olarak değiştiremeyecek olan bir yapıya ve zihniyete sahiptir. Ama kimse bunu görmek ve anlamak istemiyor. Kim ki partiyi değiştirmek ister, onun önce tarihle, yaşanan soykırımlarla yüzleşerek işe başlaması gerekiyordu. Yüzleşmek demek Türkiye'nin çok halklı, çok kültürlü, çok dilli ve çok dinli bir ülke olduğunu kabul etmesi demektir. Ama hiçbir CHP'li asla buna yanaşmaz ve tekçi politikadan (tek millet, tek ülke, tek dil...) vazgeçmez. Onlarda hâkim olan zihniyet bu tekçi zihniyettir. Onlarla en fazla gericiliğe ve faşizme karşı laiklik ve burjuva demokratik hak ve özgürlüklerin savunulması konusunda eylem birlikleri yapılabilir veya onun bu yöndeki adımları desteklenebilir. Daha fazlası CHP'den beklenmez. Bu işbirliği onun farklı kesimleri barındıran tabanında çok daha kolaydır. Zaten onu ilginç yapan da bu tabanıdır.

Seçimleri kaybeden bazı muhalefet partileri yeni yüzyılda Erdoğan'la işbirliği içinde

Bu koşullarda hem CHP hem 6'lı Masa'nın diğer partileri seçim sonrasında Cumhuriyet'in yeni bir yüzyıla gireceğini, yeni yüzyılda yeni hamleler yapılması gerektiğini unuttular. Oysa bunlar seçim arifesinde cumhuriyetin yeni yüzyılına tek adam rejimine son vererek burjuva parla-

menter sistemine dönmüş, güçler ayrılığını gerçekleştirmiş, hukukun üstünlüğünü sağlamış, hak ve adaleti yeniden tesis etmiş, başta fikir ve basın özgürlüğü olmak üzere tüm özgürlükleri yeniden tahsis etmiş olarak girileceğini ve yeni yüzyılda bunların genişletileceğini, yalnız politik değil ekonomik ve sosyal alanda da gerçekleştirilecek projeleri açıklıyorlardı. Şimdi hepsi unutuldu. Denebilir ki, ortada Cumhuriyet'in yeni yüzyılı hakkında konuşan tek Erdoğan kaldı.

Seçimin kaybedilmesiyle derin hayal kırıklığı içinde olan bu burjuva muhalefet partileri yeni yüzyılda meydanı tamamen Erdoğan'a bırakmakla kalmadılar, Erdoğan'ın yeni yüzyılda gerici, faşizan, antidemokratik, otoriter tek adam rejimini oturtacak plan ve projelerine destek vermeye hazır olduklarını açıklamaya başladılar. Bunlardan İyi Parti, DEVA, GP, SP, DP gibi partiler daha şimdiden Erdoğan'ın yeni "sivil" anayasa girişimini, islami yaşam, aile ve eğitim projelerini destekleyebileceklerini, AKP ile özellikle yeni bir anayasa konusunda işbirliği yapabileceklerini belirtmektedirler.

Nihayetinde bunlar burjuva partileridir. Anlaşamayacakları bir konu hemen hemen yok gibidir. Kürtlere ve komşulara karşı saldırı ve savaşta, işçi ve emekçileri ezmekte, ülkeyi yağmalamakta aralarında ebedi bir mutabakat vardır. Bunlar göstermektedir ki, yeni yüzyılda barış, demokrasi, özgürlükler, ekonomik ve sosyal gelişme için mücadele edecek ve Erdoğan'ın antidemokratik plan ve projelerine karşı çıkacak tek güç Türkiye halkları, işçi ve emekçileridir, onların demokratik, devrimci, komünist örgüt ve partileridir.

Erdoğan'ın yeni "Türkiye Yüzyılı" vizyonu aldatan bir pembe tablodur
Muhalefetin kendi iç sorunlarıyla uğraş-

masını fırsat bilen, ortalığı boş bulan Erdoğan, seçim "zaferinin" verdiği ivmeyle Cumhuriyetin 2. yüzyılına "Türkiye Yüzyılı" yapacaklarını daha çok vurgulamaya başladı. Bunu politik bir kampanyaya dönüştürdü. Erdoğan'a göre "Türkiye Yüzyılı" bir vaadler manzumesi, bir plan ve projeler toplamı değil, uluslararası alanda Türkiye'nin belirleyici, lider olacağı bir "vizyon"un ifadesidir. Erdoğan Cumhuriyetin 2. yüzyılında sürdürülebilir kalkınmadan dijital-teknolojiye, üretimden ihracata, demokrasiden özgürlüklere kadar öylesine bir pembe tablo çiziyor ki, Türkiye dünyanın en gelişmiş ve kalkınmış 10 ülkesi arasında olacak, ihracatı bir trilyon doları bulacak, halkı herkesin gıpta ettiği refah, mutluluk,

özgürlük ve demokrasi içinde yaşayan lider bir ülke konumuna gelecektir. Böylece hayaller ve rüyalar Erdoğan'ın yeni yüzüncü yıl vizyonu oluyor!

Erdoğan bu hayallerini "Türkiye Yüzyılı" vizyonu adı altında bir belgede açıkladı ve yayınladı. Erdoğan bu vizyon belgesinde şöyle diyor:

"Türkiye Yüzyılının, ülkemizle birlikte bölgemizden başlayarak dünyanın her yerine demokrasi, kalkınma, barış, refah götürecek bir devrimin de adı olduğunun mustusunu tüm insanlıkla paylaşıyoruz... Türkiye bölgesel ve küresel bir cazibe merkezine dönüşmüştür... Ülkemizi en üst lige çıkarmış olsak da, bunu yeterli görmüyoruz... Ülke-

mizi muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıka(rağız)... kimi alanlarda gelişmiş devletlerin önüne geçecek altyapıyı daha da geliştireceğiz... Türkiye Yüzyılı da tarihe işte böyle bir dönüm noktası olarak geçecektir.. Türkiye Yüzyılında ülkemizi küresel çarkın bir dişlisi olmak yerine lokomotifine haline dönüştürelim.“

21 yıllık iktidarı döneminde kendisini, ailesini, çevresini zengin etmek için ülkeyi yağmalamaktan, hazinesini soymaktan başka bir düşüncesi olmayan Erdoğan'ın bu “güzel” sözleri onun değiştiği anlamına asla gelmez. O geçmişte her “güzel” konuşmasından sonra ülkeyi ve halkı daha çok soymuştur. Şimdi de yeni yüzyılda “Türkiye Yüzyılı” diyerek aynıını yapacaktır. Dikkatli olmak, kanmamak gerekmektedir.

Hedef gerçek niyetlerini kamufle edecek bir anayasadır

Ülkeyi yağmalamak, halkı soymak için Erdoğan kendi iktidarı gerici-faşizan tek adam rejimini sağlama almanın, yeni yüzyılda kendisini ülkenin tek hükümrani kılmanın yeni bir hukuki altyapı gerektirdiğini görmektedir. Bunun için de yeni bir anayasa düşünmektedir. Ama bu anayasanın halka bir şekilde kabul ettirilmesi gerekmektedir. Burada da en iyi yol halkın gözünü boyamak, güzel vaadlerde bulunmak, halkı aldatmaktır. Bunun için de Erdoğan'ın ne kadar iyi bir demokrasi hayranı, ne kadar iyi bir insan hak ve özgürlükleri savunucusu olduğunu yaymaktır. Bakın Erdoğan utanmadan, sıkılmadan açıkladığı “Türkiye Yüzyılı” vizyon belegesinde ne diyor:

“Her şeyiyle milli iradenin ürünü yeni bir Anayasayı ülkemize kazandırmak, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun ilk hedeflerinden biri-

dir. Bu yeni Anayasayı; ülkemizin huzurunu güçlendirecek, milletimizin refahını yükseltecek, **hukukun üstünlüğünü, çoğulculuğu, adaleti, hakkaniyeti tahkim edecek, her bir vatandaşımızın özgürlüklerini garanti altına alacak**, gençlerimizin geleceğine umutla bakmalarını sağlayacak, özetle Türkiye yüzyılına yakışacak şekilde hazırlayarak, meclisimizin takdiri ve milletimizin onayıyla hayata geçirmekte kararlıyız. Bin yıldır vatanına, bir asırdır Cumhuriyetine, 80 yıldır demokrasisine, 15 Temmuz'da da istiklaline sahip çıkmanın bedelini ödeyen milletimizin böyle bir Anayasaya kavuşması en temel hakkıdır...”

Kulağa ne kadar hoş geliyor? “Hukukun üstünlüğü, çoğulculuk, adalet, hakkaniyet, her bir vatandaşın özgürlüklerinin garanti altına alınması.....” İnsan bunları söyleyen Erdoğan mı diye şaşıyor, değil mi? Şaşmamak gerek. Erdoğan bunları gerçek niyetini kamufle etmek için söylüyor. Bir de kendi seçmenine hitap ediyor, mesaj veriyor. Onlar

bunlara inanıyor, çünkü onlar kendilerini egemenliğin bir parçası ve özgürlükleri garanti altına alınmış vatandaşlar olarak görüyorlar. Hukuk onlar için çalışıyor, üstündür. Adalet, hakaniyet onlar için vardır. Erdoğan'ı “ters”

anlayan demokratik muhalefettir. Yarın bir anayasa çıktıktan sonra Erdoğan bugün yaptığı gibi demokratik güçlere karşı bu söylediklerinin tam tersini yapacaktır. Söylenen hukuk, adalet, özgürlük onlar için olmayacaktır. Tek başına hükümrani olduğu gerici islami-faşizan bir düzen kurduktan sonra onlara haddini bildirecektir. Bunu da Erdoğan açıkça itiraf ediyor ve kuracağı düzenin kimlere karşı olduğunu da açıkça

söylüyor.

İtaat ve biat etmeye yaşam hakkı yoktur

Erdoğan kendine itaat ve biat edenler için yeryüzünde bir “cennet” vaadediyor, etmeyenler için de başlarına demir yumruğu indirecek gerici İslami-faşizan bir hükümrانlık ihdas ediyor. Bu hükümrانlığın kimlere karşı olduğunu da bir bir sayıyor:

“*Türkiye Yüzyılı; Kimlik siyaseti yerine birlik siyasetini, kutuplaştırma siyaseti yerine bütünleştirme siyasetini, inkâr siyaseti yerine kucaklama siyasetini, tahakküm siyaseti yerine özgürlük siyasetini, nefret siyaseti yerine sevgi siyasetini ikame etmenin adıdır... hep birlikte daha büyük hedeflere yöneleceğimiz*

yeni bir başlangıçın adıdır... Bugün burada; Terör, şiddet ve nefret suçluları gibi istisnalar dışında, 85 milyonun her birinin birinci sınıf vatandaşlığını güçlendirmenin sözü için bir araya geldik. Yıllarca ülkemizi kutuplaştıran, insanımızın birliğinin, beraberliğinin, kardeşliğinin ürünü olan muhabbet iklimine zarar veren tüm tartışmaları, tüm ayrışmaları bir kenara bırakmanın ahdi için bir araya geldik... Siyasi, sosyal, bireysel sapkın akımları destekleyerek milli bünyemizi, aile kurumumuzu, değerlerimizi yıkmayı hedef alan sinsi faaliyetlerin kökünü kurutacağız. Biz, LGBT tanımıyoruz!.. Terörü kaynağında kurutma stratejimizi uygulayacak... her damla kanın hesabını soracağız... Biz Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını, aynı zamanda Türkiye'de siyaseti üslubuyla, tarzıyla, işleyişiyle, sonuçlarıyla değiştirecek yeni bir dönemin miladı haline getirmek istiyoruz... Cumhuriyetimizin yeni

yüzyılına güçlü bir başlangıç yapmak istiyoruz... Türkiye Yüzyılı'nı da milli hafızamıza kazıyacağız...”

“Türkiye Yüzyılı” vizyonunun özünü oluşturan Erdoğan'ın bu açık sözlülüğüne çok dikkat etmek gerekmektedir. Önümüzde demokratik güçleri zor günler beklemektedir.

Yıllardan beri kimlik siyasetine karşı olan, kutuplaşma, inkâr, tahakküm, nefret siyaseti izleyen ve suç işleyen Erdoğan'ın ta kendisidir. Ama o bunları şimdi demokratik muhalafete yüklüyor, zira Erdoğan Türkiye'nin çok kimliklerden, halklardan, dillerden, din ve mezheplerden oluştuğunu inkâr eden, kendi kimliğini ifade edenleri tahakküm

altına alan, onlardan nefret eden bir siyaset izledi ve hâlâ izlemek istemektedir. Ona göre herkesin kendisine itaat ve biat etmesi gerekmektedir. “Terör, şiddet ve nefret suçluları gibi istisnalar” 85 milyona dâhil değildir. Bunlar “bir kenara” bırakılacak ve ezilecektir. İşte bu politika ve yaklaşım Türkiye siyasetinde “yeni bir dönemin miladı” olacaktır.

Erdoğan'ın yeni döneminin habercisi Gezi davasındaki cezalarıdır

Türkiye'yi Erdoğan'ın yeni döneminde nelerin beklediğini, Erdoğan'ın nasıl bir Türkiye yaratmak istediğinin örneğini esasında tüm Türkiye Gezi davasında verilen cezalarla bir kez daha gördü ve yaşadı. Zira Yargıtay Gezi Parkı davasında, Osman Kavala'ya verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis ile Türkiye İşçi Partisi (TİP) Hatay Milletvekili seçilen Can Atalay ile Tayfun Kahraman, Mine Özerden ve Çiğdem Mater Utku'ya verilen 18'er yıl hapis cezalarını onadı. Bu

karar Erdoğan'ın hem yargı bağımsızlığını hiçe sayan yargıya açık bir müdahalesi olarak görüldü, hem de Erdoğan'ın bundan böyle de kendisine karşı gelen, itaat ve biat etmeyen muhalif demokratik güçlere acımasız davranacağıının göstergesi olarak algılandı.

Nihayetinde Gezi direnişi, iktidarın doğa-

ya, insanların yaşam tarzına müdahalesine karşı yığınsal, barışçıl, demokratik bir protesto olarak sıradan demokratik bir ülkede bile kovuşturma ve dava konusu yapılmazken, toplum bireylerinin anayasal bir hakkı olarak görülürken Türkiye'de hükümete veya onun başbakanına karşı bir başkaldırı, isyan olarak görülebilmekte, en ağır cezalar verilebilmektedir. Bu yaklaşım ise, Erdoğan'ın Cumhuriyetin yeni yüzyılında kendine muhalif demokratik güçlere neler yapabileceğinin habercisidir.

Aslında yalnız bu Gezi davası değil, hâlâ yürüyen Kobane davası, HDP'ye karşı açılan kapatma davası, yıllardan beri Edirne Kandıra'da rehin tutulan Demirtaş, Kışanak, Yüksekdağ ve daha nice Kürt

ve Türk aydınının yaşadıkları Erdoğan'ın Türkiye'yi nerelere götürmek istediğinin göstergeleriydi. Erdoğan yıllardan beri Türkiye'yi otoriterleştirmek, faşistleştirmek, Vahabi İslamını yerleştirmek, Türkiye'nin çok halklı, dilli, kimlikli yapısını yok etmek, işçi ve emekçileri sindirmek için hamleler yapıp durmaktadır. Her hamle sonunda karşılaştığı direnişe göre yeni hamlelere cüret etmektedir. Şimdi elde ettiği seçim "zaferiyle" son hamlesi olan "Türkiye Yüzyılı" hamlesine kalkışmış bulunmaktadır. Onun artık bu gidişini durdurmanın zamanı gelmiştir.

Demokratik güçler uyanık olmalı,

"Türkiye Yüzyılı"

vizyonu engellenmelidir

Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı" adıyla açıkladığı, "güzel" sözlerle süslenmiş vizyonunun altında yatan

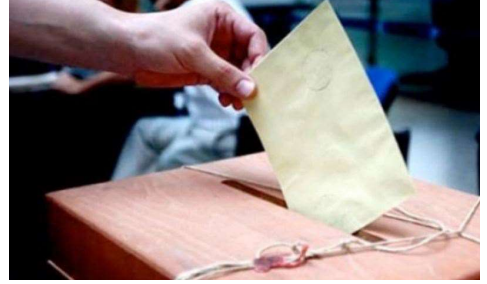
tehlikeli siyaseti demokrasi güçlerinin artık görmesi, uyanması gerekmektedir. Erdoğan kendi hükümlerliğini sağlayacak gerici islami-faşist iktidarının anayasasını yapmak için hareket geçmiştir. Bu anayasayla Cumhuriyetin 2. yüzyılında oluşturmayı planladığı Türkiye'de demokratik güçlere, muha-

lif güçlere yer yoktur. Erdoğan'ın Anayasa girişimi çok ciddiye alınmalıdır. Engellenmelidir. Aksi takdirde oldu-bittiyle karşı karşıya kalmak mümkündür. Zira Erdoğan "Türkiye Yüzyılı" vizyonuna hiçbir gücün engelleyemeyeceğini ilan etti. Demokratik muhalif güçlere meydan okuyarak şöyle dedi: "Büyük ve güçlü Türkiye'nin doğuşuna engel olamayacaksınız. Türkiye Yüzyılı'nın yükselişine engel olamayacaksınız. Mazlumların ahi ile çınlayan yeryüzünün adalet ve merhametle yeniden dirilişine engel olamayacaksınız." Evet, büyük ve güçlü Türkiye'nin doğuşuna, mazlumların egemen olduğu yeryüzünün yeniden dirilişine engel olmak şöyle dursun, bunları yaratacak olan sen değil, bizler olacağız ey Erdoğan! Ama senin "Türkiye Yüzyılı"nın yükselişine engel olacağımızdan emin olabilirsiniz.

Vakit az. Saat 12'ye 5 var. Toparlanıp Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı"na karşı bir birlik kurma, bir kampanya oluşturmanın zamanıdır. Bunun için yerel seçimler bir olanaktır. Erdoğan da yerel seçimlere "Tür-

kiye Yüzyılı" vizyonuyla gideceğini ve bu vizyonla tüm büyükşehir belediyelerini kazanacağını ilan etti. Şimdi sol ve demokratik güçleri bekleyen görev ona bu fırsatı

vermemektir, "Türkiye Yüzyılı" yükselişini engellemektir. Yerel seçimlerde yalnız demokratik adayları desteklemekle yetinilmemeli, Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı" vizyonu demaske edilmeli, Erdoğan'ın ikiye bölme politikası gösterilmelidir. Yığınlar aydınlatılıp kazanılmadan seçim kazanılmaz! Şimdiden Erdoğan'ın gerçek niyetlerini halka göstermeye başlamalıyız!

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda

DURUM

Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!

Malazgirt, Yozgat, Bilecik Sayı: 3 / Ocak 2019

Başyazı
Yeni Savaşın Öncüsü
Türkiye'de Özerklik

Türkiye yeni seçimlerin ışığında Türkiye'nin AKP'li ve Erdoğan'ın Kültürle Savaşta Türkiye'nin yeni Kuvay-ı Milliyesi'ni ilan ettiğini söylemiştir. Yeni seçimlerin sonucunda Erdoğan'ın Türkiye'nin yeni Kuvay-ı Milliyesi'ni ilan ettiğini söylemiştir. Yeni seçimlerin sonucunda Erdoğan'ın Türkiye'nin yeni Kuvay-ı Milliyesi'ni ilan ettiğini söylemiştir. Yeni seçimlerin sonucunda Erdoğan'ın Türkiye'nin yeni Kuvay-ı Milliyesi'ni ilan ettiğini söylemiştir.

Meltem BAĞRAK

Türkiye'de Kürt sorunu ve Özerklik

Tartışma

Mutafa Sıphı ve yoldaşları.
Türkiye işçi sınıfının, Türk, Kürt ve Anadolu halklarının kurtuluş mücadelesinde yapıyor!

Bu Sayıda

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM

**Kim ki
masal
okumaktan
bıktı!**

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM